דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום חמישי, י"ח בחשון תשמ"ז, 20 בנובמבר 1986 ● גליון 18969

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

- ועדה מחוץ לבטחון / שלמה גינוסר
- דמיאניוק – הרהור מחשש לערעור / טובה צימוקי
- "סולם יעקב" למען בית שמש / אריה ארד
- הקלקול הכלכלי / פרופ' נתן רוטנשטרייך
- בורסה וכלכלה (עמ' 4־5); "עכשיו" (עמ' 9)
- מכל הארץ (עמ' 10); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

(ע). – התחזית להיום: מעונן חלקית עד בהיר: ירושלים 6–18, רמת־הגולן: 6–18, צפת: 6–15, טבריה: 9–22, נצרת: 9–19, עפולה: 5–22, השומרון: 5–18, תל־אביב: 10–22, נתב"ג: 9–20, יריחו: 9–23, עזה: 11–21, באר־שבע: 6–22, אילת: 11–25.

נתיב הובלת הנשק לאיראן עובר דרך הנמל של אילת

קצינים ממתנגדי הקיצוניים באיראן יזמו קשר הנשק עם ישראל וארה"ב

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר") – לישראל קשרים עם קצינים בכירים בצבא איראן, שבאמצעותם מכרה נשק לאיראן. ישראל העמידה קשרים אלה לרשות ארה"ב. האיש המרכזי שקשר את הקשרים האלה היה יעקב נמרודי, אולם באחרונה הורחק מן התמונה ואת מקומו תפסו עמירם ניר, יועץ ראש הממשלה לענייני טרור. על פי מספר מקורות, עמירם ניר הוא האיש שייעץ לאמריקאים לשלוח את רוברט מקפרליין לביקור השני באיראן.

פרטים אלה מסר אתמול ה"וושינגטון פוסט" בסיפור מפורט מאת כתבו בירושלים, גלאן פרנקל, המסתמך על מקורות ישראליים.

הכתב יודע לספר, כי באיראן מתנהל מאבק פנימי בין קצינים בצבא בכירים לבין המשמרות המהפכניים, וכי משמרות אלה תפסו משלוח של ציוד צבאי ישראלי, שהגיע לטהראן על סיפונו של מטוס תובלה בספטמבר 1985. בשל כך שונה נתיב ההספקה, והמשלוחים הולכו להגיע לנמל. התעופה של טהראן הופנו לנמל התעופה של טבריז ולנמל הימי בבנדרה עבאס, שני מקומות הנמצאים תחת שליטת הצבא.

המקורות מסרו לכתב ה"וואשינגטון פוסט", כי הגילויים הפומביים בשבועיים האחרונים גרמו להפסקת המגעים, אולם בירושלים מקווים שהפסקה זו היא זמנית בלבד. הם אמרו, כי הבית הלבן שגה בשיגורו של רוברט מקפרליין לטהראן, מכיוון שהביקור נתן הזדמנות לגורמים קיצוניים בטהראן לחשוף את פרשת המגעים ולחבל בכך בהמשכם.

ביקורת על ניר

כתב ה"וושינגטון פוסט" מגלה, כי בימים האחרונים מתחים כמה פקידים ביקורת על העברת הפיקוח הניהול של המבצע האיראני מידיהם של יעקב נמרודי ודוד קמחי לידיו של עמירם ניר. חלק מפקידים טוענים, כי ניר היה זה שייעץ לאמריקאים לשגר את מקפרליין לטהראן, אך אחרים אומרים כי ההחלטה בעניין היתה של האמריקאים עצמם.

מקורות בישראל גם הביעו באוזני כתב העיתון את החשש, כי ישראל גרמה לפגיעה בריבונותה בכך שנהגה כאילו היא סוכנות של הממשל האמריקאי, שעשה בה שימוש כדי לעקוף את סוכנות הביון המרכזית ואת הקונגרס.

לא חילוץ שבויים

על פי מקורות יודעי דבר בישראל – אומר ה"וושינגטון פוסט" – החל הקשר האיראני לא בנסיון אמריקאי לשחרר את בני הערובה בלבנון, אלא כמאמץ של קצינים איראנים פרו־מערביים לגבור על יריביהם מהמשמרות המהפכניים, ולקבוע את דרך ניהולה של מלחמת איראן־עיראק.

הקצינים פעלו באמצעות אנשי עסקים איראנים גולים באירופה, שיצרו קשר עם יעקב נמרודי. כידוע נמרודי היה בשנות השישים נספח צה"ל בטהראן וכיום הוא מתעסק בסחר נשק.

על פי דברי העיתון, לא נטשה ישראל את מדיניותה הבסיסית בדבר ברית בין המדינות הלא־ערביות באיזור. גם אחרי הפלת משטר השאה ניצלה ישראל את פרוץ מלחמת המפרץ ואת הצורך הנואש של איראן בנשק וחלקי חילוף, כדי לכונן מחדש את הברית.

לדברי העיתון בתחילת שנות השמונים החלה ישראל לספק לאיראן צמיגים למטוסים מתוצרת ארה"ב, ואחר כך חלקי חילוף למטוסים ולטנקים, תחמושת לטנקים ולארטילריה, נשק קל, טילי נ.ט. ונ.מ. וציוד אחר. היא עשתה זאת באמצעות מתווכים כמו נמרודי, והכחישה כל מעורבות רשמית בעניין.

העיתון אומר, כי ארה"ב הסכימה בשתיקה למדיניות זו בימיו של אלכסנדר הייג במשרד החוץ, אולם ג'ורג' שולץ, מחליפו בתפקיד, לחץ על ירושלים לציית להוראות האמברגו האמריקאי על הספקת ציוד צבאי לאיראן. הישראלים הודיעו כי יצייתו, אולם המשיכו לעודד אנשי עסקים פרטיים להמשיך ולמכור ציוד צבאי לאיראן.

נמרודי פינה מקום לניר

ביוני 1985 פנו האיראנים לנמרודי, וזה פנה לקמחי, קמחי פנה לפרס וזה פנה לבית הלבן, שהתיר לישראל להעביר לאיראנים כמויות מוגבלות של ציוד צבאי בתמורה לשחרור בני ערובה אמריקאים, שהוחזקו בלבנון על ידי קבוצות פרו־איראניות.

מקורות ישראליים מסרו לכתב העיתון, כי בשנה וחצי האחרונות העבירו מישראל לאיראן טילי נ.ג.

(המשך בעמ' 2)

נסיון לסולחה בעיר העתיקה. זה התחיל במשיקה ונמשך במכות (צילום: י.פ.פ.א.)

מפגש יהודי־ערבי כדי להרגיע הרוחות

הוקם ועד משותף לתושבים יהודים וערבים ברובע המוסלמי אתמול הוצתה חנות ונזרקו אבנים על מכוניות של ערבים

מאת אוריאל בן עמי, סופר "דבר" וסוכנות עתים

משטרת ירושלים עצרה אתמול חמישה מחברי תנועת כ"ך ובהם ברוך מרזל מזכיר סיעת כ"ך בכנסת, בחשד שאירגנו את ההתפרעויות ברחוב שמואל הנביא מאז רצח אליהו עמדי בשבת האחרונה.

ליד ישיבת "שובו בנים" ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים הוצתה אתמול, אחר הצהריים חנות בבית משפחת אבו סביה. החנות נמצאת סמוך למקום בו הוצתה בתחילת השבוע מחסן השייך לאחת המשפחות הערביות המתגוררות שם.

כבאים הגיעו קם במכונית כיבוי מיוחדת . . אמת לנסיעה בסימטאות העיר העתיקה וכיבו במהירות את האש.

תוך כדי פעולות הכיבוי, החלו יהודים וערבים ליידות אבנים זה בזה, ורק בנס לא נפגע איש מן הכבאים. מייד לאחר שהשתלטו על האש עזבו הכבאים את המקום.

בשעות אחר הצהריים נרגמו באבנים מכוניות של ערבים בשכונת שמואל הנביא. אחד הנהגים הערבים נפצע. בעקבות אירועים אלו תיגברה המשטרה את הסיורים בשכונת שמואל הנביא וברובע המוסלמי בעיר העתיקה.

נסיון מעשי ראשון להרגעת הרוחות בעיר העתיקה בירושלים עשו אתמול, תלמידי ישיבת "עטרת כוהנים" בפגישה עם קבוצת ערבים תושבי הרובע המוסלמי. בסיום הפגישה הוחלט על הקמת ועד פעולה משותף שינסה לפתור את הבעיות בין התושבים היהודים והערבים ברובע המוסלמי.

ביום ג' נפגשו ראשי ישיבת "עטרת כוהנים" עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק ודנו עימו במתיחות שנוצרה ברובע המוסלמי בעקבות רצח תלמיד הישיבה.

במהלך הפגישה הועלתה הצעה ליזום פגישה משותפת בין נציגי התושבים היהודים ברובע המוסלמי לתושבים הערבים. לנושא נרתם יועץ ראש העיר לענייני הערבים אמיר חשין אשר דאג לזמן את הנציגים הערבים.

הפגישה נערכה במרפאת השיניים הקטנה של ד"ר גאולה צדיה ברחוב אל־וואד, רחוב מקביל למעלה חלדייה שם נרצח אליהו אמדי ז"ל. בחדר הקבלה הקטן של המירפאה הכינו אנשי הישיבה כיבוד קל שכלל עוגיות פירות ומשקה. בדיוק בשעה 11 הגיעו למירפאה קבוצה של נכבדים ערבים, רובם בגיל העמידה. אך עוד בטרם החל המיפגש נדחקו למירפאה גם עתונאים וצלמים שהוזמנו למקום על ידי עיריית ירושלים וביקשו להנציח את האירוע. הנציגים הערבים כעסו "עוד לא התחלנו לדבר וכבר צלמים" הם טענו ויצאו כולם מן החדר.

אנשי הישיבה ביקשו מן העתונאים לצאת ואז החל המיפגש. טענותיהם של הערבים התמקדו בעיקר בפגיעות מצד תושבים יהודים, בעיקר מצד תלמידי ישיבת "שובו בנים" שלא הסתתבו בן הסתם במיפגש. הערבים ביקשו מתלמידי הישיבה לעזור בהחזרת 6 המשפחות שנמלטו מבתיהם בעקבות ההתפרעויות האחרונות. הם ביקשו גם להיפגש עם מפקדי משטרת העיר העתיקה ומפקד המשטרה רפ"ק מוריס מויאל אשר הבטיח לקיימה בהקדם.

טענתם המרכזית של נציגי הישיבה היתה כי גם לאחר שקרה מקרה טראגי שבמהלכו נרצח יהודי, אין הערבים תושבי הרובע מסייעים בלכידת הרוצחים.

אנשי ישיבת "עטרת כוהנים" מודים כי אין להם שליטה על תלמידי ישיבת ברסלב "שובו בנים" המתנכלים לערבים בכל הזדמנות. "לנו יש בעיות אתם לא פחות מאשר לאנשים אחרים" אמר יהושע הלינגר. "לא בידינו לשלוט על האנשים הללו".

הפגישה נמשכה כשלושת רבעי השעה ויועץ ראש העיר לערבים אמיר חשין תרגם את דברי

(המשך בעמ' 2).

בינל"לריאל

מועמד השר שרון לתפקיד מנכ"ל מכון היצוא – אחד מחנוני השב"כ

מאת משה גבע סופרו הכלכלי של "דבר"

אחד מחנוני השב"כ, שהתפטר עקב מעורבותו בפרשת קו 300, הוא מועמדו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון לתפקיד מנכ"ל מכון היצוא.

מלשכתו של שרון נמסר, כי השר אכן רואה באיש מועמד מתאים לתפקידים בכירים במגזר הציבורי, זאת לנוכח כישוריו הרבים. "האיש מוכר לשרון מזה שנים רבות וידוע כבעל כושר פיקודי־ניהולי מעולה, בעל שליטה בשפות רבות ובעל קשרים ענפים בחוגי העולם", נמסר מלשכת השר. שרון סבור שיש להביא את עזרתם הכלכלי והציבורי של אנשי כוחות הבטחון, שסיימו את תפקידם הממלכתי". בלשכת השר סרבו להתייחס לנסיבות בהן התפטר האיש מתפקידו.

לנוכח אפשרות מינויו של האיש לתפקיד שוררת תסיסה בקרב חלק מחברי הועד הפועל של מכון היצוא – הגוף הבוחר את המנכ"ל. זאת לאחר שמספר מועמדים ששמם הועלה כמתאימים לתפקיד לא נראו לשרון והוא ביקש הצעות נוספות, שגם הן לא סיפקו את רצונו. מלשכת שרון הוכחש, שהשר פסל מועמדים כלשהם.

גורמים המעורים בנושא מסרו ל"דבר", שבין המועמדים ששמם הוזכר כמתאימים לתפקיד מצויים: יוסי אלשיך, לשעבר מנכ"ל התאחדות התעשיינים וסמנכ"ל אל־על, בני לפידות שכיהן בעבר כמנכ"ל מפעל התכשיטים "רוזנטסר" ואוריאל תמיר מנכ"ל "חוטי חיפה" לשעבר.

תפקיד מנכ"ל מכון היצוא התפנה עקב רצונו של המנכ"ל הנוכחי רמי גוט לפרוש, לאחר כהונה שנמשכה בשמונה השנים האחרונות.

בוועד הפועל של מכון היצוא חברים נציגי משרד התמ"ס, נציגי התאחדות התעשיינים ונציגי חברת העובדים. לכל אחד מהגופים יש ייצוג שווה, כאשר על פי המסורת מועמדם של התעשיינים הוא שנבחר בדרך כלל לתפקיד.

עוה"ד יגאל ארנון ואלברט אזולאי מסרו אתמול הודעות במשטרה

משפטנים מתרעמים על שארנון וכספי לא נחקרו תחת אזהרה

(צילום: י.פ.פ.א.)

אלברט אזולאי (מימין) ועוה"ד יגאל ארנון בתחנת המשטרה

מאת סופר "דבר"

עורך הדין יגאל ארנון שבמשרדו התקיימה הפגישה שבמסגרתה נעשה כביכול נסיון לשבש הליכי חקירת פרשת עמר, העיד אתמול במשטרה. ארנון לא נחקר תחת אזהרה ועל כן אינו, על פי כללי החוק המקובלים, חשוד בשיבוש הליכי חקירה.

משפטנים בכירים הביעו אתמול בפני סופר "דבר" תרעומת על העובדה, ששני עורכי הדין – יגאל ארנון ודם כספי – שהשתתפו בפגישת הלילה במשרד עורך הדין ארנון בתל־אביב, אינם נחקרים תחת אזהרה ואינם חשודים בשיבוש הליכי חקירה, בעוד שאר המשתתפים הינם בבחינת חשודים בשיבוש הליכי חקירה ובנסיון להדיח עד.

ארנון נחקר כחמש וחצי שעות במשרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים ברמת גן ובצאתו מהחקירה אמר לעיתונאים, כי למיטב ידיעתו איננו חשוד, כיוון שלא נחקר תחת אזהרה.

במהלך חקירתו הגיע ליחידה אלברט אזולאי – העד המרכזי בפרשת עמר – שהעיד בפני קציני המשטרה הצבאית החוקרת ומשטרת ישראל, כי ח"כ עמר נתן לו שוחד תמורת סידורו בשירות מילואים בצפון הארץ במקום בלבנון.

אזולאי נחקר בין היתר על פגישת הלילה במשרדו של יגאל ארנון ועל הוצאתו מהחקירה של המשטרה הצבאית החוקרת והבאתו – על ידי מעסיקו יורם קן־עבי, מנהל מוסך "הדסים" בראש פינה – לדירה ברמת גן, שם ניסה אחד משני החוקרים הפרטיים, שהועסקו על־ידי ח"כ עמר, לשנות את עדותו.

פרשת שיבוש הליכי החקירה, שנחשפה לראשונה על ידי מרדכי גילת מ"ידיעות אחרונות", מכה גלים בין עורכי־הדין בכל רחבי הארץ. רבים מביניהם טוענים, כי יקשה על שני עורכי הדין "לצאת" מהפרשה, אלא אם כן תהיה התערבות מגבוה.

האוניברסיטאות יקבלו את הכספים שייגבו מהתוספת לשכר הלימוד

תכנית ההבראה של האוניברסיטאות תמומן באמצעות העלאת שכר הלימוד

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

האוצר הסכים להעמיד לרשות האוניברסיטאות את כל הסכומים שייגבו מהסטודנטים כתוצאה מהעלאת שכר הלימוד המתוכננת לשנה הקרובה.

זאת לאחר שעל דעת כל משתתפי ועדת נבון שהתכנסה שלשום התקבלה ההצעה לממן את תכנית ההבראה של האוניברסיטאות באמצעות העלאת שכר הלימוד.

בוועדת נבון מיוצגים משרד החינוך באמצעות היו"ר שר החינוך יצחק נבון, משרד המדע והפיתוח באמצעות השר גדעון פת, האוצר באמצעות אהרן פוגל הממונה על אגף התקציבים ויו"ר המועצה להשכלה גבוהה פרופ' יעקב זיו.

המשתתפים קיבלו עקרונית תכנית הבראה המתפרסת על־פני ארבע שנים, אולם בהעדר מקורות מימון ממשלתיים למימון התכנית שעלותה מוערכת בכ־80 מיליון דולר הוסכם שיש לדון בהעלאת שכר הלימוד לסטודנט.

שר החינוך הודיע שלדעתו יש להקים ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא כדוגמת ועדת קצב שקבעה את שכר הלימודים לאוניברסיטאות עד שנת הלימודים הנוכחית.

ארגון הסטודנטים של המערך בראשות אופיר פינס הודיע שיפעל למניעת השתתפות סטודנטים בוועדה מעין זו, היות שמשתתפי ועדת נבון כבר קיבלו החלטה עקרונית שיש להעלות את שכר הלימוד והשתתפות הסטודנטים לא תוכל למנוע ולבטל החלטה זו.

שר המדע והפיתוח גדעון פת קיים אתמול יום עיון לסגני נשיאים למחקר ופיתוח באוניברסיטאות בהשתתפות מומחים להשקעות בארה"ב כדי ללמוד דרכים לגיוס הון מהתעשיה למימון מחקר ופיתוח באוניברסיטאות באותם נושאים שניתן לעשות בהם שימוש בתעשיה.

איראן חוזרת בה משחרור בני הערובה

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

ממשלת איראן חזרה בה לאחרונה מכוונתה להמשיך בתהליך שחרור בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון תמורת קבלת נשק מארה"ב – על כך מסר העיתון "אלאיתיחאד" היוצא לאור במפרץ הפרסי.

לדברי העיתון, האיראנים מעוניינים שארה"ב תתחייב להמשיך בהספקה סדירה של משלוחי נשק לטהראן, בטרם יסכימו להמשיך לפעול למען שחרור שאר בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון. העיתון טוען, שהאיראנים העלו דרישות נוספות מהאמריקאים, ביניהם שחרור הכספים האיראניים המוקפאים בבנקים אמריקאים והשפעה ולחץ על ישראל לשחרר עצירים שיעים בדרום לבנון.

בתוך כך נמסר מטהראן, כי אתמול שוחרר ממעצר מהדי האשמי, מקורבו של האיאתוללה מונתזרי המיועד לרשת את חומייני. לפי כמה דיווחים, האשמי עמד בראש הקבוצה הראדיקאלית, שהתנגדה לעסקות הנשק. כמה משקיפים סבורים, ששחרורו של האשמי משקף את עליונותה הנוכחית של הקבוצה הראדיקאלית בממסד האיראני בכל מה שנוגע לקיום עסקות הנשק בין ארה"ב לאיראן.

שמועות עקשניות בארה"ב על התפטרותו של שולץ

מאת סופר "דבר" בארה"ב

אמש בשעה מאוחרת עמד הנשיא רייגן לקיים מסיבת עיתונאים כדי לענות על שאלות בעיקר בנושא המגעים עם איראן, נושא שהפך לסלע מחלוקת גם בציבור ובתקשורת האמריקאיים וגם בתוך הממשל עצמו.

מסיבת העיתונאים נערכה על רקע שמועות עקשניות בדבר חילופי משרות ופיטורים בממשל.

אתמול שידרה תחנת רדיו אמריקאית ידיעה על פיה כבר הגיש מזכיר המדינה שולץ את התפטרותו לנשיא, הסכים לדחות את ביצועה עד שתשכך הביקורת הציבורית על הפרשה האיראנית, וכי הנשיא כבר החליט שבמקום שולץ יבוא הסינאטור לשעבר פול לאקסאלט מנוואדה, המוזכר גם כאחד ממועמדי הרפובליקאים לנשיאות בבחירות 1988.

אולם הבית הלבן הכחיש נמרצות את הידיעה. גם "ניו יורק טיימס" וה"לוס אנג'לס טיימס" מסרו אתמול כי שולץ החליט לא להתפטר.

משכורות מנהלי הבנקים – חסויות

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של "דבר"

שלושת ראשי הבנקים הגדולים: בל"ל, "הפועלים" ו"דיסקונט", שהיו אמורים למסור עד היום לוועדת הכספים של הכנסת נתונים מפורטים על גובה ההטבות והשכר של עשרת הבכירים בכל אחד מהבנקים, מסרבים לעשות זאת.

אתמול נפגשו ראשי הבנקים, באורח בלתי רשמי, עם יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ אברהם שפירא ועם ח"כ חיים רמון. הודיעו שהם מוכנים למסור לוועדה רק את סך השכר של עשרת הבכירים, ללא פירוט שמי. זאת בתנאי שהנתונים יישמרו בסוד.

ח"כ חיים רמון אמר ל"דבר" שהוא מתנגד לשמירת הסודיות.

עמדת ועדת הכספים תיקבע בהתייעצות בלתי פורמלית בין חבריה.

הסרת פיקוח על עוד מוצרים ושרותים

מאת שלמה קיבר סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

צעד נוסף של הסרת הפיקוח על המחירים משורה של מוצרי צריכה ושרותים יתבצע בימים הקרובים.

על כך הודיע משרד התעשיה והמסחר. הפיקוח יוסר מהמוצרים הבאים: אבקות שתיה, תמציות אפיה, מכונות תפירה ומכונות חישוב, אופניים, רוכסנים, חמרי ריפוד, מוצרי בשר מעובדים, מוצרי חישור ומשמידי חרקים.

כמו כן יוצאו מפיקוח שרותי תיקון ואחזקה למכונות כתיבה, חישוב ותפירה ושירותי שליחויות.

סופר "דבר" מוסיף כי הפיקוח על המחירים של כל המוצרים שעליהם הוא הוטל עקב התכנית הכלכלית אמור להיות מבוטל עד סוף השנה הקלנדרית. בשלב זה מוטלת בספק נחיצותו של הפיקוח המינהלי, על רקע הנתונים המצביעים שמחירי המוצרים בפיקוח אינם מתנהגים באופן שונה מאלו שאינם בפיקוח.

3 חיילי צה"ל נפצעו

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

שלושה חיילי צה"ל נפצעו אמש סמוך לשעה 9 בערב בידי מרגמות שנורו לעבר הגזרה המרכזית של רצועת הבטחון.

שלושת הפצועים נפצעו באורח קל והועברו לבית החולים רמב"ם בחיפה. כוחות צה"ל וצד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

מקורות הירי היו מצפון לרצועת הבטחון.

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

ארה"ב תעביר לישראל בקרוב דו"ח המלצות לחלופה ל„לביא"

מאת אמנון הכהן, כתב „דבר" בארה"ב

בימים הקרובים יעביר משרד ההגנה האמריקאי לישראל דו"ח הממליץ על אלטרנטיבה לתוכנית ישראל לייצור מטוס ה„לביא".

מקורות ישראליים בוואשינגטון אמרו אתמול, כי לפי מה שידוע להם עתה על תוכן הדו"ח, ימליץ הפנטאגון על ייצור של מטוס „אף 16" משופר בישראל. המטוס יורכב על גוף של „אף 16" אמריקאי ותשולב בו אוויוניקה ישראלית, כלומר השכלולים והחידושים, שנוצרו בארץ לשם הכנסתם למטוס ה„לביא".

על פי הידוע למקורות הישראלים, סבורים האמריקאים כי המלצתם עונה על רוב הקושיות שהציגה ישראל לגבי ביטול פרויקט ה„לביא": הייצור המשותף לא יפגע בתעסוקה במפעלי התעשייה האווירית ובתעשיות הנלוות והוא יענה על הצרכים הספציפיים של חיל האוויר הישראלי.

בנוסף לכך יהיה הייצור המשותף של האף 16 המשופר זול יותר, לדעת האמריקאים, מייצור עצמאי של מטוס ה„לביא".

בימים הקרובים צפוי גם פירסומו של דו"ח משרד המבקר הכללי של ארה"ב על עלות ה„לביא". הדו"ח נעשה על פי בקשת הקונגרס, כדי להבהיר את המחלוקת בין הנתונים הישראליים על עלות ה„לביא" לבין נתוני הפנטאגון.

רצח בפיליפינים. איש עסקים מתומכי אנרילה (צילום: אי.פי.)

עוד רצח פוליטי בפיליפינים נהרג איש העסקים דוד פוזון

היה בן בריתו של שר ההגנה חואן פולסה אנרילו

מנילה („רויטר", עתיים ועי"צ). – זעזוע נוסף עבר על הפיליפינים אתמול, כאשר נודע על עוד רצח פוליטי: אלמונים הרגו בירית את איש העסקים דוד פוזון, בן 64, בעל בריתו של שר ההגנה חואן פולסה אנרילה.

בינתיים נמסר, כי הנשיאה קוראזון אקינו הורתה למנהלי המשא ומתן עם המורדים הקומוניסטים להשיג הפסקת אש עד סוף החודש.

פוזון נהרג ביחד עם עוזרו הנהג, בעת שנסעו בכביש מצפון למאנילה. כלתו נפצעה. היורים תקפו את מכוניתו של פוזון ממכונית חולפת ונמלטו בה.

דוד פוזון נרצח אך שישה ימים לאחר שאנשים מזויינים עינו והרגו את רולאנדו אולליה, ראש האיגוד המקצועי הגדול ביותר בפיליפינים, אשר הבטיח להכריז על שביתה כללית אם הצבא או שר ההגנה אנרילה ינסו להפיל את הנשיאה אקינו.

מקורות ממשלתיים בפיליפינים מסרו, כי המשטרה חוקרת קשר אפשרי בין שני מקרי הרצח. קודם לכן נמסר, כי הנשיאה אקינו הורתה למנהלי המשא ומתן עם המורדים הקומוניסטים להשיג הפסקת אש, במהירות, עד סוף החודש.

הדברים באו לאחר שראש צוות המשא ומתן מטעם הממשלה ראמון מיטרה אמר בלילה הקודם, כי אין הוא צופה הפסקת אש עד סוף השנה הנוכחית. הוא מסר לכתבים לאחר ישיבת הממשלה, כי הנשיאה אקינו הורתה לו „להשיג הפסקת אש במהלך נובמבר".

כאשר נשאל מה יקרה אם הוא ייכשל, אמר: „אינני יודע מה היא תעשה, אולם ההוראות שלה היו ברורות: להשיג הפסקת אש במהלך חודש זה".

יריב: המשך מלחמת איראן־עיראק אינו בהכרח לטובת מדינת ישראל

„המלחמה יכולה להתדרדר לעימות אזורי שיפגע גם בישראל"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

האלוף (מיל.) אהרון יריב הזהיר אתמול מפני הסכנות העלולות לנבוע מהגישה הרווחת בישראל, כי כל עוד נמשכת מלחמת איראן־עיראק – משרת הדבר את האינטרסים של המדינה.

בהרצאה שנשא יריב בסמינר השנתי של „מרכז דיין" שבאוניברסיטת תל־אביב הוא הדגיש, כי כל עוד נמשכת מלחמת המפרץ משרת הדבר את האינטרסים האסטרטגיים של ישראל, אך עם זאת הוא ציין, שישראל צריכה להיות ערה לאפשרות, שאיראן או עיראק עשויות בשלב מסויים לנקוט יוזמה קיצונית במלחמה, העלולה לגרום להידרדרות איזורית ולהתפתחויות בלתי רצויות לישראל ולעולם המערבי.

האלוף יריב ציין, כי ההיבט האסטרטגי החשוב ביותר של מלחמת המפרץ הוא השימוש המאסיבי, שעשתה עיראק בלוחמה בנשק כימי. הוא אמר, שהתפתחות זו צריכה להוות את ההדיה לישראל, משום שעיראק היא אויבתנו בפוטנציה ומשום שמדינות ערביות נוספות, המפתחות נשק כימי, עלולות ללכת בעקבותיה ולעשות שימוש בנשק כימי במלחמה נגד ישראל.

לעומת זאת ציין יריב, כי כל עוד נמשכת המלחמה בין איראן לעיראק אין להעלות על הדעת, שתקום חזית מזרחית ערבית אפקטיבית נגד ישראל.

יריב אמר שהוא מתנגד למכירת נשק התקפי לאיראן בכמויות גדולות, העלול להקנות לה את היכולות לנצח את עיראק. יחד עם זאת הוא צידד במכירת נשק מישראל לאיראן בכמויות מוגבלות, לשם השגת שתי מטרות: לסייע לארה"ב לשחרר את בני הערובה שלה בלבנון, ולטוות קשרים לחוגים פרגמאטיים בממסד האיראני, העשויים למתן את מדיניותה של טהראן לאחר מות חומייני.

מאמצים להשתלב במכרזים של משרד ההגנה של ארה"ב

חל שינוי ברור ביחס המשרד כלפי התעשייה הישראלית

מאת יואב יצחק, מסופרו הכלכלי של „דבר"

„בהחלט לא נשיתי להשיג קשרים ולפעול על ידי שרולה ושתדלנות; לסטנים קשה להתחרות מה גם שאנו יודעים שמוציאים מכרזים „תפורים". אם לא נעשות פעולות בזמן, קורה שנפסיד מכרזים". דברים אלה אמר אתמול מנהל „סיבט", אלוף (מיל) צבי רויטל, בנאום דיון שנשא בשבוע המסחר הישראלי־אמריקאי.

„סיבט" הינה כידוע היחידה ליצוא במסגרת משרד הבטחון.

צבי רויטל אמר, כי ההסכמה בין ישראל לארה"ב, בעניין מתן אפשרות לחברות ישראליות להשתתף במכרזים שמוציא משרד ההגנה האמריקאי, פתחה בפני החברות הישראליות והבטחוניות אפשרויות רבות. התעשייה הישראלית יכולה היום להשתתף במכרזים רבים, פרט לתחומים אמריקאיים בטחוניים מסווגים. הוא הוסיף, כי בעתיד הקרוב ייעשו מאמצים רבים יותר להשתלב במכרזים של משרד ההגנה האמריקאי ומחלקותיו השונות. „בלך גם לייצור משותף עם חברות אמריקאיות ואחרות".

סגן אלוף ריצ'רד קרוגן, עוזר מיוחד לנספח הצבאי בשגרירות ארה"ב בתל אביב אמר, כי ניתן היום לראות כבירור את השינוי הרב שחל בגישת משרד ההגנה האמריקאי וצבא ארה"ב, כלפי התעשייה הבטחונית הישראלית: ב־1983 קנה משרד ההגנה האמריקאי בישראל מוצרים בסכום של 9.4 מיליון דולר. ב־1985 גדלו הרכישות לסכום של 109.5 מיליון דולר. ההערכות הן, כי בשנת 1986 גדלו הרכישות בשיעור ניכר.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס. 2 לתכנית מפורטת 152/03/6 – קיבוץ ניצנים, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח לבנייני ציבור לאזור התעשיה – הגדלת אזור התעשיה הקיים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 74.10 דונם. גוש 2786 – חלקה. מקום: מ"א חוף אשקלון – קיבוץ ניצנים.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. שפירא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניין
מחוז הדרום

דבר DAVAR
מאוחד עם „למרחב"
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אהרון קדאוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45, טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16, בית מאויה קומה ב, טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27, טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

חיל הים תפס ספינת נשק של אש"ף

מאת דן אבידן ומלי זליגר, סופרי „דבר"

חיל הים תפס לאחרונה שתי ספינות של אש"ף שהפליגו מקפריסין בדרכן ללבנון. על סיפון הספינות נתפסו כמויות גדולות של כלי נשק שהיו מיועדים כנראה למחבלים הנלחמים בימים אלה נגד אנשי „אמל" במחנות הפליטים במערב ביירות ובדרום לבנון.

הנשק שנתפס הוחרם והמחבלים שהיו על הספינה הושמו במעצר.

ביום א' לפנות בוקר עצר סיור בטחון שוטף של חיל הים שתי סירות דייגים, ששימשו מחבלים להעברת אנשים ואמצעי לחימה מצידון דרומה. על הסירות היו אנשים ואמצעים של ארגון ה„פת"ח". העצורים ואמצעי הלחימה הועברו לישראל.

בין השאר נמצאו על סירות הדייגים 50 פצצות אר.פי.ג'י"ז, מרגמה של 2 אינץ', שלושה רובי־סער קלצ'ניקוב, שלושה אפודים ומחסניות, תחמושת בארגזי מתכת, שרשראות של מקלעון, חומר נפץ ופתילות השמל וכן ערכות עירוי דם.

באחרונה, הגביר ארגון ה„פת"ח" את מאמציו להיאחז בעמדות באיזור ההרי שמדרומה לצידון ולתגברן. לשם כך נפתח נתיב ימי להעברת אמצעי לחימה ואנשים, נתיב שחיל הים הישראלי עושה מאמצים מוצלחים בדרך כלל לשבשו.

ישראל לא תיתן הבהרות נוספות על ועננו

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל אינה מתכוונת לתת הבהרות נוספות לבריטניה בקשר למרדכי ועננו – כך הדגישו פקידים בכירים בירושלים בתגובה להודעת סגן שר הפנים בפרלמנט בלונדון.

סגן השר דייוויד וודינגטון הביע אכזבה מכך, שישראל לא מסרה לבריטניה את מלוא הפרטים בשאלת דרך העברתו של טכנאי הגרעין מלונדון לישראל. הפקידים שבו וציינו, כי ישראל לא הפרה את חוקי בריטניה וכי מרדכי ועננו לא נחטף על אדמה בריטית.

הפקידים אמרו, כי ישראל אינה יכולה להוסיף הסברים בפרשה, משום שהיא תחשוף בכך שיטות פעולה של אנשי המודיעין שלה.

כתב אישום נגד ועננו יוגש לביהמ"ש בשבוע הבא

מאת סופר „דבר".

כתב אישום נגד מרדכי ועננו יוגש בשבוע הבא לבית המשפט המחוזי בירושלים – כך נמסר לעורך דינו של מרדכי ועננו עו"ד אמנון זכרוני.

נראה, כי ועננו יואשם בריגול או בריגול חמור ולא בבגידה. עם הגשת כתב האישום תבקש המדינה, באמצעות פרקליט אמור להישמר בסוד, לעצור את מרדכי ועננו עד תום ההליכים נגדו.

עו"ד אמנון זכרוני זכה בערעור שהגיש נגד החלטת המדינה לעצור את ועננו במעצר מינהלי, ערעורו של זכרוני נשמע בבית־המשפט העליון.

בימה"ש העליון דחה את עתירת פרקליטי בלאס

מאת סופר „דבר" לענייני משטרה

בית המשפט העליון האשים אתמול את עורכי הדין ד"ר יעקב וינרוט ויהודה וינשטיין – פרקליטיו של איש העסקים דוד בלאס – באי נקיון כפיים ודחה את עתירתם להעברת מסמכים שנים שמצויים בידי התביעה[illegible] משפטו של דוד בלאס בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בפני השופטת שושנה ברמן.

כזכור ערערו עורכי דינו של בלאס לבית המשפט העליון וביקשו להעביר לידיהם תמלילי הקלטות, שנעשו, לדבריהם, על ידי היחידה הארצית לחקירות הונאה, וכן מסמכים של „אש"ת־כספים", שנתפסו על ידי חוקרי המשטרה.

שלושת השופטים – אהרון ברק, משה בייסקי ויעקב מלץ – קבעו בפסק דינם, כי עתירתם של שני עורכי הדין אינה מדוייקת, כיוון שמסמכי „אש"ת־כספים" הועברו אליהם ובאי גילוי עובדות אלה יש משום אי נקיון כפיים מצד העותרים. גם התמלילים של ההקלטות הועברו עוד בחודש ספטמבר לידי התביעה.

בית המשפט העליון חייב את העותרים בתשלום 3000 ש"ח תמורת הוצאות המשפט.

חברות ישראליות רשומות בשטחים להשתמטות ממס

(ע). – בשטחים רשומות כ־300 חברות מסחריות ישראליות, רובן חברות־קש שהוקמו כדי להשתמט מתשלום מסים. במשרד האוצר נעשים נסיונות כדי לסתום את הפרצות הקיימות בחוק על־ידי תיקונו.

החברות הישראליות הרשומות בשטחים פטורות כיום ממס מעסיקים וקיים ספק אם ניתן לכפות על מעסיקים בשטחים את ביצוע ניכויי המס במקור כפי שהדבר חל בישראל. היתרון בהקמת חברות־הקש מתבטא בעיקר בחישוב ההכנסה החייבת, שהוא שונה וקטן מזה החל בישראל. זאת משום שהמחוקק הירדני מתיר „לנפח" הוצאות הפטורות ממס.

הדברים נאמרו ביום עיון שהתקיים אתמול בירושלים.

ראש ממשלת אוסטראליה יבקר בארץ בינואר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש ממשלת אוסטרליה רוברט הוק יבקר בינואר 87 בישראל. מגעים על ביקור זה מתנהלים עם לשכת ראש הממשלה בירושלים.

אתמול קיבל יצחק שמיר מברק מעמיתו האוסטרלי המודיע לו על כוונתו לבוא לארץ. ראש ממשלת אוסטרליה מסר כי הוא ימשיך לתמוך להדוק הקשרים בין שתי המדינות ושיבח את ביקורו של נשיא המדינה חיים הרצוג באוסטרליה.

"חדר מצב" יוקם במשרד החוץ בי־ם

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

במשרד החוץ יוקם „חדר מצב" שיפעל 24 שעות ביממה שירכז הטיפול התאום במצבי משבר. מנכ"ל המשרד אברהם סמיר אמר ל„דבר" כי חדר המצב יאוייש בעובדי המשרד ואין כוונה לצרף לשם כך עובדים חדשים או עובדים מבחוץ.

הכוונה היא להקים יחידה במתכונת „חדר המצב" של המועצה לבטחון לאומי של הבית הלבן בארה"ב ודוגמאת משרד החוץ בוושינגטון.

„חדר המצב" של משרד החוץ בירושלים ירכז מידע במקרים של משבר שבו מעורבת ישראל, אזרחיה או מאורע בעל חשיבות מדינית צבאית או אסטרטגית המתרחש במזרח התיכון, יתאם בין כל משרדי הממשלה וקהילית המודיעין, יעביר מידע לדרג המדיני ולתקשורת ויקבע נהלים לטיפול במשברים כמו לכידת בני ערובה, פעולות חבלה וכו'.

לחברתנו ביטון ויויאן
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קריתיים
ההנהלה והעובדים

נתיב

(המשך מעמ' 1)

מסוג „הוק", חלקי חילוף למטוסי פאנטום ו„אף 14", טילי אוויר אוויר מסוג „סיידוינדר" וטילי נ.ט. מסוג „טאו". לא ברור כמה מציוד זה הועבר באישור אמריקאי.

אחרי המשלוח הראשון בספטמבר 1985 ואחרי החזרת בן הערובה האמריקאי הכומר בנג'מין וויר, הורחקו נמרודי וקמחי מן המבצע ואת מקומם תפס עמירם ניר. ניר מוגדר על ידי העיתון כ„עיתונאי לשעבר, שעל פי הדיווחים אין לו כל רקע בענייני איראן". הסיבה להרחקת נמרודי היתה, כי הוא עלול להיות מואשם באינטרסים סותרים בשל פעילותו העסקית למטרות רווח.

תחת ניהולו של עמירם ניר הופסקו המשלוחים האוויריים, והחלו במקומם משלוחים ימיים, בראשונה מנמל חיפה לנמל אתונה ומשם לאיראן. אולם, מגלה העיתון, פקידי מכס יוונים כמעט וחשפו במקרה את דבר המשלוחים ואנשי ביון אמריקאים הוזעקו ליוון, כדי להשתיק את העניין. לאחר מכן הועברו המשלוחים לאיראן ישירות מנמל אילת.

מקורות ישראליים הביעו שביעות רצון משיתוף הפעולה בעניין זה בין ארה"ב לישראל, אולם אחרים הביעו דאגה בשני מישורים: אפשרות של הגעת נשק שנשלח מישראל לידי ה„חיזבאללה" בדרום לבנון וסכנה של פרעות ביהודי איראן לאחר הגילויים האחרונים.

מהלומה קשה לדרא"פ: חברת „איסטמאן־קודאק" הפסיקה פעילותה

חברת הצילום היא אחת החברות הוותיקות המחסלת עסקיה בדרא"פ

יוהאנסבורג („רויטר", עתיים). – הפסקת פעילותה בדרום־אפריקה של חברת „איסטמאן־קודאק", תשלובת מוצרי הצילום הידועה, היא המהלומה הקשה ביותר שהונחתה עד כה על ידי חברה אמריקאית בלשוני על מדינה זאת – כך אמרו אתמול בחוגים ביוהאנסבורג.

„קודאק", אחת החברות הוותיקות ביותר בדרום־אפריקה, הודיעה אתמול על הפסקת פעילותה במדינה זאת.

חברות אמריקאיות אחרות עזבו אמנם את דרום־אפריקה, אולם כמעט תמיד נותרו המוצרים שלהן למכירה במדינה.

אולם „קודאק", שהמטה הראשי שלה ברוצ'סטר שבניו־יורק, הודיעה אתמול, כי שום מפעל או חברה־בת של „קודאק" בעולם לא יורשו למכור מוצרים לדרום־אפריקה אחרי היו באפריל בשנה הבאה. נמסר, כי נכסי „קודאק" בדרום אפריקה יימכרו.

חברות אמריקאיות אחרות, כגון „י.ב.מ.", „ג'נראל מוטורס" ו„קוקה קולה" העבירו את נכסיהן לבעלות מקומית, או עשו סידורים להמצאת מוצריהן בדרום־אפריקה בעקיפין.

חברת „קודאק" מסרה, כי „מכירות דלות בדרום אפריקה" היו גורם ראשון במעלה בהחלטתה לפרוש ממדינה זו.

משקיפים מעריכים, כי במכירות של „קודאק" חלה בשנתיים האחרונות פחיתה בשיעור של 40־50 אחוז, בשל ההחמרה במצב הכלכלי בדרום אפריקה.

יצויין, כי החברה האמריקאית המפורסמת שלטה על 50 אחוז של ענף מוצרי הצילום בדרום אפריקה.

ממשלת צרפת בודקת אם גרמנים מעורבים ברצח נשיא חברת „רנו"

אופן ביצוע הרצח דומה לפעולות של ארגונים טרוריסטיים בגרמניה

פאריס (עי"צ, „רויטר" ועתיים). – ממשלת צרפת בדקה אתמול אפשרות שטרוריסטים גרמנים מעורבים ברצח נשיא חברת הרכב „רנו" ז'ורז' בס, על אף שלפי הידיעות שבידי המשטרה, שתי נשים צרפתיות הן שרצחו אותו.

בס בן ה־58 נורה למוות ליד ביתו ביום ב' בערב וארגון הטרור הצרפתי „פעולה ישירה" הודיע לאחר מכן שהוא נוטל על עצמו את האחריות לרצח זה.

בלשי משטרת צרפת אמרו, כי ההתקפה הרצחנית על בס נעשתה בדרך זהה לאופן הביצוע של התקפות דומות שערכו הטרוריסטים האלה מאז הוקם ארגון זה. הם גם ציינו את הדמיון בין הדרך הזאת לרצח פקיד בכיר במשרד החוץ הגרמני בבון, בחודש שעבר.

ואמנם, כפי שנרצח איל־הרכב הצרפתי, באמצעות שלושה כדורים שנורו אליו כשחזר הביתה מעבודתו, כך גם נרצח גרולד פון בראונמיהל, בקרבת ביתו. הרצח ההוא בוצע ברחוב שקט בבון, ואת האחריות למעשה נטל על עצמו ארגון הטרור המערב־גרמני הידוע „סיעת הצבא האדום".

ארגון הטרור „פעולה ישירה" הודיע לפני זמן מה, כי כונן „ענף בינלאומי" והתמזג עם „סיעת הצבא האדום". ההודעה פורסמה בינואר, אולם מאותו תאריך נטלו שני ארגוני הטרור אחריות לפיגועים טרוריסטיים שונים ולהתקפות על מטרות צבאיות, פוליטיות ותעשייתיות – 5 בצרפת ו־8 במערב־גרמניה.

עדי ראייה לרצח ז'ורז' בס אמרו לשוטרים, כי המזנק באשה אחת, שירתה לעבר בס בעוד חברתה מחפה עליה ואקדח שלוף בידה. שתי הנשים ברחו מיד לאחר הרצח לתוך סמטאות איזור מונפארנאס.

המשטרה הצרפתית חושדת בקשר בין הטרוריסטים הצרפתים לגרמנים, משום שבכמה וכמה מקרים של רצח־טרור במערב־גרמניה היו הרוצחות נשים.

עם זאת, לפחות אחת מעדי הראייה אמרה, כי שמעה את שתי הנשים מדברות זו אל זו בצרפתית רהוטה. הדו"ח הצרפתי דיווח, כי החוקרים משוכנעים שמבצעות הרצח היו אמנם צרפתיות.

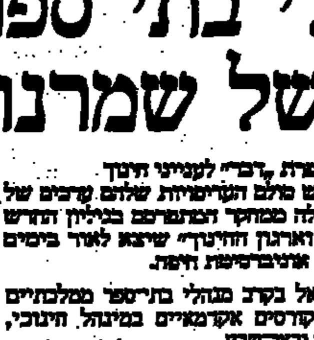

שתי החשודות ברצח נשיא „רנו" (צילום: אי.פי.)

מנהלי בתי־ספר מציבים סולם ערכים של שמרנות, ותרנות, פשרה

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מנהלי בתי־ספר מציבים בראש סולם הערכיות שלהם ערכים של שמרנות, פשרה, ותרנות. כך עולה ממחקר המתפרסם בגליון החודש של כתב־העת „עיונים במינהל וארגון החינוך" שיצא לאור בימים אלה מטעם בית הספר לחינוך של אוניברסיטת חיפה.

את המחקר ערך ד"ר חיים גזיאל בקרב מנהלי בתי־ספר ממלכתיים וממלכתיים דתיים שהתקבלו לקורסים אקדמאים במינהל חינוכי, באוניברסיטאות תל־אביב, בר־אילן ובאר־שבע.

התברר שאין הבדל בערכים המקובלים על מנהלים בבתי־ספר ממלכתיים וממלכתיים דתיים. וכן אין הבדל בסולם הערכים בין מנהלים ממוצא מזרחי למנהלים ממוצא אירופי. רוב המנהלים מציבים את ההישגים הלימודיים כמטרה מועדפת בניהול בית־ספר.

בהתייחסותם לזולתם הם מוקירים ערכים כמו אמביציה, צייתנות, שמרנות, פשרנות ותרנות. בהתייחסותם לעצמם הם מוקירים ערכים של כסף, פרטיות, כבוד וסיפוק בעבודה.

החוקר מציין שערכי המנהלים הישראליים שונים לחלוטין מערכי מנהלים בארה"ב המוקירים שינוי, חדשנות ונכונות לקבל סיכון.

עוד התברר במחקר ששיקול הדעת בבחירת מנהלים ובהכשרה באוניברסיטאות אינו מביא בחשבון את סולם הערכים שלהם למרות שבמחקרי־החינוכי ידוע שהצלחה בתפקיד ניהול חינוכי קשורה לסולם הערכים של המנהל.

– בגליון של „עיונים במינהל" [illegible] מנהלי בתי־ספר הערכי המשתתפים עולה כי על מערכת החינוך לבדוק לעומק את איכות ההכשרה הניתנת למנהלי בתי־הספר היות שאיכותם משפיעה באופן מכריע על איכות החינוך הניתן לתלמידים.

(„רויטר").– הרב מאיר כהנא, מקימה של „הליגה להגנה יהודית" בארה"ב, נעצר אתמול אחרי קטטה שפרצה בעת כנס שנערך באוברלאנד־פארק שבמדינת קאנסס, שבו קרא לישראל – כהרגלו – „להיפטר מהערבים". המשטרה המקומית מסרה, כי בקטטה נעצרו שניים מן הקהל ששמע את כהנא ואחד מהם הגיש נגדו תלונה רשמית. שלושת המתקוטטים – כהנא בתוכם – נעצרו ושוחררו אחר־כך, בלי ערבות. המשטרה מסרה, כי בעקבות התלונה נגדו יצטרך הרב כהנא להופיע בבית המשפט העירוני ב־2 בדצמבר. בתמונה: אנשי המשטרה עוצרים את הרב כהנא במלון „קאנסס סיטי" בעיר.

גרמניה תנתק קשריה עם סוריה אם יוכח הקשר שלה לפיצוץ בברלין

יו"ר ועדת החוץ של הבונדסטאג צופה כי גרמניה תלך בדרכי בריטניה

בון („רויטר", עתיים־עי"צ). – יושב־ראש ועדת החוץ של הבונדסטאג היינץ שטרקן אמר אתמול, כי ממשלת גרמניה תנתק את היחסים הדיפלומטיים עם סוריה, אם יוכח במשפטם של שני הטרוריסטים הערבים המתקיים במערב ברלין, כי סוריה היתה מעורבת בפיגוע שעשו.

שטרקן אמר בראיון לרדיו הגרמני, כי לממשלה לא תהיה כל ברירה אם אמנם הקשר הזה בין ממשלת סוריה לבין פיגוע הטרור יוכח בבית המשפט.

שני הנאשמים אחמד האזי ופארוק סלאמה מואשמים בהנחת מטען חומר נפץ במשרדי האגודה הגרמנית־ערבית במערב ברלין בחודש מארס. בהתפוצצות זאת נפצעו, כזכור, 7 בני אדם.

במשפט זה, שהחל ביום ב' ניתנו עדויות משני האנשים, שטענו כי חומרי הנפץ לפיגוע זה באו משגרירות סוריה במזרח ברלין. סוריה מכחישה כל מעורבות בפיגוע הבלגי זה.

הנאשם האזי הוא אחיו של ניזאר הינדאווי שהורשע בניסיון לפוצץ מטוס אל־על שיצא מבריטניה.

היינץ שטרקן אמר, כי אם יוכח במהלך המשפט שממשלת סוריה אמנם מעורבת גם בהתקפה הטרוריסטית במערב ברלין, יוכיח הדבר [illegible] והתגובה שנקטה בריטניה. המשפט עצמו יימשך כחודש.

מפגש יהודי־ערבי

(המשך מעמ' 1)

המשתתפים. אותה שעה חלף במקום סגן המופתי שייך ג'מאל אל רישקי, ובתשובה לשאלות אמר כי האיסלאם מגנה מעשי רצח אך גם התורה יוצאת נגד מעשי אלימות.

בתום המיפגש הוחלט להקים ועד משותף שינסה לפתור את הבעיות המשותפות של תושבי הרובע הערבים והיהודים. אחד הניכבדים הערבים האג' מוסא אמר כי הוועד המשותף ינסה ללבן בעיות המתעוררות בחיי היום יום.

אוירת הפיוס נעכרה כאשר שני תושבי הרובע המוסלמי, יהודי חלק[illegible], פרצו בקריאות גנאי נגד הערבים, מיד לאחר שמשתתפי הפגישה יצאו אל העתונאים. „אין סליחה, לא יהיה שלום עד שכל הערבים יעופו מפה" זעק הלה, בעוד ששוטרים מנסים להרחיקו מן המקום. „עד שהצלחנו להשיג שערבים מפחדים מאתנו, אתם הורסים את הבטחון", התריס הרוביניץ כלפי תלמידי „עטרת כוהנים" הנבוכים.

זעקותיהם של השניים הגבירו את המתיחות. נשים ערביות החלו לצעוק „פלשתין פלשתין" ואילו משתתפי הפגישה הערבים אמרו „אתם רואים, עם מי אתם רוצים שלום?". ההמולה נמשכה כמה דקות, עד אשר הבלשים הצליחו להרחיק את השניים.

באותה שעה [illegible]

עובדי בית שמש הביאו מול הכנסת את מנוע הלביא (צילום: הררי)

עובדי „מנועי בית שמש" הפגינו בי־ם

(ע). – עובדי מפעל המנועים בבית שמש הציבו תערוכה שכללה מנועים וחלקי מנועים, המיוצרים במפעל, במהלך הפגנה רבת משתתפים שקיימו אתמול מול משכן הכנסת בירושלים, במחאה על הכוונה למנות כונס נכסים למפעל.

ההפגנה תוכננה למועד שבו הועלה עניינם של העובדים במליאת הכנסת. התערוכה כללה מנועים וחלקי מנועים, בין היתר של מנוע הלביא. ברוח זו היו גם הכרזות שהניפו העובדים: „מטוס הלביא – בלעדינו לא ממריא". בכרזה אחרת נאמר: „במנועי בית שמש שקעה השמש".

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הביא לידיעת עובדי בית שמש את ההחלטה החד־משמעית של הוועדה המרכזת מיום א' (16.11.86) בדבר פתיחת מאבק בלתי מתפשר להמשך קיומו של מפעל מנועי בית־שמש. כמו כן הודיע קיסר שהנושא יועלה ביוזמתו בישיבת המליאה של הוועד הפועל ביום א' הקרוב תוך מגמה שהוועד־הפועל כולו על כל סיעותיו יאשר ויאמץ את החלטת הוועדה המרכזת בנדון.

המזכ"ל פרש את ההליכים שההסתדרות נוקטת בהם בימים אלה למען המשך קיום המפעל. הוא הודיע כי אין להעלות על הדעת סגירת המפעל שכל הנתונים מורים על צידקת קיומו, חיוניותו ותיפקודו להבא על בסיס כלכלי־ריווחי. כן השמיע סיעונים קשים על ניהול כושל של המפעל ואמר כי ההסתדרות תעמוד על־כך שמחדלי ניהול כושל ובזבוני לא יהפכו את הפועלים קרבן לכך.

אזהרה מפני הכוונה לשנות את חוק המזונות

(ע). – אלפי נשים המקבלות דמי מזונות, באמצעות הביטוח הלאומי, תמצאנה עצמן ללא מקורות מחיה אם תאומץ הכוונה לשנות את חוק המזונות בביטוח הלאומי.

על כך מתריעה מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי, ששיגרה אתמול מכתב דחוף בעניין זה לשר המשפטים, שר העבודה והרווחה ומנכ"ל הביטוח הלאומי, בעקבות הצעה לתיקון חוק המזונות בביטוח הלאומי של משרד המשפטים.

המדובר בנשים של בעלים שברחו לחו"ל, של אסירים ונבים במאה אחוז, אשר אינם משלמים את דמי המזונות שפסק בית־המשפט. לפי החוק הקיים יכולות הנשים לקבל את דמי המזונות באמצעות הביטוח הלאומי, אשר גובה את הכסף מהבעלים.

שריר יפעל להעלות גובה דמי הבראה

מאת שמואל תגר, סופר „דבר" באילת

שר־התיירות אברהם שריר אמר אתמול באילת בעת פתיחת עונת התיירות בעיר הדרומית כי דמי ההבראה הם רק פיקציה שאינה מאפשרת נופש מכובד ויש לתקן את הדבר.

הוא הבטיח שיביא את העניין עד לחוק בכנסת או לכל הסדר אחר שיאפשר לעובד לצאת להבראה במלון בסוף שנת עבודתו.

בנושא פתיחת הקאזינו באילת אמר שריר שכבר העלה זאת פעם אחת בכנסת ואין הוא רואה שוני בין קאזינו לבין כל הימור אחר המתבצע כמו לוטו או פיס.

כל זמן שהכספים זורמים למדינה והקאזינו יביא יותר תיירים ומטבע זר זה מה שחשוב וזה בדיוק כמו הפיס.

בשעות הערב פתח השר תכנית מיוחדת של פולקלור ישראלי משולב בהקרנה אור־קולית שבוצע כולו על טהרת הכוחות המקומיים באילת לפני 700 תיירים.

אסור להחזיר בתשובה בבתי ספר ממלכתיים

(ע). – מנכ"ל משרד החינוך והתרבות ד"ר שמעון שושני אוסר לקיים בבתי הספר הממלכתיים פעולות שיש בהן משום הטפה ל„חזרה בתשובה". המנכ"ל עומד לפרסם הוראה חד־משמעית בנושא זה בחוזר החודשי לבתי הספר שיופץ בראשית החודש הבא.

דובר משרד החינוך הסביר, כי ההוראה הדרושה באה למנוע מצב שבו מורה או מרצה אורח יטיף לשמירת מיצוות בבית ספר ממלכתי, או יוהיר תלמידים, שאם לא יעשו כן ייענשו בידי שמים. יחד עם זאת, הוסיף הדובר, על בתי הספר הממלכתיים להעמיק את הכרת המורשת והמסורת היהודית לתלמידים בשעורי יהדות ובמסגרות אחרות. ההוראה לאסור הטפה ל„חזרה בתשובה" נקבעה בהתאם להמלצות ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, שקיימה דיונים ממושכים בנושא זה.

אגף סיעודי חדש ב„בית דינה" בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

אגף סיעודי חדש בבית האבות „בית דינה" בחיפה נחנך אתמול בטקס חגיגי. בבניינו של האגף החדש הושקעו כמיליון דולר. חלק מהסכום ניתן מקרן שרמן באנגליה וחלקו על ידי ארגונים בהם א.ש.ל, „מפעל הפיס", קרן חיפה ועוד.

האגף כולל 30 מיטות והוא מצוייד בציוד חדיש לטיפול בקשישים מוגבלים. הפרוייקט כולל גם הקמת שתי קומות נוספות עם 60 מיטות לתשושים ולחולים פסיכיאטריים.

בבית האבות של „בית דינה" מתגוררים כיום 85 קשישים ובשלוש המחלקות הסיעודיות יתגוררו כ־80 קשישים נוספים.

עובדי „בית דינה" ומזכירות הסתדרות הפקידים במפ"ח החרימו אתמול את הטקס בגלל חילוקי דעות עם הנהלת המוסד על תנאי העבודה והשכר במקום. נציגי ועד העובדים טוענים כי חרף הגידול במספר המיטות ועומס העבודה במקום, תובעת מהם ההנהלה לבצע את העבודה ללא תוספת כוח־אדם וללא פיצוי כספי.

„אוואנטי פופולו" ייצג את ישראל ל„אוסקר"

מאת אמיר רותם, סופר „דבר"

„אוואנטי פופולו" סרטו של רפי בוקאי נבחר לייצג את ישראל כמועמד לפרס האוסקאר השנה. הסרט, שזכה לא מכבר במקום ראשון בפסטיבל לוקארנו מתרחש בימים שאחרי מלחמת ששת הימים במדבר סיני ועוקב אחר מסעם של שני חיילים מצריים (השחקנים סלים דאו וסוהיל חדד) העושים דרכם לתעלת סואץ.

מלכתחילה לא נועד הסרט להיות באורך מלא והוא צולם בתקציב מזערי בפורמט לא מסחרי של 16 מילימטר.

לאחר הזכיה בלוקארנו הוזמן הסרט לפסטיבלים אחרים בעולם להקרנות ראווה וכן התעניינו בו מפיצים בתחנות טלוויזיה זרות.

תקופה ארוכה חיפש בוקאי שכתב, הפיק וביים את הסרט, מפיץ מקומי ורק לאחרונה נמצא מי שיקרין את הסרט בארץ והוא יעלה על האקראנים בסוף השבוע הבא. רשימה על הבמאי והסרט תופיע מחר ב„דבר השבוע".

הכנסת מתנגדת למינוי כונס נכסים
קיסר: הממשלה מעדיפה לפתח את ה„לביא"

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר תקף אתמול את הממשלה על אוזלת ידה בטיפול במפעל „מנועי בית שמש".

קיסר היה בין תשעת חברי־הכנסת, שהגישו ההצעות לסדר יום בנושא זה. לדבריו, הממשלה גילתה חוסר אמונה ואחריות לגורל המפעל. „זוהי החלטה אומללה, הפקרת עובדים, ואפילו הפקרת עיירה שלמה".

לדברי קיסר ההחלטה למנות כונס נכסים תבריח כל משקיע פוטנציאלי. הוא סבור, כי אין מקום לסגירת המפעל, משום שהושקעו בו מיליונים בציוד ובהכשרת כח אדם מיומן.

קיסר תקף את ראש הממשלה ושר הבטחון, על כי החליטו להמשיך בפיתוח מטוסי ה„לביא" ואילו את מפעל המנועים הם רוצים לסגור.

במלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, שהשיב בשם שר הבטחון, הודיע כי ביום א' הקרוב תדון הממשלה בערעור על הצעת ועדת השרים לכלכלה למנות כונס נכסים למפעל. הוא אמר, שהממשלה תיקח בחשבון גם דעות שהושמעו בכנסת.

בסיום הדיון תבעה הכנסת מהממשלה לדווח הל על החלטתה בראשית השבוע הבא.

רוב הדוברים הביעו מחאה על מינוי כונס הנכסים והדגישו את הנזק החברתי הקשה, שייגרם לעיירה בית שמש.

ח"כ צ'רלי ביטון מחד"ש אמר, כי סגירת המפעל תהיה מכת מוות לעיירה בית שמש. „היישוב הגידה ביותר בגדה המערבית מטופח וממומן פי כמה מבית שמש, הנמצאת במרכז הארץ". הוא אמר, שהמפעל הוא קורבן נוסף של מדיניות הממשלה שהפילה את „אתא", את „מספנות ישראל", את „פרי זהב" ואת „אליאנס".

ח"כ יעקב שמאי, יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות, תקף בחריפות את החלטת ועדת השרים לכלכלה. הוא קרא לממשלה לבטל את ההחלטה ותבע לבצע החלטה קודמת של הממשלה למחוק את חובות המפעל, כדי לאפשר את המשך הפעלתו ופיתוחו.

ח"כ גרוסמן ציינה, כי הממשלה הסבירה את האכזבה בכך שהמשק עובר מתעשייה עתירת־עבודה לתעשייה עתירת־ידע. „בית שמש הוא מפעל שהוא בבחינת חלום הטכנולוגיה ומה גורלו?", שאלה גרוסמן.

ח"כ מתי פלד מהרשימה המתקדמת אמר, כי כדי להציל את המפעל חייבת הממשלה לרכז את כל ייצור המנועים ואת שיקום המנועים בבית שמש ולהפוך את המפעל למרכז המנועים של מדינת ישראל כולה.

יחסי אוסטריה־ישראל

שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול, כי ישראל החליטה להסתפק בדרגת יצוג נמוכה באוסטריה ואין בדעתה לשנות את החלטתה בשלב זה. פרס הוסיף, כי אין לו ספק שהממשלה האוסטרית לא תשנה את עמדתה ותמשיך לשמש תחנת מעבר ליהודים היוצאים מברה"מ.

בהתייחסו לקבלת הפנים של רעיית הנשיא קורט ואלדהיים, שבה השתתפה אשת השגריר הישראלי אמר פרס, כי קבלת הפנים „היתה אירוע חברתי גרידא".

הפסדי „אל־על" בגלל השבת

שר התחבורה חיים קורפו אמר, כי בשלוש השנים מאז הפסיקה „אל־על" לטוס בשבתות חל גידול שנתי של 300,000–250,000 נוסעים.

בהשיבו ל־5 הצעות לסדר יום של הכנסת, שנושאן הפסדי „אל־על" כתוצאה מהפסקת הטיסות בשבת, אמר קורפו כי הפסדי התפעול של החברה קטנו מ־40 מיליון דולאר ב־1981 ל־5 מיליון דולאר בשנה שעברה, והשנה יסתמן רווח תפעולי ניכר.

ח"כ מרדכי וירשובסקי משינוי אמר, כי הנזק העצום הכרוך באובדן הכנסה מטיסות השבת, הנאמד ב־25 מיליון דולאר בשנה, הוא לוקסוס שישראל אינה יכולה להרשות לעצמה. „בחסות קומנדו השבת ממשיך הנסיון להצמיח ציציות והשטריימלים למטוסי הג'מבו של „אל־על", שהיתה יכולה להיות רווחית ותחרותית".

עידכון קיצבאות

שר העבודה והרווחה משה קצב אמר, כי מתגבש רעיון להוריד את הקיצבאות באורח הדרגתי עד לשיעורים הקבועים בחוק תוך חצי שנה.

בהשיבו להצעות לסדר יום בנושא עדכון הקיצבאות מצד חברי הכנסת רן כהן (ר"צ), יאיר צבן (מפ"ם) ותופיק טובי (חד"ש) אמר קצב, כי גם במהלך תקופה זו לא תוקפא רמת הקיצבאות, והיא תישאר גבוהה מהרמה המובטחת בחוק.

ח"כ רן כהן גילה לכנסת, כי משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי נהגו בניגוד לחוק, כאשר לא שילמו הפרשים לקיצבאות על החודשים מאי, יוני, יולי וכל קשיש איבד בשל כך 27 ש"ח, שהם 6 אחוזים מערך קיצבתו. לדבריו זו עבירה על החוק.

רובינשטיין תוקף את „בזק"

שר התקשורת אמנון רובינשטיין מתח ביקורת נוקבת על חברת „בזק", בשל ניתוק אלפי מנויים בירושלים בלא התראה ובלא היערכות נאותה לטיפול באלפי הפניות.

השר הגדיר את המעשה כמשנה של החברה, שיש לראותו בחומרה. השר ביקש ממנכ"ל החברה להתנצל על המקרה בדיון שנערך בוועדה לענייני ביקורת המדינה, בראשות פרופ' דוד ליבאי. יו"ר הוועדה פרופ' דוד ליבאי חלק שבחים לשר התקשורת על התייחסותו לנושא ועל הגישה הביקורתית שבה נקט כלפי מערכת הנתונה לאחריותו.

ח"כ ליבאי אמר, כי חברת „בזק" היא מונופול, שרוב אזרחי המדינה נזקקים לשירותיו ולפיכך יש צורך להבטיח שהחברה לא תנצל את מעמדה ואת כוחה לפעול בשרירות כלפי ציבור המנויים.

סניגורו הישראלי של דמיאניוק ידרוש לקיים משפט־זוטא על זהות הנאשם
עוה"ד ד"ר אוריון נפגש אתמול לשיחת היכרות עם הפרקליט או'קונור

מאת סופר „דבר"

עו"ד ד"ר גרשון אוריון המסייע להגנת ג'ון דמיאניוק אמר אמש, כי הוא מתכוון לנהל משפט־זוטא בעניין זהותו של איוואן דמיאניוק לפני בירור האישומים הפליליים נגדו.

ד"ר אוריון מרוצה מכך, שבית־המשפט הורה לפרקליטות לתרגם את כל מסמכי התביעה לאנגלית ולמסור אותם לסניגוריה. הוא איננו בטוח אם מלאכת התרגום של כל המסמכים והעדויות תושלם עד 19 בינואר, אז אמורה להתקיים הישיבה הקרובה של בית המשפט. על כל פנים ברור, כי שני הסניגורים מרק או'קונור, פרקליטו הוותיק של דמיאניוק וד"ר אוריון, יהיו זקוקים לשהות נוספת כדי ללמוד את החומר.

ד"ר אוריון נפגש אמש עם עו"ד או'קונור לשיחת היכרות ולבירור ראשון של חלוקת עבודה ביניהם. אוריון היה מעדיף שאו'קונור יקבל על עצמו את חקירת הניצולים, שיעידו נגד דמיאניוק.

אוריון לא התנה את הסכמתו לייצג את דמיאניוק בקבלת שכר טרחה גבוה. הוא הסכים לשמש סניגור כמינוי מטעם בית המשפט והוא יקבל לדבריו שכר טרחה מינימלי, לפי הכתוב בתקנות. לפי החוק לא יהיה רשאי לקבל טובת הנאה כלשהי מהנאשם או מכל אדם הקשור במשפט.

סניגורו הישראלי של דמיאניוק אומר, כי הסכים לסייע בייצוגו לפי בקשתם והמלצתם של ראש לשכת עורכי־הדין עו"ד מנחם ברנר וחברי הוועד המחוזי. ארבעה ימים התלבט עד שהחליט להיענות לבקשה, והוא רואה את עצמו כמי שנחלץ לעזרת שלטון החוק „וזה נותן לי אפשרות לישון בשקט בלילות".

ד"ר אוריון הוא צבר והוריו עלו לארץ עם עלייתו של היטלר לשלטון. הוא בעל משרד עורכי־דין ועוסק בין השאר בתחום הפלילי ועבירות של הצווארון הלבן.

בינג־לי־ניאל

אנשים

דרכים לפתרון

„חצי שנה שתקתי ובינתיים לא נמצא פתרון למצב בתנועת 'חרות'. יש להפעיל שיקול דעת ויצירת שיתוף פעולה בין ראשי המחנות". דברים אלה שאמר אמש ד"ר בני בגין (בתמונה) לחברי „חרות" בבאר־שבע זכו למחיאות כפיים סוערות מצד צבור המאזינים. ד"ר בגין קרא לשרי הליכוד לוותר על תפקידים מרכזיים בתנועה „בכדי שיפורק המתח ואפשר יהיה להשיג קונסנזוס בתחומים אחרים". הוא הוסיף: „אני אישית אשתדל לוותר כי פשוט אין לי על מה לוותר". ד"ר בגין הוסיף והציע לאנשי תנועת „חרות" לבחור ביצחק שמיר ליו"ר התנועה, לבצע איחוד עם הליברלים ולאשר מרכז של כ־1000 חברים בתנועה, בימוק שכך תתאפשר עבודה שקטה.

חיים יצחקי

פגישה נרגשת

פגישה נרגשת נערכה אתמול בביתו של ראובן ארבילי (בתמונה) בבאר־שבע, ממקימי המפעל הכימי „מכתשים", שעד לאחרונה שימש ב־משך 9 שנים כחבר מועצת המנהלים של קונצרן „כור". באחרונה לקה ארבילי במחלה קשה ורופאיו נאלצו לקטוע אחת מרגליו. מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, שבשנים בהן כיהן כמנכ"ל „כור" וכיו"ר מועצת המנהלים שלה, טווה קשרים מיוחדים במינם עם ארבילי, לא שכח את האיש לאחר שנפל למשכב ונותק ממעגל העבודה. כשהוא מלווה מחבר הוועדה המנהלת של חברת העובדים יעקב שלום, עשה אתמול בלומנטל את כל הדרך מתל־אביב לבאר־שבע כדי לערוך מצוות ביקור חולים בביתו של ארבילי. בלומנטל העניק לארבילי כשי את סמל הקריה של „כור", עליה נחקקו המלים: „בתודה על תרומתך למועצת המנהלים, כור תעשיות". כשדמעות זולגות מעיניו, נשק ארבילי לבלומנטל על לחיו ולחש באוזנו: „אני גאה להשתייך לחברת העובדים". אמיר רוזנבלום

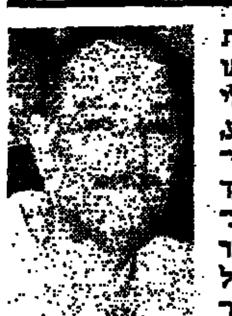

אוזן קשבת

פרס האגודה לזכויות האזרח בישראל יוענק השנה לפרופ' יצחק זמיר (בתמונה) שכיהן כיועץ המשפטי לממשלה. הפרס יוענק לו ב־10 לדצמבר, יום זכויות האדם הבינלאומי, בטקס חגיגי שייערך בירושלים. השופט העליון לשעבר חיים כהן, מראשי האגודה לזכויות האזרח, אמר אתמול בתשובה ל„דבר" כי הוחלט להעניק לזמיר את הפרס מאחר שבתקופת כהונתו הוא היתה תמיד אוזן קשבת לנושא זכויות האדם ולפניותיה של האגודה. פרופ' זמיר נמצא עתה בשנת שבתון בלונדון, שם הוא מחבר ספר על דיני עבודה. מוטה צימוקי

לראשונה מזכירה

הישגי הנשים במפלגת העבודה באחרונה ישבעו את הגברים, בסופו של דבר, שהשריון שהן נהנות ממנו מיותר. השבוע, למשל, נבחרה, לראשונה במפלגת העבודה, מזכירת מחוז עו"ד עופרה פרידמן למזכירת מחוז השרון. עו"ד פרידמן היא היועצת המשפטית של נעמת במחוזה והיא חברת חוג „משוב" במפלגת העבודה. ליו"ר המחוז נבחר „אפרים הירוק" (פיוטסקה), שהתמודד לא מכבר במרכז על מקום בלשכת המפלגה, אך לא צבר די קולות. עליזה ולך

עידוד מחיפה

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל (בתמונה) פרסם אתמול הודעה המגנה את הנסיונות „להשחיר את פניו" של טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, „בהשמצות שאין להן שחר". גוראל ציין כי מי שמכיר את המהלכים המסועפים והסבוכים שראש עיר חייב בהם בעבודתו למען פיתוח עירו, יודע אל־נכון כי לא ניתן להעלות על הדעת שראש העיר לא ישתף פעולה עם הממונה על המחוז אשר בתוקף תפקידו הוא גם יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה. לדבריו, אולי אפשר להטיל ספק בנחיצות קיומה של ועדה כזאת, אולם כל עוד היא קיימת לא ייתכן שלא לשתף פעולה עם היו"ר שלה מבלי שהדבר יבלום את פיתוחה של העיר. „מהכרות אישית רבת שנים עם טדי קולק, ועם פעילותו המבורכת למען מדינת ישראל בכלל וירושלים בפרט, אני מוקיע כל נסיון להטיל דופי בישרו גם מצד אישים פוליטיים שתים אשר חלקם לא הוסיפו ולו נדבך אחד לבניין הארץ או לפיתוחה של ירושלים הבירה". גוראל ציין עוד, כי טדי קולק פיתח את ירושלים בעזרת קרן ירושלים והוסיף לעיר נכסים וערכים אשר הפכו לשם דבר בארץ ומחוצה לה. אריאלה ראובני

ארוע מכובד

ארמון וייטהול המפורסם בלונדון אירח אתמול אירוע רב־משתתפים של „ידידי אוניברסיטת בר־אילן" באנגליה. המסיבה התקיימה לרגל הענקת תואר דוקטור לשם כבוד ללורד ריינר יו"ר הנהלת רשת החנויות „מרקס אנד ספנסר".

ראשי האוניברסיטה: הנשיא פרופ' מיכאל אלבק והרקטור פרופ' י.א. קיאוס וכן קבוצה חשובה של תעשיינים אורחים מן הארץ – כיבדו בנוכחותם את האירוע. ביניהם השתתפו דב לאוטמן נשיא התאחדות התעשיינים בישראל, יוסף פולק ממפעל „אוסם", ומרק מושביץ יו"ר הנהלת „עלית". פרופ' שמואל ריקמן נגיד האוניברסיטה העלה על נס את תרומתה החשובה של רשת „מרקס את ספנסר" העומדים בראשה למדינת ישראל ולכלכלתה ולמסחר העולמי. הלורד ריינר, שביקר לאחרונה באוניברסיטת בר־אילן ברמת־גן הדגיש בדברי תודתו, כי הוא רואה מקרוב, ומעריך את תיפקודה המרכזי של האוניברסיטה הדתית כמוסד חינוך הרמוניה וגשר בין כל חלקי האוכלוסיה בישראל. ידידיו של הלורד ריינר התארגנו והקימו לכבודו, ועל שמו, „קרן מילגות לסטודנטים בבר־אילן".

קהל נוצץ

הנשיא וראש הממשלה לא היו שם, אולם חוץ מהם נראו שם „כולם". גדולי אנשים ודמו שלשום בערב לכוון הסינרמה וגרמו להתהוות פקקי תנועה באזור־כולו. האולם הענקי היה קטן מלהכיל את קהל האלפים הנוצץ שבא לחגוג את טקס הפתיחה הרשמי של הסינרמה ששולב בחגיגת יום ההולדת העשירי של העיתון „מוניטין". הקהל היה אותו קהל שתמיד מתייצב לארועים מסוג זה, אבל ב„גדול". נראו בו דוגמנים ודוגמניות בתלבושות מרהיבות, שחקני כדורסל וכדורגל מפורסמים ולא נפקד גם מקומו של עורך הדין „שבכוהנות" אמנון זכרוני, שלקח לעצמו פסק זמן מפרשת רעננה לצורך הארוע. מי שהצליח להכנס לאולם הענקי חזה בתחרות נשיקות שנערכה בחסות חברת „עלית", בתצוגת אופנה של „ראש איבריאבי" ובהופעה של להקת זמרים. בימים רגילים יאיר המקום מן הסתם, קהל נוצץ פחות.

חלום בלהות

הודיו של מאבריק דאפי, השחקן המופיע בתפקיד של בובי יואינג בסדרת הטלוויזיה „דאלאס" נורו למוות בלילה שבין יום שלישי לרביעי בבאר שהיה בבעלותם. משרד השריף במחוז ג'פרסון במדינת מונטנה, הודיע כי פרנק דאפי ואשתו נורו בלילה בבאר בעיר בולדר, מונטנה. שני אנשים שזוהו בשמות סיאנג הריך וקנת מילר נעצרו בפרשה זו, נאמר בהודעה. משרד השריף לא מסר פרטים נוספים, בציינו כי החקירה נמשכת. דאפי חזר באורח מפתיע לסידרה „סאלאס" בתחילת 1986 לאחר שקודם לכן „נהרג" בובי יואינג בתאונת דרכים. לפי הגירסה האחרונה בסידרה, כל ענין מותו לא היה אלא חלום.

פרס יוקרתי

ב־8 בדצמבר יוכרז שמה של אילנה גור באולם האירועים של מלון „פייר" המפורסם בניו־יורק, ובהתרגשות רבה היא תקבל את פרס רוסקו היוקרתי, ה„אוסקר" של העיצוב, בקטגוריה של מעצבים אינדיבידואלים. לפני כארבעה חודשים שלחה אילנה גור לוועדת הפרס תצלום של אחד מהשולחנות (בתמונה) שהיא מעצבת בשנה האחרונה, ולא סיפרה לאיש על הצעד הזה. אחרי חודשיים זכתה לתגובה, וחברי הוועדה ביקשו לראות את היצירה האמיתית. מראה העיניים קידם את סיכוייה של אילנה גור, ובסוף אוקטובר הודיעו לה רשמית על זכייתה בפרס, אחת מבין שלושה מעצבים בקטגוריה הנ"ל. עליזה ולך

המדור נערך ע"י אורה זורניצקי

הכנ:ו من الاصل

שוק המניות „מסרב" להישחק

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות מצוי בנקודת מיפנה גורלית להמשך המסחר בזמן הקרוב.

פעילי המעגל הראשוני, המוהרים והמקורבים, מצויים בתהליך מימוש קבוע, בזמן האחרון. מימוש זה, למרבית ההפתעה, נקלט ברובו כולו בעוצמה חזקה ביותר. בעבר הביאה תופעת המימוש במישרין לשחיקת שערים, לעיתים חריפה. תוכנו של השוק נבדק כיום בתהליך החלפת הידיים והכניסת „מוסים" חדשים לאחר מיצוי משמעותי של ני"ע אחרים.

הגורם המשמעותי ביותר במשחק הבורסאי הנוכחי הינו כנראה כמות הכספי העצקית שבידי הציבור. בעבר הקרוב מצאה כמות כספי זו מטבעות טובות יותר להשקעה, כאפיקים סולידיים ופיקדונות שיקליים. במצב הנוכחי בו אפיקי ההשקעה הסולידיים אינם אטרקטיביים, ואינם נותנים הגנה מפני שחיקה, ובוודאי שאינם מניבים תשואות ריאליות, נותר האפיק הבורסאי במרכז העניין והפעילות. מרבית ציבור המשקיעים נוהג לפעול באמצעות קרנות הנאמנות ואכן הקרנות מקבלות יצירות כספיות של כמליון דולר ליום לערך. בשלב הנוכחי חלק מגיוס ההון לקרנות המניות מגיע ע"ח הקרנות הסולידיות. תהליך זה אינו בריא ביסודו, ולמען המשך פעילות חיובית במניות יש לקוות שיפסק. במידה וגיוסי ההון למניות יגיעו מכספים חדשים, ולא מהחלפות אפיקי השקעה שונים, עשוי שוק המניות לקבל ציביון חיובי עוד יותר.

נקודת המבחן של השוק מצויה בעיצומה, תהליך החלפת הסחורה מחד גיסא וגיוס ההון מאידך גיסא עשויים לקבוע את תוכנו של השוק בזמן הקרוב. ראוי לציין שסוחרי הבורסה עדיין מצויים בעמדת חשיבה אופטימית ביותר וכבידה ותוצר „בסך קלה בחלק מני"ע עשויים המוהרים להסתער כמרס ולדרוס. יחד עם כל האמור לעיל צריך וכדאי לזכור שבחלק מני"ע רמות השערים אינן נמוכות ולפיכך הסיכון אף הוא אינו קטן כבעבר.

המשך תגיגות עמים בקלילות

בחלק מהמניות הקלילות נמשכו תגיגות של עליות שערים חדות. מניות ברוך 1 עלו בכ-6% תוך ביקוש ער של כ-7220 ע.נ. נראה שמניות ברוך שהיו מעט רדומות באחרונה מצויות אף הן בתהליך של „חזרה למקורות" דהיינו למסלול עליות השערים. חברת ברוך אמורה לבצע בקרוב הנפקה לציבור. מניות קונסורטיום המשיכו להנות מעודפי ביקוש אדירים כאשר הגוף הפעיל בהן הינו חברת ברוקרים גדולה. עליות השערים במניות קונסורטיום הביאו למשקיעים בהן תשואה כספית דמיונית בחודשים האחרונים והפעילות נראית כספקולטיבית ביותר. מניות חירון המשיכו להנות מעודפי ביקוש אדירים (כ-23% מהון מניות 5 המונפק) ונראה בעליל שבחירון מתחילה פעילות ערה במיוחד, תוך הפיכת המניה לסוס תורן. במניות טראיול נרשמו עודפי ביקוש גדולים ואף היא כנראה מצטרפת לעדר. מניות התבוף 5 עלו בכ-7% גם הן תוך פעילות ערה ובלתי ברורה בשלב הנוכחי. במניות מפעי הדר חולה פעילות ערה תוך ביקושים גדולים. התעוררות נרשמה במניות המסלול וקרמבי החולשות נראתה במניות מרכז הקבלנים.

פעילות בחצי כבדות ובכבדות

מניות דלתא גליל המשיכו לעלות במנתק „הקבועה" באחרונה (כ-2.5% בממוצע) תוך ביקושים ומחזורים נאים. חברת ני"ע השקעות הינה הגוף הבולט הפעיל בדלתא גליל כשאליה מצטרפים משקיעים נוספים בפעילות על בסיס כלכלי כנראה. מניות פריון הולו להתעודד ואתמול נרשם להן ביקוש ער של כ-3900 ע.נ. אתמול הסכרנו במדור שהפעילות בפריון מתבססת כנראה על הפעילות הערה במניות החברה לישראל, שאף בהן נרשם אתמול המשך פעילות חיובי. חברת פריון עתידה כנראה ליהנות מרווחי הון נאים לכדי כתוצאה מעליות השערים בחברה לישראל. נראה שמצוק פריון אמור להיות חיובי ביותר כתוצאה משיפור ניכר במצב החברה. מניות כלל נדל"ן שהיצע גדול בהן נקלט שלשום ללא שינוי קיבלו אתמול ביקוש קטן. בחלק מני"ע הכבדים נמשכה פעילות מעורבת, ביקושים בבנים, נכסים, הכשרה ומהפשות בהיקף קטן לכדי, הצעים בכלל תעשיות האוחרים אף הם בהיקף קטן לכדי. מניות כבדות נוספות כדלק, אי.די.בי. פיתוח ודיסקונט השקעות זכו לעודפי ביקוש בינוניים. באורח כללי שינויי השער במרבית ני"ע הכבדים לא היו משמעותיים לכל כיוון. בבנקאיות שררה כנמת הצעים לאורך הקו שנקלטו כדר"כ ללא שינויי שער כלפים.

הודעות הבורסה

כלל סחר, אינקובה – ועדת ני"ע של הבורסה אישרה אתמול את הנפקת כלל סחר ואינקובה, לאחר דיונים כבושכים בהם נתקבלו הסתייגויות הבורסה מהתשקיפים שתוקנו לשביעות רצון ועדת ני"ע. ביום ה' יוגשו התשקיפים לאישור הועד הפועל של הבורסה לני"ע.

חירון – הנהלת החברה מסרה, בתגובה לפניית הבורסה, שהיא לא יודעת על שום אירוע מיוחד בחברה המצדיק את עודפי הביקוש הגדולים במניות חירון 5. בנוסף הבהירה הנהלת החברה, שבעלי ענין בחברה אינם עומדים מאחורי הביקושים.

כלל אלקטרוניקה – החברה מחזיקה בכ-14.5% ממניות סאייטקס ולפיכך להפסדי סאייטקס ישנה השפעה על מאזן כלל אלקטרוניקה.

אפיק – ה"ה אוריאל לין וישראל פרי התפטרו מתפקידם כדירקטורים חיצוניים.

תשואות הבנקאיות שבהסדר

בל"ל	16.[illegible]%
מזרחי	16.[illegible]%
אי.די.בי רג'	16.[illegible]%
דיסקונט א'	16.[illegible]%
פועלים ע"ש	16.[illegible]%

עיסקת מחוץ לבורסה – טראיול

בתאריך 17.11.86 התבצעה במניות טראיול 1 עיסקה מחוץ לבורסה של 25,000 ע.נ. בשער 605 נקודות. עיסקה זו באה לאחר איסוף סחורה מאסיבי במניות טראיול במשך כשלושת החודשים האחרונים. אתמול נרשמו למניות טראיול ביקושים נאים. ראוי לציין שחברת טראיול נסחרה במסגרת סקטור הנפט עד לפני כחודשיים, והועברה מסקטור הנפט לסקטור חברות ההשקעה עקב העובדה שעיסוקה העיקרי אינו דווקא קידוחי נפט.

★ הכותב משמש כיועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ד.ה.ת. ש	16600	2.0	-50	-.3	-2.0
הספנות 0.1	1166	1632	+1	+.1	+319
הספנות א 0.5	825	1766	-15	-1.8	-3871
הספנות אופ 2	819	1141			-377
כללי לא בהסדר	22700	193	+790	+3.6	+578
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3470	1891			+430
פ.י.ב.י. 0.5	4290	565	-70	-1.6	-812

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	80160	213	-100	-.1	-356
אידיבי ב 100.0	80000	3.0	-370	-.5	-6.0
אידיבי בב א 2.0	492950				
אגוד 1שח	59467	111	-130	-.2	-106
דיסקונט ב	102500	1.0			
דיסקונט א	102320	77.0	-60	-.1	-121
דיסקונט שה ב	12000	74.0			+27.0
המזרחי ש	32900	338	+20	+.1	+141
המזרחי מ	32810	15.0	-90	-.3	-15.0
המזרחי שה 9	15000	21.0			+82.0
הפועלים מבב	107101		+2100	+2.0	+14.7
הפועלים ש	54490	484	-60	-.1	-631
הפועלים מ	54260	44.0	-85	-.2	-23.0
כללי א 1.0	138750	4.0	-350	-.3	-4.0
כללי שה 5	105700	14.0			+14.0
כללי שה 7	6662	28.0	-50	-.7	-28.0
כלל סטוק 100.0	34635	818	-75	-.2	-1296
כלל שה 11	13166	104			+5.0
מימון וסחר 1.0	47500				
מימון וסחר 5.0	24100				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	22200 תב	62.0	+1700	+8.3	+56.0
לאומי משכנתא' ש	7390	750	+70	+1.0	+474
לאומי משכנתא' מ	7390	25.0			-430
כרמל ש	4270	102	+50	+1.2	+201
כרמל שה 1	3335	160	-5	-.2	-200
בנין ב 5.0	7500	16.0	+99	+1.3	+58.0
פת משכ ש	2400	820	-50	-2.0	-858
משכן ב ש	2500	591	-1		-832
עצמאות 0.1	9980	23.0	-240	-2.4	-79.0
טפחות מבב ש	18531	4.0	-180	-.5	-10.0
טפחות רג ש	18290	214			+80.0
טפחות שה 1	8730	2.0			-2.0
טפחות שה 2	4400	136	+60	+1.4	+69.0
יעסור 1.0	2880 תב	1126	-160	-5.5	-2588
יעסור 5.0	1280 תב	2272	-70	-5.2	-6468
מירב 1.0	6180	150			-429

מוסדות מימון

שלמון א ש	502	5263	+16	+3.3	+11300
החקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
החקלאות מבוב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	9040	807			-157
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1320	6124			-3019
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	18650	37.0			+2.0
כלל ליסינג ב0.5	13150	164	+545	+4.5	+197
כלל לסינג אג"ח1	11170	80.0	+110	+1.0	+24.0

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	240	2330			+2436
אדרס 0.1	1400	1868	+50	+3.7	+2926
אדרס א 0.5	708	5137	+12	+1.7	+3818
בטוח משנה 0.1	*600	2821	+25	+4.4	+3924
* ביצוע חלקי 96.20%					
בטוח משנה 0.5	180.0	6003			-503
הדר 1שח	385	2237	+5	+1.3	+2736
הדר 5שח	220	8440			-3259
הסנה ש	382	84681	+11	+3.0	+31651
הפניקס 0.1	700	20240			-23760
הפניקס 0.5	*605	2114	+15	+2.5	+3005
* ביצוע חלקי 95.20%					
המשמר-הראל 1.0	6830	34.0			-34.0
המשמר-הראל 5.0	3850	800	+150	+4.1	+1460
מנורה 1.0	2150				
מנורה 5.0	*1199	427	+109	+10.0	+845
* ביצוע חלקי 63.30%					
סהר ביטוח ג	5960	255	+60	+1.0	+105
סקוריטס 1שח	864	1534			-464
צור ש	332	6599	-3	-.9	-6583
ציון החזקות 1.0	8480	23.0	-100	-1.2	-23.0
ציון החזקות 5.0	2247	168	-60	-2.6	-216

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרטאגא 1.0	6400	66.0			-16.0
אינטרטאגא 5.0	3333	1004	+83	+2.6	+1458
מאיר צפ"א 1.0	8627	326	+1		+238
מאיר צפ"א אופ 1	7900	200	+100	+1.3	+292
כלל סחר 1.0	330	10599	-4	-1.2	-8575
קריסטל 1.0	977	3035	-22	-2.2	-4220
רפק 0.1	35000				
רפק 0.5	10700		+200	+1.9	+10.0
שופרסל א 2.0	6800	298	-10	-.2	-85.0
שופרסל ב 10.0	5335	1511			+481

שרותים

דלק ג 0.1שח	3554	4289	+30	+.9	+3340
הראל 1.0	3435	100	-20	-.6	-182
הראל 5.0	2385	255	+74	+3.2	+255
ספנות הספקה 0.1	14800	23.0			+13.0
ספנות הספ' 0.5א	4810	79.0			-79.0
קדור 0.1	1999	838	-101	-4.8	-290
קדור 1.0	314	11073	-10	-3.1	-11842
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני ערובה 0.1	5010				-78.0
מחסני ערובה 0.5	*2373	1278	+23	+1.0	+91.0
* ביצוע חלקי 93.40%					
קונסורטיום 0.1	4089 קו		+195	+5.0	+12114
קונסורטיום 0.5	4226	1422	+551	+15.0	+10547
* ביצוע חלקי 97.80%					
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אופ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	1790	406	-10	-.6	-9.0
מלונות דן 5.0	1210	130	-15	-1.2	-130
חוף האלמוג 0.1	6250	88.0	+6	+.1	+86.0
כבם 1.0	2410	50.0	-1		-3
מלונות ירדן 1.0	2880	180	-20	-.7	-116

מחשבים ושרותי מחשב

ארכות 1שח	*2009	1307	+30	+1.0	+945
* ביצוע חלקי 96.50%					
דסה מיכון 1.0	7810	492	-300	-3.7	-1094
ת.י.ל.ן. 1.0	30950 תב	37.0	+2000	+6.9	+48.0
יעבא 1.0	7201	360	+1		+347
כלל מחשבים 1.0	13050 תב	65.0	-1450	-10.0	-43.0
מ.ל.ל. 1.0	20000	45.0			-39.0
מ.ל.ל. 5.0	6550	100	-50	-.8	-45.0
משוב 1.0	978	1855	-40	-4.0	-1458
משוב אופ 1	760	1180	-11	-1.4	-550
ביקוב 1שח	— הפסקת מסחר —				
ביקוב 5שח	— הפסקת מסחר —				
תים מחשבים 1.0	1890	3270	-100	-3.0	-6573
תים מחשב אופ 1	18900	10.0	-550	-2.8	-103

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבניים בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אבניים בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזור מבנים 1.0	828	539	-20	-2.4	-461
אזור מבנים 5.0	365	901	-2	-.5	-1255
אזורים 1שח	849	7548	-12	-1.4	-14758
אזורים אופ 1	525	4524	-20	-3.7	-10697
אזורים אגח 3	106.5	18675	+1.5	+1.4	+69138
אילון 1.0	781 תב	36010	+45	+6.9	+40697
אל-רוב 1.0	1549	1124	-1	-.1	-1503
אבנתים 1.0	3490	185	-110	-3.1	-1057
אפריקה 0.1שח	37740	138	-300	-.8	-182
אפריקה 1שח	31580	190	-220	-.7	-187
אפריקה אופ 5	17000	160	-300	-1.7	-156
אזרים 1.0	2369	2008			-638
ארלון 1שח	2700	626			+388
ארלון 5שח	1460	1783	-40	-2.7	-2194
בן-יקר גת 1.0	3580 תב	351	-200	-5.4	-529
ברנוביץ 1שח	3375	100	+5	+.2	+146
ברנוביץ 5שח	2276	668	-5	-.2	-463
רנקור 1.0	4910	78.0	+7	+.1	+62.0
דרוקר 1.0	340 תב	1685	+19	+5.9	+2261
דרוקר 5.0	284	1100	-1	-.4	-291
דרוקר אופ 1	70.0	25800	+18.5	+17.7	+13247
דיער 0.1	7101	35.0	-50	-.7	-35.0
דיער 0.5	4602	102	-4	-.1	-2.0
המכלול 1.0	2000	708	+50	+2.6	+988
המכלול 5.0	1434 תב	1764	+100	+7.5	+1700
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				

נכסים ובנין

נכסים ובנין 1.0	3145	1284	+15	+.5	+1415
בב-ים 0.1	4600	100	+120	+2.7	+114
בב-ים 0.5	3110	747			+61.0
הבונות הישוב 1.0	58650	120	-300	-.5	-79.0
ישפרו 0.1	3510	2170	+90	+2.6	+1615
ישראלום 1.0	1730	65.0	-8	-.5	-65.0
ישרים 10.0	— הפסקת מסחר —				
כנון פיתוח 1.0	9000	70.0	-10	-.1	-29.0
כלל נדלן 0.1	489	23011	+3	+.6	+10891
לוביר 1.0	*4920	50.0	-380	-7.2	-127
* ביצוע חלקי 80.60%					
לוביר 5.0	*1780	1378	+30	+1.7	+769
* ביצוע חלקי 99.00%					
מ.ת.ב. 1.0	426	6975	-21	-4.7	-15647
מ.ת.ב. אופ 2	209	13310	-11	-5.0	-24978
מ.ת.ב. אג"ח א	96.0	66588	-1.0	-1.0	-61906
מאגורי בניה 1.0	700	6609			+930
מישכאל 5.0	355	10352	+11	+3.2	+10025
מגדל 5.0	1300	930	+10	+.8	+289
מר-לו 1.0	571	2436	+11	+2.0	+2400
לוינסקין 1.0	438	1324	-7	-1.6	-1842
לוינסקין 5.0	129.0	33005	-2.0	-1.5	-62545
ליפשיץ 1.0	1805	1539	-65	-3.5	-2129
ליפשיץ 5.0	906	3409	-44	-4.6	-6736
נאות אביב 0.5	7623	237	-77	-1.0	-110
נכסי אוחרים 1.0	877	3578	-5	-.3	-2678
סהר החזקות 1.0	14700 תב	361	+1000	+7.3	+1000
סהר החזקות 5.0	10450 תב	304	+700	+7.2	+541
סולי 1.0	6165 תב	100	-685	-10.0	-412
סולי 5.0	3600				
עמר הולע 1.0	1085 תב	2220	-60	-5.2	-6500
עיר 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	2730	410	+130	+5.0	+430
קיסריה 0.5	1700	1109	+50	+3.0	+789
רוגובין 1שח	3100	1775	+32	+1.0	+1120
רוגובין 5שח	1185	3247	-3	-.3	-4973
רוגובין אופ 2	1355	5084			-1791
רוגובין אג"ח א	98.5	76458	+1.0	+1.0	+199187
רסקו מבוב	— הפסקת מסחר —				
רסקו רג	— הפסקת מסחר —				

חקלאות

מפעלי הדר 0.1	3450 תב	3073	+300	+9.5	+5163
מפעלי הדר 0.5	*2387	1706	+217	+10.0	+5549
* ביצוע חלקי 53.70%					
מהדרין 0.1	8310	333	-140	-1.7	-291
נכסי הדרים 1.0	1315	1188			-377
פרי אור 0.5	3350	48.0	+25	+.8	+118
פ.-הר 5.0	12000	759	-380	-3.1	-896

תעשייה

מזון וטבק

אסם 1.0	1375	166	+5	+.4	+131
גולדפרוסט 1.0	3179	52.0	-1		-52.0
גולדפרוסט 5.0	1760	430	-20	-1.1	-128
גולדפרוסט אופ 1	1500 תב	248	+158	+11.8	+254
דובק מב ש	3920	2262	+39	+1.0	+1861
דובק מב מ	3849	720			+72.0
זגלכל 1.0	970	1577	-50	-4.9	-1810
זגלכל 5.0	602	1803	-27	-4.3	-1803
פרי-הו 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הו 5.0	— הפסקת מסחר —				
סמבו בירה 1.0	19750	42.0	-100	-.5	-46.0
סמבו בירה 5.0	13780	66.0			-82.0
יכבר 1.0	1720	1210	+65	+3.9	+1437
יכבר א 5.0	1075	875	+15	+1.4	+413
מן 1.0	14650	60.0			+20.0
מן 5.0	7801	139	+141	+1.8	+143
סנפרוסט 1.0	11800	83.0			-19.0
עלית 0.1	16800	260	+10	+.1	+83.0
עסיס ב 0.5	39100	81.0	-200	-.5	-120
שלמה אגבל 1.0	2860	119	-29	-1.0	-105
שמן מבוב ש	5660	421	+160	+2.9	+277

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	560	3446	+10	+1.8	+1595
אתפים 1.0	1450	650			+279
אופנת ברוך 1 שח	618 תב	3473	+39	+6.8	+7237
אופנת ברוך 5 שח	412	3035			+1432
ארגמן רג ש	— הפסקת מסחר —				
דלתא-גליל 1.0	3330	4201	+70	+2.2	+3267
דלתא-גליל א 3.0	2209	3397	+57	+2.7	+5277
מטויות מאוחד 1.	1840				+159
מטויות מאוחד 5.	900	226	-40	-4.3	-342
ויסלבו 1.0	1495	360	-25	-1.6	-645
ויסלבו 5.0	908 תב	900	-50	-5.2	-953
הדירנון 1.0	9200	201	+130	+1.4	+35.8
זיקית 1.0	1950	907	+20	+1.0	+332
זיקית 5.0	1290	652			-1165
לודזיה 0.1	2600	178	+40	+1.6	+295
לודזיה 0.4	1370	1080	-12	-.9	-416
ליבת 1.0	801	3372	-18	-2.2	-2898
מים גליקר 1.0	719 תב	2508	-80	-10.0	-4487
מקס 0.1	4820	1324	+5	+.1	+708
מקס 0.5	2705 תב	1926	+140	+5.5	+3305
עים 1.0	14150	63.0	+350	+2.5	+47.0
עים 5.0	7460	98.0			+500
עמק 1.0	4699	423	+50	+1.1	+188
פולגת א 0.1	3675	550			-28.0
פולגת ב 0.4	2545	1011			-163
פולינגו א 0.5	8800	122			-40.0
פרנגר 1.0	3941	500	+1		+59.0
ביגוד סבריגה	14130	30.0	-10	-.1	-47.0
תעש רוגוזין 1.0	3369	731			+88.0

מתכת ומוצריה

אוקמבן 5.0	*2850	515	-50	-1.7	-104
* ביצוע חלקי 97.60%					
אודרן 10.0	6828	560	+198	+3.0	+1137
אודרן 50.0	6100	120	+150	+2.5	+200
אלומית 1.0	5800	250			-125
אלומית 5.0	3900	61.0	-140	-3.5	-81.0
כבלים ש	23300	308	-200	-.9	-285
התבוף 1.0	9393	66.0	+93	+1.0	+16.0
התבוף 5.0	6280 תב	731	+410	+7.0	+877
התבוף אופציה	4730 תב	1089	+260	+5.8	+1616
דיקה 1.0	5851	63.4	+1		+32.9
דיקה 5.0	2500	608	-5	-.2	-13.0
קמפאות מה 1.0	2568	1425	-55	-2.1	-1833
קמפאות מה 5.0	2470 תב	1473	+161	+7.0	+2221
מתכת סרום 1.0	2440	329			-9.0
כבלי ציון 1.0	2355	519	+15	+.6	+421
כבלי ציון 5.0	1260	2174			-1959
כבלי ציון אופ 3	627	600	+1	+.2	+69.0
מודבן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מודבן אופ א	— הפסקת מסחר —				
קרמבי 1.0	*1267	4483	+115	+10.0	+11006
* ביצוע חלקי 65.50%					
קרמבי 5.0	628 קו		+30	+5.0	+23370
נחושתן 0.1	37600	2.0			-6.0
נחושתן 0.5	12780	201	+155	+1.2	+299
ספר פלדה 1.0	13020	213	+500	+4.0	+467
קיבוץ 1.0	1343	525	-1	-.1	-237
קיבוץ 5.0	700	1817	-14	-2.0	-1671
קליל 1.0	8220	783	+220	+2.8	+300
קליל 5.0	4550 תב	366	+250	+5.8	+287
שלדות 5.0	7050	778			+161
תעשיות לכיש 1.0	*1395	1514	-90	-6.1	-2122
* ביצוע חלקי 99.10%					
תעשיות לכיש 5.0	667	1266	-11	-1.6	-294

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	416000	47.0	-4000	-1.0	-38.0
אלקו 0.1	7932 תב	40.0	+400	+5.3	+61.0
אלקו 0.25 ש	3320	1267	+20	+.6	+1190
אלקו 0.25 מ	3480 תב	30.8	+221	+6.8	+147
אלקטרה 0.1	24550	79.0	-100	-.4	-135
אלקטרה א 0.5	14230	682			-582
אלרון 3.0	342000	27.0			+3.0
אריה 0.02 ש"ח	30700	117	+700	+2.3	+83.0
כלל תעש אלקטרו	2100	3656			-1891
ספקטרוניקס 1.0	1900	1612	+5	+.3	+246
ספקטרוניקס 5.0	1348	3050	+18	+1.4	+5270
פירכתגבר 1שח	513	1427	-1	-.2	-149
פירכתגבר 5שח	288	2620	-1	-.4	-1388
ציקלון 1שח	2030	230	-69	-3.3	-187
ציקלון 5שח	941	272	+1	+.1	+128

קבוצת אירד

קבוצת אירד 1.	5220		-80	-1.5	-37.0
קבוצת אירד 5.	3560	75.0	+45	+1.3	+73.0
ת.א.ת. 1.0	3700	200			-151
ת.א.ת. 5.0	1801	2598	+51	+2.9	+2250
ת.א.ת. אופ 1	14960	74.0			-9.0
תדאה 1.0	8460	206	+100	+1.2	+175

מוצרי בניה

א.פ.בלל בנין 1.	918	1422	-6	-.7	-2238
אי.פ.בנין אופ א	450	3720			+30.0
אי.פ.בנין אגח א	102.0	5789	-.5	-.5	-6689
אלקול 5.0	12500	89.0			-51.0
אקרשטיין 1שח	848	2638	-2	-.2	-630
אקרשטיין 5שח	606	4578	+6	+1.0	+422
אקרשטיין אופ א	323	9731	+2	+.6	+9051
אקרשטיין אג"ח 1	96.5	10233			+4185
בטון תריד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תריד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-טון 1.0	1660	884	+15	+.9	+642
בר-טון 5.0	710	2525			-1428
פרומאבסט 1.0	7300	2.5			-2.5
פרומאבסט 5.0	2880	477	+10	+.4	+297
מ.ל.ס. 1.0	1100	587	-6	-.5	-254
מ.ל.ס. 5.0	735	776			+376
מודל השק בנעם	5760	305	-2		-64.0
כרמיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
כרמיקה ולפמן 5	11820		-60	-.5	-10.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	17150	51.0	-150	-.9	-40.0
אליאנס ב 200.0	2550 תב	1038	+230	+9.9	+1116
גל תעשיות 1.0	10845	63.0	-300	-2.7	-76.0
גל תעשיות 5.0	6650	97.0	-50	-.8	-97.0
דקסטר 1.0	3420	216	-20	-.6	-40.0
דשנים 0.1	5040	100	+240	+5.0	+349
דשנים 0.5	1375	1098			-392
חיפה כמיקל 10.0	398	10491			-4960
כבע 0.01 ש"ח	8640	1831	-108	-1.2	-745
ליפסקי 1.0	2720	1551			-749
ים המלח 0.1	4680	3381	-5	-.1	-2536
פטרוכימיים 10.0	544	16818			+13417
מקסימה 1.0	6300	34.0			+34.0
מקסימה 5.0	3110	263	-30	-1.0	-343
נקה כמיקל 1.0	7150	541			+58.0
פזו 1.0	17600	164			+7.0
פזו 5.0	11504	138	+4		+95.0
פריקלאס 1 ש"ח	605	5270	-8	-1.3	-4524
פריקלאס אופ 1	253	21045	-5	-1.9	-19688
קים כימיקל 1.0	8350	112	-135	-1.6	-174
ת.ג.ל. 1.0	4580	171	+180	+4.1	+158
ת.ג.ל. 5.0	3890	38.0	-102	-2.6	-123
ת"א 5.0	9400 תב	67.0	-600	-6.0	-77.0
פרוטארום 10.0	15300	41.0	+100	+.7	+21.0
תרז א 5.0	7699	186	-17	-.2	-23.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	7400	41.0	+77	+1.1	+150
דפרון 5.0	4565	50.0	+70	+1.6	+100
חמ.ע. 1.0	10800	168	-200	-1.8	-181
יאה 1.0	4700	142			-58.0
לבידי אשקלון 1.	577	2650	-11	-1.9	-3400
לבידאשקלון אופ1	1020				
מולט ב 0.5	36000	30.0	+500	+1.4	+28.0
מפעלי נייר 10.0	267500	79.0	+1500	+.6	+53.0
סקאנדיה 1.0	3822	418	-78	-2.0	-518
רים 0.1	4800	273	-195	-3.9	-220
רים 0.4	2850	419			+126
תעל ב 0.2	16050	131	+250	+1.6	+178

תעשיות שונות

אבריו 1.0	*7200	88.0	+130	+1.8	+173
* ביצוע חלקי 72.70%					
אבריו 5.0	*2900	584	+157	+5.7	+2284
* ביצוע חלקי 69.60%					
תמישה יוד 1.0	10050	40.0	+50	+.5	+55.0
ה.ג.מולק 1שח	1780	1290	-50	-2.7	-1498
ה.ג.מולק 5שח	1100	797			-1880

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	8300	31.0	+120	+1.5	+143
כור כב 1.0	7050000	.3	-70000	-1.0	-3
כלל תעשיות 1.0	1448	11651			-9724
מאגרי טכנולוגיה	440	2000	+1	+.2	+453

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	5790	187	-20	-.3	-228
אירדי פתוח 2.0	4890	2013	+140	+3.0	+2923
אינקובה 1שח	1555	2350	-75	-4.6	-3387
אינקובה 5שח	*1455	1543	+15	+1.0	+778
* ביצוע חלקי 98.80%					
אלגר ש	11300	128	+449	+4.1	+89.0
אלגר מ	11900	20.0			-50.0
אלרן ש	3360	1123	-60	-1.8	-959
אלרן מ	3440	130	-50	-1.4	-168
אמישר כב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	204	2159	-11	-5.1	-2581
אפיק 5.0	149.0	3370	-7.0	-4.5	-1869
גאולת השקעות 1שח	1375	360	-17	-1.2	-1365
חברה לישראל 1שח	10035	1232	+75	+.8	+1037
חברה לישראל 5שח	6820	377	+41	+.6	+99.0
הלמסון 0.1	117000	5.5	+1350	+1.2	+2.2
הלמסון 1.0 ש	25900	126	+500	+2.0	+88.0
אמפא א 0.5	17150	40.0	+550	+3.3	+82.0
פועלים השק ש	6515 תב	2827	+355	+5.8	+4618
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2808	5321			+1501
מזרחי השק ש	16704 תב	138	-1256	-7.0	-243
מור השק אגח 124	11990				
חירון 1.0	2930 קו		+140	+5.0	+1479
חירון 5.0	1290 קו		+62	+5.1	+48197
טראיול 1.0	635 קו		+30	+5.0	+43619
טראיול 5.0	535 תב	7472	+42	+8.5	+15152
ישום החזקות 1שח	291	5366	+6	+2.1	+3789
יצוא ש	11250	163	+250	+2.3	+190
ירדן א 0.1	3250	504			-267
כלל ישראל 10.0	919	11151			-2895
כלל ישראל 50.0	801	743			-707
לנדיק 0.1	5000 תב	16.0	-300	-5.7	-125
לנדיק 0.5	*1480	308	-34	-2.3	-728
* ביצוע חלקי 96.00%					
מנור 1 ש"ח	700	4441	-30	-4.1	-6166
מנור 5 ש"ח	398	3293	-2	-.5	-907
מנור אופ ב	349	1880	-16	-4.4	-6580
מנור אג"ח 1	96.0	10825	-1.5	-1.5	-7905
עוז השק ב 0.1	3700	163			-135
עוז השק ב 0.5	2100	1221	+100	+5.0	+2400
פז השק ש	6801	187	+1		+13.0
פמה א 0.1	9389	44.0			-24.0
פמה 0.5	5402	484			+1.0
פריון ב 0.2 ש"ח	4650 תב	1149	+320	+7.4	+3921

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	479	3104	+11	+2.4	+2417

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	3270	297	-30	-.9	-376
דלק חיפושינפט5.	1949	660			-1127
דלק נפט אופ 2	1250	1149	+10	+.8	+1162
פז חיפושי נפט	17500	91.0	-350	-2.0	-70.0
י.ג.א.ל. 5.0	3550	1314	+100	+2.9	+1188
מ.ג.ן. 1.0	4600	404	+120	+2.7	+386
מ.ג.ן. 5.0	1781	5152			-3585
פטראיל ב 0.3	10450	505			-91.0
צפון אמר נפט 1.	310 תב	935	+16	+5.4	+3899
צפון אמר נפט 5.	239	1496	+10	+4.4	+1154
נפטא ש	1640000	4.0			+2.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	216				+308

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	4235.55	4176.66	דוכיפת	570.72	559.51	לפיד	12715.39	12469.84	עוגב	1107.46	1085.89
אבוקה	37213.91	37061.40	דולב	192.13	187.98	לקס	1518.82	1488.24	עוז	2151.89	2110.18
אגוז	201.85	197.88	דורון	1258.05	1235.36	לשם	853.24	836.00	עזרני	577.73	564.99
אייר	1356.86	1330.18	דוגן	221.49	217.13	מגור	1023.88	1003.62	ערמון	133.51	130.91
אדום	1987.83	1949.64	דליה	441.30	433.84	מגמה	2959.67		פא	1310.46	1284.56
אופיר	1648.52	1616.16	דרור	358.56	352.30	מגד	2911.15	-1.96	פז	503.41	493.22
אור	384.69	376.69	הדל	323.00	316.75	מגן	196.91	194.04	צופית	545.55	534.84
אורין	144.91	141.98	הדס	315.57	312.58	מזון	2752.56	2725.70	צוק	103.99	103.58
אורלי	222.09	220.45	הדר	451.72	425.98	מגל	653.81	641.26	צמיד	882.16	868.27
אורן	639.25	626.75	חבצלת	2551.48	2497.91	מור	1389.60	1370.85	צבויה	6794.78	6694.29
איל	3264.47	3200.39	זוהר	16867.53	16617.35	מורן	737.52	750.62	צפרת	1529.62	1499.23
איילת	4105.65	4014.96	זיו	15753.94	15520.13	מכפל	25905.56	25561.84	קלע	1818.10	1809.01
איתים	4204.25	4113.26	זמיר	769.98	755.15	מיצר	761.17	745.88	רובית	16288.45	16151.05
איתן	601.93	589.68	חדווה	130.73	127.84	מעוף	3307.07	3244.53	רימון	105.86	103.65
אלון	511.12	500.49	חליבה	115.24	114.73	מעיין	657.76	644.86	רקפת	589.88	580.25
אלמוג	601.09	589.35	חלבים	569.50	558.20	מקשה	880.77	863.56	רשף	658.27	644.00
ארז	517.21	507.2	חן	114.96	114.50	מרגלית	1083.75	1062.74	רביבים	680.47	667.19
אש	128.93	126.28	חשמן	1190.31	1162.39	מרום	996.32	976.54	שחם	832.67	812.60
אשל	164.02	160.80	טל	4551.35	4494.04	נגוה	22194.09	21864.75	שירה	343.28	348.68
אתרוג	196.11	194.17	יובל	689.77	676.32	נדיף	743.51	729.28	שפיר	318.14	311.88
בדולח	1998.11	1959.49	יהלום	1824.17	1788.82	נבע	414.00	405.96	שגב	681.48	671.98
ברוש	422.33	414.13	יסודות	37441.24	37099.62	נילי	4762.68	4693.04	שסק	650.84	635.10
ברק	418.59	410.19	יערה	587.43	574.59	סביון	488.54	479.69	שקד	163.32	160.10
בקת	756.15	741.22	כוכב	906.48	888.89	סגולה	119.85	117.46	תאנה	196.84	194.94
גבים	1213.94	1190.38	כרמית	116.39	114.10	סלע	867.14	849.78	תדהר	426.36	424.24
גבע	896.07	882.71	כלנית	489.34	481.00	סנונית	604.81	592.92	תהילה	87.25	85.56
גורן	611.18	599.16	כספית	634.80	628.26	סער	662.39	64978	תירוש	436.79	431.45
גיא	8007.29	7888.54	כרמל	122.61	120.20	ספיר	499.51	497.05	תמר	191.96	188.24
גיל	2562.10	2515.04	כתר	953.98	955.99	סייף	721.84	708.17	תמרה	176.19	174.92
גלית	518.43	512.16	יהם	3756.94	3684.1	עדית	1899.20	1861.70	תרשיש	1282.85	1257.83
דודבן	321.02	317.96	לבשקיע	101860.2	100108.29	עידן	6169.37	6078.14	תשרי	408.98	403.52

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	614390.0	
ש4002	545000.0	
ש4003	540000.0	
ש4004	530450.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.51%		
4101	325.7	-1.0
ק-302 תשואה 4.00%		
4102	125.5	-1.1
4103	120.5	-1.1
ק-303 תשואה 4.10%		
4104	116.2	+.5
4301	116.2	+.5
4302	110.6	+.5
4303	109.6	+.4
ק-304 תשואה 4.91%		
4105	92.9	+.1
4106	98.3	
ק-321 תשואה 4.89%		
4201	106.9	+.1
4202	104.9	+.1
4203	102.8	+.1
4204	99.1	+.1
4205	97.1	+.1
4206	95.2	+.1
4207	94.8	+.1
4208	93.4	+.1
4209	91.3	+.1
4210	88.8	+.1
4304	110.8	-.7
ק-342 תשואה 4.80%		
4305	95.5	-.4
7%		
ק-201א' תשואה 3.22%		
ש3601	34587.0	-840.0
ק-201ב' תשואה 3.22%		
ש3602	31873.0	-337.0
ק-202א' תשואה 3.50%		
ש3603	29340.0	+17.0
ק-202ב' תשואה 3.33%		
3604	26490.0	+16.0
ק-203א' תשואה 3.00%		
ש3605	24464.0	+196.0
ק-203ב' תשואה 2.62%		
ש3606	23377.0	+12.0
ק-203 ג' תשואה 2.35%		
ש3607	22398.0	+13.0
ק-203ד' תשואה 2.31%		
ש3608	21225.0	+12.0
ק-204 א' תשואה 2.78%		
ש3609	19845.0	-99.0
ק-204 ב' תשואה 2.49%		
ש3610	18104.0	+13.0
ק-204 ג' תשואה 2.55%		
ש3611	17445.0	-33.0
ק-204ד' תשואה 2.50%		
ש3612	16973.0	-33.0
ק-205 תשואה 2.39%		
ש3613	16046.0	+16.0
ש3614	15404.0	+15.0
ש3615	14224.0	+15.0
ש3616	13022.0	+13.0
ק-206 תשואה 2.35%		
ש3617	12306.0	+64.0
ש3618	11680.0	+61.0
ש3619	10963.0	+58.0
ק-207 תשואה 2.30%		
ש3620	10388.0	+95.0
ש3621	9870.0	+92.0
ש3622	8903.0	+85.0
ק-208 תשואה 2.56%		
ש3623	8252.0	+18.0
ש3624	7770.0	+16.0
ק-209 תשואה 2.58%		
ש3625	7095.0	+12.0
ש3626	6561.0	+11.0
ש3627	6085.0	+10.0
ק-210 תשואה 2.65%		
ש3628	5581.0	-9.0
ש3629	5229.0	-8.0
ש3630	4943.0	-9.0
ק-211 תשואה 2.67%		
ש3631	4628.0	-24.0
ש3632	4359.0	-22.0
ש3633	4118.0	-21.0
ק-212 תשואה 2.74%		
3634	3613.0	+11.0
ש3635	3416.0	+10.0
ש3636	3290.0	+10.0
ק-213 תשואה 2.73%		
ש3637	3091.0	+2.0
ש3638	2878.0	+2.0
ש3639	2635.0	+2.0
ק-214 תשואה 2.88%		
ש3640	2160.0	+1.0
ש3641	1873.0	+2.0
ק-215 תשואה 2.77%		
3642	1677.0	+1.0
ש3643	1485.0	+1.0
ק-216 תשואה 2.50%		
3644	1348.0	+1.0
3645	1215.0	
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 4.70%		
3701	926.5	+.5
ק-232 תשואה 4.40%		
3702	732.4	+19.1
ק-233 תשואה 4.50%		
3703	635.3	+4.6
3704	543.7	+4.0
ק-251 תשואה 4.52%		
3751	294.7	+2.0
ק-252 תשואה 4.67%		
3752	113.5	
3753	109.0	+.1
ק-253 תשואה 5.00%		
3754	99.3	+.2
3755	95.4	+.1
3756	92.0	+.1
3757	90.2	+.2
3758	88.4	+.2
3759	88.0	+.1
3760	86.7	+.1
3761	84.7	+.1
3762	82.4	+.1
ק-271 תשואה 5.00%		
3826	100.7	+.2
3827	98.7	+.2
3828	95.1	+.1
3829	93.2	+.1
3830	91.4	+.1
3831	91.0	+.1
3832	89.6	+.1
3833	87.6	+.1
3834	85.2	+.1
ק-290 תשואה 4.88%		
3901	103.7	
3902	98.7	+.1
3903	97.8	
ק-281 תשואה 5.05%		
3861	86.5	-.2
3904	99.3	
4% מלווה פיתוח (88% הצמדה)		
ש3118	— הפסקת מסחר —	
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	205000.0	+580.0
ש3202	207000.0	
ש3203	202100.0	+1100.0
ש3204	198100.0	+1100.0
ש3205	196000.0	
ש3206	194500.0	+2000.0
ש3210	188600.0	-1000.0
ש3211	186000.0	
ש3212	181800.0	+1900.0
ש3213	173900.0	+900.0
ש3214	183853.0	-900.0
6%		
ש3501	167000.0	-121.0
ש3502	164100.0	-1080.0
ש3503	171765.0	

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ש3504	150000.0	+1000.0
ש3505	147000.0	
7%		
ש3521	144700.0	+2000.0
ש3522	136200.0	-2200.0
ש3523	129200.0	
ש3524	128600.0	
ש3525	128647.0	
ש3526	124900.0	-900.0
ש3527	122000.0	-1880.0
ש3528	120300.0	
ש3529	119500.0	
ק-704 תשואה 3.03%		
ש3530	117507.0	+258.0
ש3531	117219.0	+267.0
ש3532	113788.0	+260.0
ש3533	113642.0	+267.0
ש3534	107156.0	+254.0
ק-705 תשואה 3.12%		
ש3535	107154.0	+64.0
ש3539	100958.0	+52.0
ק-706 תשואה 3.22%		
ש3536	106832.0	+64.0
ש3537	106705.0	+63.0
ש3538	108435.0	+59.0
ש3540	100254.0	+51.0
ש3541	96846.0	+49.0
ש3542	101080.0	+60.0
ש3545	96065.0	+57.0
ק-707 תשואה 3.04%		
ש3544	96556.0	+95.0
ש3546	94188.0	+94.0
ש3547	93969.0	+95.0
ש3548	93859.0	+95.0
ש3550	88975.0	+91.0
ש3551	88612.0	+90.0
ק-708 תשואה 3.08%		
ש3545	93850.0	+113.0
ש3549	88652.0	+108.0
ש3552	81368.0	+101.0
ש3554	81213.0	+102.0
ש3555	81213.0	+102.0
ק-709 תשואה 3.16%		
ש3553	80752.0	+48.0
ש3571	70011.0	+41.0
ק-710 תשואה 3.16%		
ש3556	77246.0	-129.0
ש3558	77139.0	-134.0
ש3559	74407.0	-130.0
ש3560	70423.0	-128.0
ש3561	70217.0	-129.0
ק-711 תשואה 3.04%		
ש3557	77990.0	+82.0
ש3572	70908.0	+77.0
ק-712 תשואה 3.27%		
ש3573	70093.0	-308.0
ש3574	64630.0	-284.0
ש3577	64573.0	-294.0
ש3578	59646.0	-273.0
ק-713 תשואה 3.34%		
ש3575	64289.0	-204.0
ש3576	64099.0	-204.0
ש3579	59152.0	-197.0
ק-714 תשואה 3.25%		
ש3580	55203.0	-321.0
ש3581	50201.0	-301.0
ש3582	46289.0	-291.0
ש3583	44903.0	-275.0
ק-715 תשואה 3.80%		
ש3584	43009.0	+50.0
ש3585	40780.0	+48.0
ש3586	36933.0	+44.0
ש3588	36887.0	+45.0
ק-716 תשואה 3.26%		
ש3587	36742.0	-273.0
ש3591	33477.0	-256.0
ש3592	33437.0	-257.0
ש3593	33378.0	-257.0
ק-717 תשואה 3.25%		
ש3589	33418.0	-240.0
ש3594	31856.0	-235.0
ש3596	30440.0	-232.0
ש3597	30333.0	-232.0
ק-718 תשואה 3.32%		
ש3590	33207.0	-84.0
ש3595	31635.0	-83.0
2ם	103.0	
3.	105.5	
מימון 157	114.2	
מימון 160	104.9	
ת רן 2	105.8	+.2
82 ם	106.2	
85 ם	108.0	+.5
1ן	103.5	-.4
5% מלווה פיתוח ומדינה ([illegible])		
ש2001	137560.0	+600.0
ש2002	136950.0	-10.0
ש2003	131350.0	-360.0
ש2004	133000.0	+500.0
ש2005	124700.0	+400.0
ש2006	123900.0	-300.0
ש2007	122000.0	+300.0
ש2008	121100.0	+640.0
ש2009	122500.0	
ש2010	121500.0	
ש2011	119400.0	+300.0
ש2012	117810.0	
ש2013	119300.0	
ש2014	116000.0	+300.0
ש2015	116700.0	+2090.0
ש2016	117000.0	
ק-108 תשואה 3.41%		
ש2017	113967.0	+69.0
ש2019	113655.0	+69.0
ש2020	110324.0	+66.0
ק-109 תשואה 3.41%		
ש2018	114669.0	-122.0
ש2021	110939.0	-126.0
ק-110 תשואה 3.37%		
ש2022	103934.0	+62.0
ק-111 תשואה 3.40%		
ש2023	104644.0	-146.0
ק-112 תשואה 3.57%		
ש2024	97372.0	+59.0
ש2027	95866.0	+48.0
ש2031	89640.0	+54.0
ק-113 תשואה 3.10%		
ש2025	98843.0	+582.0
ש2026	98497.0	+576.0
ק-114 תשואה 2.95%		
ש2028	95548.0	+86.0
ש2030	93813.0	+92.0
ק-115 תשואה 2.80%		
ש2029	93443.0	+422.0
ש2033	86037.0	+415.0
ש2035	78986.0	+394.0
ק-116 תשואה 2.94%		
ש2032	91378.0	+624.0
ש2034	86327.0	+609.0
ש2036	79243.0	+578.0
ק-117 תשואה 2.42%		
ש2037	75798.0	+44.0
ש2052	65705.0	+37.0
ק-118 תשואה 3.44%		
ש2038	74590.0	+44.0
ש2040	71789.0	+43.0
2051	67891.0	+40.0
ק-119 תשואה 3.03%		
ש2039	72085.0	+42.0
ש2041	68155.0	+40.0
ק-120 תשואה 3.28%		
ש2053	62719.0	+37.0
ק-121 תשואה 3.16%		
ש2054	57706.0	+35.0
ש2056	53383.0	+31.0
ש2058	48549.0	+29.0
ש2060	44770.0	+23.0
ק-122 תשואה 2.88%		
ש2055	58534.0	+34.0
ש2057	54162.0	+32.0
ש2059	49240.0	+29.0

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ק-123א תשואה 3.48%		
ש2061	34672.0	+87.0
ק-123ב תשואה 1.51%		
ש2062	33718.0	+18.0
ק-123ג תשואה 3.10%		
ש2063	30503.0	+18.8
הלים		
מ 18	102.6	+.5
מ 19	103.0	+2.0
מ 20	101.6	+.9
מ 21	102.5	
מ 22	104.8	+1.4
מ 23	89.0	+1.1
23 פריון	— הפסקת מסחר —	
ש24	87.8	17/11/86
ש25	87.5	-1.1
ש26	92.0	
ש27	89.8	+.2
ש28	88.6	
ש29	87.6	
ש30	97.0	18/11/86
ש31	95.9	18/11/86
תית 15	89.5	02/11/86
32	91.3	-1.5
33	90.5	+.6
2	87.7	17/11/86
34 מר"ב	98.5	-1.0
35 מר"ב	103.2	
36 פ"ש	104.4	17/11/86
אגרות חוב בלתי [illegible]		
אמבל ב	100.0	07/08/86
וקס ש	88.4	+.3
ישראל 11	96.6	28/10/86
ישראל 12	97.1	15/09/86
ישראל 13	97.8	26/10/86
ישראל 14	97.7	-.3
מבנ 24 ש	85.9	30/09/86
מבנ 25 ש	84.9	28/10/86
מבנ 26 ש	84.9	15/09/86
מבנ 28 ש	84.8	28/09/86
מבנ 30 ש	86.4	+.3
ה מימון 1	88.5	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סר' 2501	154.0	
סר' 2502	151.8	
סר' 2503	146.6	
ק-602 תשואה 9.88%		
סר' 2504	146.4	
סר' 2505	140.8	+1
ק-603 תשואה 9.80%		
סר' 2506	135.9	+.2
סר' 2507	131.1	+.2
ק-604 תשואה 10.00%		
סר' 2508	95.7	-.1
יורטו- צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 9.70%		
7001	229.6	+.3
7002	222.5	+.3
ק-902 תשואה 9.55%		
7003	213.5	+.7
7004	196.5	+.6
ק-903 תשואה 9.70%		
7005	182.7	
ק-904 תשואה 9.70%		
7006	172.2	+.1
ק-905 תשואה 9.74%		
7007	160.2	-.2
7008	152.1	-.2
ק-906 תשואה 9.28%		
7009	149.2	+1.1
ק-907 תשואה 9.85%		
7010	138.8	+.1
ק-908 תשואה 9.90%		
7011	131.0	+.3
7012	126.3	+.2
ק-909 תשואה 9.85%		
7013	119.4	
ק-910 תשואה 9.84%		
7014	107.3	+.1
ק-911 תשואה 9.98%		
7015	88.9	+.2
7016	88.0	+.1
7017	87.2	+.2
7018	87.0	+.2
7019	90.2	+.1
7020	90.0	+.1
7021	89.2	+.2
7022	88.9	+.2
ק-951 תשואה 9.90%		
7201	86.8	
7202	85.2	+.1
7203	84.9	
7204	85.2	
7205	85.3	
ילבוטי- צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.44%		
ש6101	11713.0	+129.0
ק-802 תשואה 4.29%		
ש6102	6840.0	+47.0
ק-803 תשואה 4.44%		
ש6103	6088.0	+50.0
ק-804 תשואה 4.44%		
ש6104	5588.0	+2.8
ש6105	5293.0	+3.0
ק-805 תשואה 4.38%		
ש6106	5217.0	
ש6107	5021.0	
ק-806 תשואה 4.71%		
ש6108	3520.0	-3.0
ש6109	3345.0	-2.0
ש6110	3285.0	-2.0
ק-807 תשואה 4.69%		
ש6111	2720.0	
ש6112	2636.0	
ק-808 תשואה 4.85%		
ש6113	1774.0	-1.0
ק-821 תשואה 4.99%		
ש6151	715.6	+5.7
ש6152	685.2	+5.5
ק-822 תשואה 5.06%		
ש6153	592.5	-2.1
ש6154	579.7	-2.1
ק-823 תשואה 5.09%		
ש6155	376.8	+.2
ק-824 תשואה 5.09%		
ש6156	304.6	
ק-825 תשואה 5.07%		
ש6157	226.7	
ש6158	214.7	
ק-826 תשואה 5.06%		
6159	180.6	-1.4
ק-827 תשואה 4.99%		
6160	172.1	+.9
6161	166.1	+.8
ק-828 תשואה 5.04%		
6162	149.3	-1.4
ק-829 תשואה 4.99%		
6163	139.3	+1.0
6164	133.8	+.9
ק-830 תשואה 5.08%		
6165	124.9	-.1
ק-831 תשואה 4.98%		
6166	119.0	+.9
6167	116.4	+.9
6168	114.6	+.9
ק-832 תשואה 5.09%		
סר 6169	106.4	
ק-835 תשואה 5.07%		
6170	100.2	-.2
ק-834 תשואה 5.10%		
6171	71.8	
6172	70.7	
ק-851 תשואה 4.92%		
6801	88.3	+.8
אל-אופ 86	885.0	+2.0
אלביט 85	306.6	+1.2
אלקו א 85	1045.0	+6.8
אלטים 83	— הפסקת מסחר —	
מאיטקס 85	687.0	-12.0
תדיראן 84	102.3	+.3
תדיראן 85	400.0	

שערי מטבע חוץ ביום 19.11.86

דולר יציג: 1.411 סל: 1.4930

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4823	1.5007	1.4823	1.5007	1.4808	1.4994	1.4911
1 מארק גרמני	+0.003	0.72	0.75	0.72	0.76	0.72	0.76	0.7358	0.7449	0.7371	0.7463	0.7359	0.7452	0.7408
1 לי"ש	-0.007	2.05	2.15	2.06	2.16	2.06	2.16	2.0989	0.1250	2.0974	2.1236	2.0997	2.1261	2.1136
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.22	[illegible]	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2248	0.2276	0.2253	0.2281	0.2246	0.2274	0.2263
100 יינים יפאניים	—	0.89	0.93	0.89	0.95	0.89	0.94	0.9094	0.9207	0.9082	0.9196	0.9092	0.9207	0.9150
1 גולדן הולנדי	+0.002	0.64	0.67	0.64	0.67	0.64	0.67	0.6518	0.6599	0.6510	0.6591	0.6511	0.6593	0.6558
1 פרנק שוויצרי	+0.003	0.87	0.91	0.87	0.91	0.86	0.91	0.8850	0.8959	0.8853	0.8963	0.8837	0.8948	0.8899
1 כתר שוודי	—	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2133	0.2160	0.1234	0.2160	0.2130	0.2157	0.2146
1 כתר נורבגי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1964	0.1989	0.1964	0.1989	0.1963	0.1988	0.1976
1 כתר דני	+0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1950	0.1974	0.1951	0.1975	0.1946	0.1970	0.1962
1 מארק פיני	+0.001	0.29	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.3000	0.3037	0.3000	0.3037	0.2994	0.3032	0.3018
1 דולר קנדי	+0.001	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0722	1.0847	1.0702	1.0856	1.0691	1.0825	1.0785
1 דולר אוסטרלי	—	0.90	0.99	0.92	0.99	0.92	0.99	0.9546	0.9665	0.9531	0.9650	0.9543	0.9663	0.9603
1 ראנד דרא"פ	+0.001	0.43	0.52	0.40	0.67	0.45	0.62	0.6633	0.6716	0.6635	0.6717	0.6623	0.6706	0.6673
10 פרנקים בלגיים	+0.001	0.34	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3520	0.3564	0.3543	0.3588	0.3543	0.3587	0.3564
10 שילינגים אוסטריים	+0.004	1.02	1.07	1.03	1.08	1.02	1.08	1.0463	1.0593	1.0462	1.0593	1.0468	1.0600	1.0525
1000 לירות איטלקיות	+0.004	1.04	1.10	1.04	1.11	1.04	1.11	1.0644	1.0773	1.0649	1.0776	1.0637	1.0771	1.0699
1 "אקו" (ECU)	+0.004	—	—	—	—	—	—	1.5334	1.5525	1.5352	1.5524	—	—	1.5425
1 דינר ירדני	-0.001	4.08	4.33	4.10	4.36	4.09	4.32	—	—	—	—	—	—	4.2347
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.22	0.23	0.18	0.25	—	—	—	—	—	—	0.2256
1 לירה מצרית	—	0.77	0.82	0.75	0.80	0.74	0.79	—	—	—	—	—	—	0.8052

עיכוב בקבלת הזמנות יצוא יגרור צמצום כח־אדם ב„סולתם"

מאת מוריה אבימלך

מפעל „סולתם" עדיין לא השיג הזמנות וממשיך לייצר למלאי. קיים חשש רציני כי המפעל ייאלץ להקטין בזמן הקרוב במידה ניכרת את מספר עובדיו, ויתכן כי מאות מעובדיו יתבקשו לצאת לחופשה ממושכת.

סופרת „דבר" מציינת כי המפעל, מקבוצת המתכת של כור, מייצר מראשית השנה למלאי, בעקבות אי מימוש צפיות להזמנות.

בשנה שעברה הגיעו ההזמנות ב„סולתם" ל־100 מיליון דולר. תחזית המכירות של סולתם ל־1986 היתה גבוהה כהרבה, הגיעה ל 50 – 60 אחוזים מהיקף ההזמנות בשנת 1985, אך עד כה בוצע רק כרבע מהיקף ההזמנות המתוכנן.

מפעל „סולתם" ייצר במהלך 1986 למלאי מתוך סיכוי שהזמנות יתקבלו במהלך השנה, ועד כה הצטברו מלאים של עשרות מיליוני דולר. נראה כי אם הצפיות לחידוש ההזמנות לא יתממשו, ייאלץ מפעל המתכת להקטין את היקף כח האדם במפעל, ולהתאים את היקף הייצור במפעל להיקף ההזמנות.

במפעל סולתם כ־1300 עובדים, והמדובר במאות עובדים שייאלצו לצאת לחופשות ממושכות.

פרסום שערוריית בוסקי הפילה מדד דאו ג'ונס ב־56 נקודות

המומחה לארביטראג', שניהל תיקים במיליארד דולר, השתמש במידע פנים להתעשרות מהירה. כשהרשות לניירות ערך האמריקאית פתחה בחקירה, דיבר המדליף, דניס לוין הפליל את בוסקי. בוסקי שילם 100 מיליון דולר קנס ודיבר אף הוא. צפויים פרקים נוספים. הנקודה היהודית: בוסקי הינו המנהל הפיננסי של הלובי היהודי הרפובליקני ותורם חשוב למוסדות חינוך ותרבות יהודיים.

מאת שולה פרומר

שערוריית איון בוסקי, שנחשפה לאחר סגירת הבורסה ביום שישי האחרון, הצביחה את שוק המניות במפולת שהזכירה את נפילתו הקלוסאלית ב־11 בספטמבר השנה. בשני ימי המסחר הראשונים של השבוע, נפל מדד דאו ג'ונס ב־56.38 נקודות ל־1817.21 וירידתן של מניות ה„בלו צ'יפס" ומניות ה"TARGETS" לרכישה היתה בסדר גודל דומה.

עלייתו של איון בוסקי הינו סיפור הצלחה מרשים. איון, בנו של מהגר רוסי בן המעמד הבינוני, שהגיע בשנת 1966 בגיל 28 למזרח, החל את הקריירה שלו כמשפטן בוול סטריט. לאחר מכן עבר לעסוק בארביטראז' – שיטת השקעות שבה קונים מניות של חברות המועמדות לרכישה על ידי חברות אחרות, ומקפיצים על ידי כך מחירן. טכניקת הארביטראז' מתבססת על ניתוחים פיננסיים של חברות שונות כמו גם על שמועות המסתובבות בוול סטריט, כדי להגיע לאותן חברות שיש סיכוי סביר שייהפכו למטרה לרכישה מן הסוג הנ"ל. מה שהפיל את בוסקי היתה האובססיה שלו להתעשרות מהירה וחיפוש דרכים להגדלת רווחיו בצורה משמעותית. בתחילת 1986 קשר בוסקי קשר עם עו"ד בשם דניס לוין שעבד בחברת דרקסל ברנהם – אחת החברות המובילות בתחום ההשקעות וייעוץ בענייני מיזוגים והתפצלויות של חברות. ללוין היתה גישה למידע פנים לגבי מיזוגים ורכישות מתוכננות, והוא הגיע להסכם עם בוסקי לפיו ידליף לו לוין מידע פנימי ובוסקי יבצע את הרכישות באמצעות החברות השונות שלו – מדובר בניהול תיקים בסדר גודל של מיליארד דולר ויותר – תמורת 5% מן הרווח.

לוין נעצר בראשית 1986 ולאחר חקירתו החליטה רשות ניירות הערך האמריקאית להגיע איתו לעיסקת־טיעון: תמורת סיועו ב„לכידת" דגים שמנים ממנו, יסתפקו בהטלת קנס על לוין בסך 11.6 מליון דולר וכל האשמות נגדו, פרט לאחת – יבוטלו.

לוין הסכים ופצה בזמירות אשר סייעו לרשות לניירות ערך (SEC) לפתוח בחקירה מקפת ולגלות דליפה במידע פנים ושימוש לא חוקי בו. לאחר חקירה ממושכת שבמהלכה הרגיש בוסקי שהחבל מתהדק סביבו, יזם הוא עצמו פנייה ל־SEC והגיע לפשרה, שפרטיה פורסמו ביום שישי האחרון לקראת סוף יום המסחר: בוסקי הסכים לשלם 100 מליון דולר קנס – יותר מכל רווחיו מהעסקאות הלא חוקיות – ולהודות באשמות הפליליות שהוגשו נגדו.

גם בוסקי הסכים, כנראה, לפתוח את פיו ולהפליל אנשים נוספים, כנראה בכירים בחברות ברוקרים שונות, שהיו מעורבים בעניין. ככל הנראה צפויים פרקים נוספים בסדרה זו.

מעבר לפגיעה האישית באנשים המעורבים בפרשה, תהיה לפרשה, הנחשבת לסקנדל החמור ביותר בוול־סטריט, השלכה מרחיקת לכת על השוק ועל הדרך שבה האיש הקטן בארה"ב יסתכל על הבורסה. פרסום הפרשיות יגרום להרחקה נוספת של המשקיע הקטן מן השוק והשתלטות מוחלטת של המשקיעים המוסדיים, המגלגלים מאות מליוני דולרים בלחיצת כפתור.

יש גם נקודה יהודית בפרשה: בוסקי נחשב לפילנתרופ ותורם חשוב למוסדות צדקה ומוסדות חינוך ותרבות יהודיים. השנה מונה למנהל פיננסי ללובי הרפובליקני היהודי. בראשית השנה היה אחד מקבוצת מנהיגים יהודים שהוזמנו לבית הלבן לדיון בנושא מכירת טילים לסעודיה.

מתקפת „תלושי השכר" בויכוח על תקציב הבטחון:

האוצר: השכר הכולל למשרתי קבע – פי 3 מלעובדי מדינה

מאת שלמה קרמר

השכר של אנשי צבא הקבע, כאשר כוללים בו את ההטבות המיוחדות, כמו פרישה מוקדמת שווה־ערך ליותר מפי שלוש משכר עובד מדינה.

לפי תחשיבי האוצר, מגיעים השכר וההטבות הריאליות האחרות, לאיש קבע לסכום חודשי ממוצע נטו של 2500 ש"ח לעומת 750 ש"ח לעובד מדינה.

גורמים בכירים באוצר, שמסרו תחשיבים אלו, הציגו כדוגמא את שכרו של קצין בדרגת אלוף משנה כלכלן במיקצועו, ששכרו נטו, בתלוש בלבד, מגיע ל־2100 שקל, לא כולל הטבות ביחודיות. בהשוואה השכר נטו של המנהל הכללי של האוצר לפי תלוש המשכורת, מגיע ל־1300 ש"ח בלבד.

לדעת הגורם הבכיר באוצר, הטענה של הפיקוד הבכיר בצה"ל, שתנאי השכר גורמים לכך שרק הבינוניים יסכימו להשאר בקבע, אף כשהיא משמשת בטיעון לצורך קידום תנאי השכר של משרתי הקבע, פוגעת בתדמית של אנשי הקבע ובדימוי העצמי שלהם, ו„מנציחה בינוניות".

אנשי האוצר, סבורים כי לא ניתן לנתק שכר משרתי הקבע מסקטורים אחרים מאחר ו„הכהונות האיתנים" של מערכת הצמדות בשכר במשק יפעלו ליישור קו. לדעת אותם גורמים יש למקד את הטיפול בנשירה מהצבא במקצועות ובתחומים בהם ניתן אמנם לאבחן מגמה ברורה של נשירה ולא להציע פתרונות מללנים יקרים. יש לזכור כי השוק הפרטי יציע תמיד יותר שכר ועל כן השוואות בין השכר בו לשכר בצה"ל אינה רלבנטית.

לאוצר יש בקורת על ההבטחה שהצבא יספוג בתקציבו כל תוספת שכר שתאושר, כאשר זו באה במקביל לדרישת משרד הבטחון לתוספת 400 מליון ש"ח לתקציבו.

חריגה תקציבית בפיצויים למפוטרי „מנועי בית שמש"

האוצר: הוקצבו 3.5 מיליון דולר ושולמו 12

מאת שלמה קרמר

הנהלת מפעל מנועי בית שמש ביצעה חריגה חמורה במתן הפיצויים לעובדי המפעל שפרשו. כך מסתבר מפרטי תשלום הפיצויים שמסרו גורמים בכירים באוצר.

לתשלום הפיצויים המוגדלים לעובדים שפרשו, הוקצבו 3.5 מיליון דולר אך בפועל שולמו 12 מיליון דולר.

מהסכום ששולם כפיצויים ניתן ללמוד שבממוצע קיבל כל אחד מ־600 העובדים שפרשו כ־20,000 דולר פיצויים מוגדלים, מעבר לסכום הפיצויים ששולם באמצעות הקרנות המיוחדות.

הוראות בנק ישראל הגיעו לבנקים אחרי שנכנסו לתוקף

מאת יואב יצחק

בנק ישראל דרש מהבנקים ליישם את ההנחיות החדשות בענין הייעוץ החל מה־11 בנובמבר, אולם ההוראות הרשמיות והסופיות הוצאו לבנקים רק ב־16 בנובמבר, כך מלינים גורמים בנקאיים.

בבנקים מתרעמים על בנק ישראל, על שדחק בהם ליישם להלכה ולמעשה את ההנחיות החדשות, התייחם לתאריך ה־11 בנובמבר כאל תאריך קבע, למרות שגם ההוראות הסופיות עדיין לא גובשו סופית, ולא נמסרו לבנקים באופן רשמי. הבנקים טוענים, כי על ההוראות הסופיות למדו לראשונה מן העיתונות היומית.

יצויין, כי המפקחת על הבנקים בבנק ישראל הוציאה את ההוראות הסופיות והרשמיות רק ב־16 בנובמבר, 5 ימים לאחר שנכנסו לתוקפן ההנחיות האמורות. נודע, כי העיכוב נובע מקשיים טכניים שהתעוררו בבנק ישראל, שעיקרם סוגיות מישפטיות סבוכות שדרשו פיתרון מצד היועץ המשפטי של בנק ישראל. בבנק ישראל מוסיפים, כי העיכוב במסירת ההוראות נובע גם מהצורך לרשום אותן ב„רשומות", ולקבל על ההוראות החדשות את אישור משרד המשפטים ומשרד האוצר. בענין דרך מסירת ההוראות לבנקים אמרו בבנק ישראל, כי ראשי הבנקים מסרו הערותיהם גם סמוך למועד שנקבע (11 בנובמבר) וכי הם קיבלו מידע שוטף גם מהמועצה לבנקאות על השינויים וההוראות החדשות.

השכר הריאלי גדל השנה ב־9 אחוזים

מאת שלמה קרמר

השכר הריאלי גדל השנה בשיעור של כ־9 אחוזים, בהשוואה לשנת 1985. כך עולה באומדנים שנעשו באוצר והוצגו ע"י סגן שר האוצר, עדי אמוראי בדיון כלכלי שנערך אתמול.

כוח הקנייה של השכר עלה בכ־15 אחוז מאז יוני 1985, ערב התכנית הכלכלית ועד אוקטובר 1986. שחיקת השכר בחודשים הראשונים של התכנית, יוני 85 עד אוקטובר 85, שהגיעה לשיעור 21 אחוז קוזזה לחלוטין ובין החודשים אוקטובר 85 ליולי 86 ב־29 אחוז.

הקבלנים דורשים ממשרד התעשיה לא לאשר העלאת מחירים ל„נשר"

מאת משה גבע

מרכז הקבלנים דורש ממשרד התעשיה והמסחר להמשיך במדיניות הקפאת מחירי הצמנט של „נשר".

מנכ"ל מרכז הקבלנים, צבי צילקר, אמר ל„דבר" כי מנכ"ל „נשר", מנחם אבידום, אישר לו ש„נשר" מתכוון לבקש אישור להעלות את מחירי הצמנט באחוזים אחדים, עקב עליה בתשומות הייצור.

במכתבו להנהלת משרד התעשיה והמסחר טוען צילקר שאין הצדקה להעלאת מחירים מאחר ומחירי המזוט לתעשיה – שהינו המרכיב העיקרי בייצור הצמנט – הוזלו מחודש יולי 1985 ועד יולי 1986 ב־45 אחוז בממוצע, הוזלה שלא באה לידי ביטוי במחירי הצמנט.

צילקר מאזכר במכתבו סיכום שהושג בחודש האחרון עם הנהלת משרד תמ"ס, לפיו לא היתה כוונה במשרד להעלות את מחיר הצמנט.

הסקטור הפרטי גייס בבורסה מראשית השנה 54 מיליון דולאר

מאת יואב יצחק

הסקטור הפרטי גייס בתשעת החודשים הראשונים של השנה באמצעות מניות, כתבי אופציה ואג"ח הניתנות להמרה – סכום של 54.3 מיליון דולר. כך עולה מנתונים שנאספו בבורסה.

גיוס ההון המאסיבי התבצע בעיקר בחודשים ינואר, אפריל, מאי ואוקטובר. הוא התאפשר גם נוכח ההתעוררות בבורסה המתחזקת גם בחודשים אלה: חברות רבות הגישו לבורסה טיוטות תשקיף, בבקשה לגייס הון בבורסה בדרך של הנפקת מניות לציבור ובדרך של זכויות. בשנה האחרונה אף מסתמנת נטיה מצד החברות לגייס הון בדרך של הנפקת אגרות חוב הניתנות להמרה במניות.

אלה הם עיקרי ההתפתחויות בשוק הראשוני, בתשעת החודשים הראשונים של השנה:

★ הסקטור הפרטי גייס באמצעות הבורסה סכום של 34.8 מיליון דולר בדרך של הנפקת מניות, 14.3 מיליון דולר באמצעות אגרות חוב הניתנות להמרה במניות ו־5.1 מיליון דולר באמצעות כתבי אופציה.

★ הממשלה גייסה בבורסה סכום של 41.9 מיליון דולר באמצעות אגרות חוב הצמודות להדולר וסכום של 1,278 מיליון דולר באמצעות אגרות חוב הצמודות למדד המחירים.

★ הקונצרנים גייסו סכום של 15.1 מיליון דולר באמצעות אגרות חוב הצמודות לדולר, סכום של 134.7 מיליון דולר באמצעות אג"ח הצמודות למדד וסכום של 120.7 מיליון דולר באמצעות אגרות חוב הצמודות לדולר ולמדד.

★ סכום של 10.9 מיליון דולר גייס באמצעות אגרות חוב הנסחרות בדולרים וסכום נוסף של 23.9 מיליון דולר גייס באמצעות אג"ח מ"פ.

„ורד הגליל" ישתתף בתערוכה בשיקגו – יחשף לרשתות השיווק

חשיפה בינלאומית ראשונה של מוצרי מפעל „ורד הגליל" – תעשית שוקולד וממתקים בע"מ" תתקיים במסגרת תערוכת PRIVATE LABEL SHOW, הנערכת בשיקגו בין ה־18.11 ל־20.4.

תערוכה זו מיועדת בעיקר ליצרנים אמריקאים וחברות בינלאומיות חשובות וידועות למוצרי צריכה המציעים לרשתות השיווק האמריקאיות הגדולות מוצרים תחת שמות הרשתות.

מטרת השתתפות „ורד הגליל" היא להיחשף לראשונה עם מוצרי השוקולד, הפרלינים וההדריה ולהיפתח בפני חברות וגורמים אמריקאים ברמה גבוהה.

הקשרים הנוצרים בתערוכה זו וההזמנות המתקבלות בעקבותיה מיועדים לאספקה בספטמבר 1987.

חברות הבניה תובעות לבטל התניית סיוע לזוגות צעירים בגודל הדירה

מאת סופרת „דבר"

ראשי חברות הבניה עומדות לדרוש ממשרד השיכון והבינוי לבטל את מיגבלות השטח על דירות לזוגות צעירים הזכאים לסיוע ממשלתי.

כיום, זכאי זוג צעיר לקבל סיוע ממשלתי רק אם הוא רוכש דירה בשטח שאינו עולה על 88 מ"ר ברוטו. זוגות צעירים רבים מבקשים לרכוש דירה בשטח גדול מזה, ומפסידים את זכאותם לסיוע, לעומת זאת אין כמעט ביקוש לדירות בשטח המאושר על ידי המשרד, וחברות הבניה מתקשות למכור את הדירות הללו ומהססות מלהיכנס לבניה מסוג זה.

ראשי החברות המשכנות של המגזר הבאוחד לענף הבניה תובעים לבטל את מיגבלת השטח לזוגות צעירים, ויעלו דרישה זו בפגישה שתיערך בקרוב בינם לבין ראשי משרד הבינוי והשיכון.

משק עולמי/ביל כספי

האמריקאים אוהבים מכוניות

באלבניה עדיין רוכבים על חמורים

ארה"ב כבר איננה המדינה העשירה ביותר בעולם לפחות מבחינה ההכנסה לגולגולת אך היא עדיין המדינה שבה מספר המכוניות לאדם הוא הגבוה ביותר.

כיום יש בעולם 370 מיליון מכוניות פרטיות פי שבעה ממספר המכוניות בשנת 1950. מתוך 370 מיליון כלי רכב אלה כארבעים אחוזים, קצת מעל ל־131 מיליון, נעים על כבישי ארה"ב. בארה"ב חיים כשבעה אחוזים בלבד מאוכלוסיית העולם. אך עם 472 מכוניות לכל אלף תושבים ארה"ב עדיין מספר אחד בתחום זה ואת זה אולי אפשר לייחס למרחקים העצומים של מדינה זו.

גם בקנדה אוהבים מכוניות וזה במידה פחותה במקצת מזו של האמריקאים שכן בקנדה יש 450 מכוניות על כל אלף איש. באוסטרליה יש 420 מכוניות על כל אלף איש וגם שם המרחקים הם גדולים כמו בארה"ב ובקנדה ואולי ההסבר ליצר בעלות על כלי רכב שם דומה לזה של ארה"ב. גם במערב גרמניה, בשוודיה ובצרפת מספר המכוניות ביחס לאוכלוסיה גבוה ושם אין בעיה של מרחקים אך שם האנשים הינם עשירים למדי. במערב גרמניה יש 415 מכוניות לכל אלף איש, בשוויץ 412 מכוניות לכל אלף איש.

באיטליה ל־39 אחוזים מהאוכלוסיה יש מכונית אך בבריטניה רק ל־36 אחוזים מהאוכלוסיה. לעומת זאת ביפאן העשירה לא מתרגשים מכלי רכב אף ששם מייצרים יותר כלי רכב יחסית לאוכלוסיה מאשר בכל מקום אחר אבל רק ל־23 אחוז מהאוכלוסיה יש כלי רכב בדיוק אותו מספר כמו ספרד.

לעומת המדינות הללו שנחשבות לצרכניות גדולות של כלי רכב יש מדינות ששם מספר כלי הרכב זעום ביותר. כך יש בברזיל מכוניות רק ל־6.9 אחוזים מהאוכלוסיה, בסאיראן ל־4.5 אחוזים ואילו בסין העממית לכל 10,000 איש יש מכונית אחת. באלבניה המספרים נמוכים יותר, כי שם עדיין רוכבים על החמורים והמעמד העליון רוכב על אופניים. שם יש מכונית אחת על כל 52,000 איש.

בסעודיה מתקשים להכין תקציב

אף כי ערב הסעודית מתיימרת להיות מדינה מודרנית לפחות בתחום המגוהלי הדבר הבסיסי של כל מינהל תקין – הכנת תקציב – הוא עדיין ממנה והלאה.

בימים תקינים, כלומר בתקופה של מחירי נפט יציבים, היה התקציב הסעודי רק אינדיקציה לרמות ההוצאה הצפויות, שכן עוד לא קרה זה ארבעים שנה, שההוצאות תאמו את התקציב המקורי.

אך השנה אין הסעודים מוכנים או אינם יכולים להכין תקציב, או אם תרצו אינדיקציה על ההוצאות, והכנת התקציב הממשלתי כבר נדחתה פעמיים בגלל ירידת מחירי הנפט.

מאז אפריל מתקיימת הממשלה על סמך תקציבים חודשיים, אשר מתבססים על החלק השנים־עשר של התקציב של השנה הקודמת. מאחר שהתקציב של השנה הקודמת התבסס על הכנסות נפט גבוהות מאלו של השנה, פירוש הדבר: תקציב מעבר ליכולת המשק הסעודי, ואולי זו הסיבה לאי־הגשת תקציב, שכן לבית המלוכה הסעודי נוח יותר כך.

משקיפים פוליטיים במערב סבורים, שהתקציב יוגש עד לסוף השנה הקלנדרית אם מחירי הנפט לא יירדו. בשנה התקציבית שעברה הוציא הממשל בסעודיה 210 מיליארדי ריאל שהם 57 מיליארדי דולרים. ההוצאה בשנה שעברה היתה גבוהה ביותר משליש מהתקציב הרשמי אשר הסתכם ב־155 מיליארדי ריאלים, שהוא גובה ההוצאה המשוערת לבני השנה הנוכחית.

לפי שעה, הסעודים מממנים חלק מהוצאותיהם ממשיכת פקדונותיהם בחו"ל, וגורמים בנקאים בלונדון מעריכים, שרזרבות מטבע החוץ של סעודיה ירדו מ־141 מיליארדי דולרים בשנת 1982 ל־80 מיליארדי דולרים כיום. בקצב זה תבזבז סעודיה את הרזרבות שלה תוך שש שנים.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

דירות ובתים

הצעות עבודה

שמירה המיטוחן בע"מ
דרושים
באזור המרכז:
(1) מאבטחים/מלבנים
(2) שומרים
(3) עובדי/ות ניקיון
לפנות הגבר 8 ק"ב תל־אביב
תוכה מרכזית בין השעות
13.00 – 9.00

לאומנות „ביצי"
דרוש
מנהל ייצור
בעל נסיון
טל. 219860, 03־210766

אורט ישראל
המערכת ללימודי מבוגרים
דרוש/ה
מורה מנוסה לגרפיקה
להוראה בשעות הערב
לפרטים נא לפנות לרח' בת ציון 10 יד אליהו, טל': 330917.
דרוש
טכנאי/הנדסאי
(רצוי מתחום האלקטרוניקה או מחשבים)
רצוי בעל רכב – לעבודה עפ"י שעות
לפרטים טל': 23025־050 רח' בת ציון 10 יד אליהו ת"א.

מכוניות

רוצים לקנות

חיות בית

מי מצא?

ריפוי והרזיה

מכונות שטיפת כלים

פוליש וניקיון

ציפוי אמבטיות

נרשמו לנישואין

ירושלים

שרותים

הצעות עבודה

הכרזות

הלוח הגדול עובד כמו שד

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות
הלוח הנפוץ ביותר | לאשה

• גיתית איזרעאלוב בבית־המשפט, אתמול (צילום: י.פ.פ.א)

„30 שוטרים מצרים היכו אותנו מכות רצח בפתח מועדון הלילה"

הימאים הישראלים שחזרו אחרי שלושה חודשים בכלא המצרי: נשאר לנו הרבה בלב על המצרים

(צילום: י.פ.פ.א)

קלי מקגילס עם ברבש, אתמול

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר „דבר" בגליל המערבי

„נשאר לי הרבה בלב על המצרים. אני עדיין סובל מכאבים ברגל, אבל אינני רוצה לדבר על זה כי נשארו שם ישראלים. כתייר, לא אחזור לעולם לבקר בארץ הזו. יש לי רשימות ותמונות, ואני מתכוון לכתוב ספר על כל הפרשה שלנו"

דברים אלה סיפר אתמול הימאי עמרם שלוש (53), בדירתו ברחוב וייצמן 7 בקריית־מוצקין. שלוש, וימאי נוסף שלמה פרץ (35) מעתלית, הגיעו שלשום לישראל במטוס „אל־על" לאחר שזוכו במצרים מאשמת אחזקת חשיש לשימוש עצמי.

שני הימאים, שהפליגו על סיפון האוניה „קימליה", החכורה על־ידי „צים", נעצרו ב־12 בפברואר השנה, לאחר שבילו במועדון־לילה באלכסנדריה. על נסיבות מעצרם סיפר אתמול שלמה פרץ בראיון ל„קול ישראל": „ביקשנו מעגלון שיקח אותנו לראות ריקוד־בטן. בקרבת המועדון התנפלו עלינו כ־30 שוטרים והיכו אותנו מכות־רצח. לי פתחו את הראש, ולחבר שלי, שהוא חולה סוכרת, אב לשמונה ילדים וסב לשמונה נכדים, הרביצו מכות חזקות בבטן וברגליים".

שלוש, טבח באניה, ופרץ, [illegible] באותה אניה, נעצרו בידי חוליה מיוחדת ללוחמה בסמים של משטרת אלכסנדריה, בטענה שביקשו מבעל הכרכרה לסייע להם לקנות חשיש. הם הועמדו למשפט וישבו בכלא המצרי שלושה חודשים. מספר שלמה פרץ: „שוכננו עם אסירים מצרים רוצחים, סוחרי סמים, מנהלי בנקים וקצינים בצבא המצרי. היו פעמים שהוכנסנו לצינוק, היכו אותנו ועשו לנו קרחת כדי להשפיל אותנו. התנאים בכלא היו מאוד קשים – 13 אנשים בתא המשמש כחדר־אוכל, חדר שירותים וחדר שינה".

פרץ הוסיף, כי בכוונתו לחזור ולבקר במצרים, במיוחד את אנשי הקהילה היהודית ואנשי משרד החוץ שעזרו להם לאחר שעוכבו במשך יותר מ־45 יום לאחר זיכויים. שלוש, לעומתו, הביע סלידה עזה מהמצרים ואמר כי יבקר בארץ זו רק אם ייאלץ לעשות זאת במסגרת עבודתו כימאי. „אני מתכוון לכתוב ספר כדי שכולם ילמדו על הסבל שלי. יש לי הרבה מה לכתוב וגם מסמכים וצילומים, אבל בשלב זה ממשרד החוץ לא מרשים לי לדבר". הוא גילה כי בשלב מסוים בכלא, הופרד מחברו פרץ. „אני צריך להרגע, מפחיד אותי להתחיל לדבר כדי לא לפגוע באלה שנשארו שם".

חלומות וסיבוכים

מאת אמיר רותם, סופר „דבר"

„ייצא או לא" היה עדיין נושא הדיון המרכזי בספסלי העיתונות, בעת שבתריאל שוהרי, המפיק, ואורי ברבש, הבמאי, פירטו את סיבוכי הפקת „החולמים".

קלי מקגילס מהוליווד תככב בסרט שכתב בני ברבש, העוסק בחבורת צעירים הנוטשים את אירופה של ראשית המאה על מנת להקים קומונה אידיאליסטית בישראל. שני מיליון דולר יושקעו בסרט. החזרות החלו והצילומים – בסוף דצמבר.

„הגענו לנקודת שבירה" – אמרו המהנדסים והאקדמאים לקיסר

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

„הגענו לנקודת שבירה. גורמים בהסתדרות מתעלמים מאיתנו ותותמים על הסכמי עבודה בשמנו, בלי שהוסמכו לכך" – קבלו אתמול ראשי הסתדרות המהנדסים והאקדמאים במדעי החברה והרוח בפני מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר.

מזכיר הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, ומזכיר הסתדרות האקדמאים יעקב אוניקובסקי טענו כי ההנהלות של „כור", „בזק", חברת החשמל ו„סולל בונה" עיקרו כל תוספת יחודית מהמהנדסים והאקדמאים, בשיתוף פעולה מלא של נציגי ההסתדרות.

יצויין, כי הסתדרות המהנדסים עתרה לא מכבר לרשות השיפוט העליונה בהסתדרות נגד סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפריים וילוני, משום שחתם על הסכם שכר בחברת החשמל, החל גם על המהנדסים וההנדסאים בחברה. הסתדרות המהנדסים מתנגדת להסכם זה. כן היא מתנגדת לפסיקה שהוציא יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד בעניין תוספת השכר ב„סולל בונה".

קיסר הבטיח כי יעיין בטיעוניהם של רז ואוניקובסקי ויזמנם לפגישה מסכמת בתוך שבוע.

מרכז הסתדרות המהנדסים שהתכנס אתמול החליט כי ב־23 למארס '87 יתקיימו הבחירות להסתדרות זו וזאת על פי שיטת הבחירות היחסית. באותו יום יתקיימו גם בחירות ללשכת המהנדסים והאדריכלים, שרוב חבריה הם עצמאיים. הבחירות לגוף זה יהיו אישיות.

„החוקרים של גיתית דורכים במקום עם חומר לעוס"

(עו). – גיתית איזרעלוב, החשודה ברצח בעלה, תישאר במעצר עוד 9 ימים, כדי לאפשר למשטרה ולפרקליטות להכין ולהגיש כתב־אישום נגדה – כך החליט אתמול שופט בית־משפט השלום בתל־אביב.

הסניגור, עו"ד מאיר זיו, טען כי „המשטרה בהיותה בטוחה שיש לה מקרה רצח, השתהתה והתרשלה בחקירה על חשבון חירותה של החשודה. בכל בקשה להארכת מעצר נטען על חומר חדש, כביכול, אך למעשה זה חומר שנלעס כל הזמן והחוקרים דורכים במקום". לפיכך, ביקש הסניגור לשחרר את מרשתו לאלתר, או לחלופין להגביל את המשך המעצר לימים ספורים בלבד.

הקמת ישובים חדשים ביו"ש תפגע בשיקום מושבי הצפון

ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות: 14 משפחות מתגוררות ב־3 ישובים ביו"ש – אין מגוחך מזה ● הבראת המושבים תתחיל בינואר

● נסים זווילי

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר „דבר" בגליל המערבי

„תוכנית הממשלה, המדברת על הקמת שישה ישובים חדשים ביהודה ושומרון, עלולה לפגוע קשה בשיקום המושבים בצפון. עד כה הוקמו ביו"ש שלושה ישובים ובהם מתגוררות 14 משפחות בלבד; אין דבר אבסורד ומגוחך מזה" – דברים אלה אמר אתמול ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות, נסים זווילי, בחגיגת השלב השני של איכלוס מיצפה מכמנים, בגליל המערבי.

שלב זה, שבו עלו על הקרקע עשר משפחות חדשות, נוסף על ה־16 הקיימות, התאפשר לאחר שהסוכנות והתאחדות האיכרים פתחו במקום מקומות פרנסה מתאימים, כגון גידול עיזים והקמת בתי־מלאכה זעירים. בגליל הוקמו עד כה 34 מיצפים וכולם טרם הגיעו לשלב ב'. במכמנים הוחל לאחר תקופה ארוכה בהתיישבות שלב ב'.

זווילי גילה עוד, כי בינואר הקרוב תתחיל תוכנית ההבראה של המושבים בגליל, ברמת־הגולן ובבקעת הירדן. לדבריו, חובות המושבים בגליל מסתכמים בכ־100 מיליון דולר, ואילו מושבי רמת־הגולן והבקעה חייבים 200 מיליון דולר. הסוכנות הזרימה למושבים 36 מיליון דולר, והדבר נתן להם פסקומן לפעילות שוטפת.

על־פי תוכנית ההבראה, יוזרמו לכ־100 מושבים בארץ כ־250 מיליון דולר, שיקבלו סיוע לפרעון חובות העבר. זווילי מתח ביקורת על תוכנית הממשלה, המדברת על הקמת ישובים חדשים ביהודה ושומרון למרות ש„אין הם מסוגלים לאכלס את הקיים". לדבריו, יש ליישב מדי שנה 350 משפחות במיצפים בגליל בקצב של עשר משפחות בכל מיצפה.

המשטרה חוקרת מדוע חצתה הניידת את המסילה שניות לפני מעבר הרכבת

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

משטרת עכו החלה בחקירת נסיבות בלימת החירום שביצע נהג הרכבת בקו תל־אביב–נהריה, לאחר שניידת משטרה חצתה את המסילה שניות ספורות לפני שהרכבת עברה במקום.

המקרה אירע ביום ב' אחה"צ, סמוך למפגש המסילה עם כביש [illegible]. לא היה מעבר. [illegible] הרכבת, למרות שבמקום מוצב [illegible]. רק בלימת חירום של נהג הקטר, אשר הבחין בעוד מועד בכוונה לחצות את המסילה, מנעה אסון.

דובר הרכבת, אילן בלקט, שביקש להתלונן במשטרת עכו בו ביום, אמר כי [illegible]

החשיש עלה לפועלים לראש והמנכ"ל הורה: החזירו את המטען למשטרה!

המשטרה מתקשה להיפטר משלוש טונות וחצי חשיש שלכדה בעקבות חשיפת הברחות. באחד המפעלים בעכו ניסו להתגבר על חלק מהכמות – ונכשלו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

[illegible]

לחברינו שמחה ויותאי מסלטי

ברכות מזל טוב
להולדת הבת
עֲדִי – יוכבד

בית „דבר"

בנק אמריקאי ישראלי
קבוצת בנק הפועלים

עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ה' 21.11.86 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 999	10.00	10.51
מ־1,000 עד 9,999	14.50	15.58
מ־10,000 עד 49,999	15.50	16.74
מ־50,000 ומעלה	16.50	17.91

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

מועצת פועלי ירושלים
מודיעה כי
מליאת המועצה
תתכנס היום
ל־כנס חרום
בהשתתפות 150 עובדי מנועי בית שמש – תושבי ירושלים –
לדון בצעדים בהם יש לנקוט כדי למנוע את סגירת המפעל ומניעת פיטורי העובדים.
הכנס יתקיים היום יום חמישי (י"ח בחשון תשמ"ז) 20.11.86 בשעה 17.15 במועצת פועלי ירושלים רח' שטראוס 17 קומה א'.

ניסן הרפז
מזכיר ההסתדרות בירושלים

קרא מחר ב־
ידיעות אחרונות

ירושלים: רצח הדר־קיום!
מאת יגאל סרנה וחיים שיבי

הקשר האיראני: סערה במימשל
מאת אראל גינאי, וושינגטון

וענונו: שלום לך יומני
מאת אראלה רינגל־הופמן

מירה שיכמנטר
מושתלת הכבד הראשונה בישראל נפטרה. הזיכות הציבורי בנושא, התעצם
מאת ענת טל־שיר

בית־שמש: בלי מנוע
מאת אביבה שאבי

חשיפה מאוחרת
בת־שבע שרף משוררת הימין הישראלי, חוגגת נישואים שניים
מאת נורית מאנה

מה מריץ את סמי
אחרי נפילת „קופל טורס", סמי רוזנברג חושב על נקמה
מאת אריה אבנרי

שתי אצבעות מסואן
„אוונטי פופולו" – הקונפליקט הישראלי–ערבי מהעיניים של האויב. בפסטיבל לוקרנו, שוויץ, קיבל את פרס „ברדלס הזהב"
מאת יותם ראובני

זה הבוס
סנדק חדש למאפיה הניו־יורקית
מאת מייקל קדאלי

נבנה את תל־אביב
עדי נושן, ילד־פלא בעיני רבים, בונה את תל־אביב שנת אלפיים
מאת עמנואל בר־קדמא

הפקדון
מי נתן את ההוראה לרצח יעקב־ישראל דה־האן?
מאת שלמה נקדימון

השקל שלך

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, אהרון בכר וזיווה יריב

במוסף לתרבות ספרות ואמנות:
על הרומאן החדש של יהושע קנז, מאת שולמית גינגולד־גלבוע; התכתבות בין בן־גוריון לאורי צבי גרינברג, מאת מיכאל ששר

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	6–2	מעונן
אמסטרדם	לא נמסר	
באונוס איירס	25–16	גשום
הלסינקי	7–4	מעונן
הונג קונג	19–17	מעונן
וינה	8–5	מעונן
ז'נבה	13–1	בהיר
יוהנסבורג	28–14	מעונן
לונדון	13–11	מעונן
ליסבון	17–9	מעונן
מאדריד	16–4	בהיר
מונטריאול	0—5	מעונן
ניו־יורק	11–8	מעונן
סאן פאולו	31–17	מעונן
פאריס	12–11	מעונן
פרנקפורט	11–0	גשום
ציריך	13–7	מעונן
ריו דה ז'נרו	33–17	בהיר
שטוקהולם	5–2	מעונן
שיקגו	4–1	גשום

תל אביב: רחוב בן יהודה 41, טל' 243350; ירושלים: רחוב יפו 30, טל' 225233; חיפה: דרך הים 2, טל' 384655; באר שבע: רחוב האבות 38, טל' 35232

swissair

קבלת מודעות 24 שעות ב דחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב־ דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי יבנה

על פי חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 סעיף 149. הועדה המקומית לתכנון ובניה נתבקשה לאשר בית מגורים ברח' האורן 12 – שכונת נווה אילן – יבנה – גוש 4906 – מגרש 1057 חריגה באחוזי בניה 4.3% מעל ה־40% המותרים. אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו, תאשר הועדה את התכנית.

ח"כ מאיר שטרית
יו"ר ועדה מקומית
לתכנון ובניה
טל. 08־437711
ת.ד. 3, יבנה

משרד הבטחון – יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים המפורטים בהמשך. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% בהזמנה בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.
מכירת מסמכי המכרזים תחל ביום שני 24.11.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א' – ה' בשעות 08:30 – 12:30, בימים א' וג' גם בשעות: 14:00 – 15:00.

★ ★

מכרז מס. 189/86/12
חלקים לציוד הרמה, חלקים למנועים M 60/62, חלקים לציוד הנדסי, חלקי־חילוף שברולט, מסנני אויר לרכב, חלקי חילוף למשאית „זיל", חלקי חילוף לציוד מכני הנדסי, מיסבים וקולרי שמן, חלקי חילוף לג'יפים + זיל + חלקי חשמל + קולרי שמן, [illegible] ספקי כח + מהפך זרם + מחולל, [illegible] מטענים שונים, ממירי זרם שונים, מכשירי בדיקה אלק', [illegible] גנרטורים ומשאבות, חלקי חילוף לציוד הרמה וציוד הנדסי, צמיגים מסוגים שונים, [illegible]
ימי סיור: 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14 דצמ' 86. כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־15.12.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★

מכרז מס. 190/86/12
[illegible]
תאריכי סיור: 1, 3 בדצמבר 1986, יש להרשם לסיורים עד 30.11.86 שעה 12.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־08.12.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★

מכרז מס. 191/86/12
[illegible]
תאריכי סיור: 26, 27 בנובמבר 1986.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־01.12.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★

מכרז מס. 192/86/12
[illegible]
ימי סיור: 26, 27 בנובמבר 86. בשעות: 08:00 – 11:30
מועד אחרון להגשת הצעות ב־01.12.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★

מכרז מס. 193/86/12
רכב [illegible] מסוגים ודגמים שונים. רנו־4 מסוגים שונים.
ימי סיור: 26, 27 נובמבר 1986. בין השעות 08:30 – 11:50.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־01.12.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע

● יהודים וערבים בלב העיר העתיקה / יקיר צור, יעל אדמוני
● דברים קורים באיראן, חלקם לטובה / אמיר טהרי
● הנאציזם כ„הזדמנות היסטורית" / יעקב שביט
● סוריה במוקד הלחץ הבין־לאומי / דן אבידן
● מתחילים להמר על מצפה רמון / אמיר רוזנבליט
● ליברליזציה או הלאמת משק הדלק / עליזה ולך
● חנה זמר, אמנון דנקנר, יאיר גרבוז, חגי אשד, טדי פרויס, יגאל תומרקין, אהוד מנור, טובה צימוקי, תמי גרוס, אבירמה גולן

בפרשנות מקיפה בתגובה עניינית
כיום אפשר להשיג בכל הקיוסקים בארץ

לחברנו שלמה בוהדנה
מנהל הסניף

אתך באבלך במות
אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף [illegible]

אנו משתתפים באבל הכבד של
צפורה בן־צבי ומשפחתה
במות אביה היקר
ברקו מנשקו ז"ל

משפחת זבלודובר

דבר היום

ערב קלפי באוסטריה

הבחירות הכלליות באוסטריה הצפויות ביום א' ייערכו בעיקר על רקע הבעיות הפנימיות של מדינה זו, שנהנתה מיציבות כלכלית וסוציאלית ממושכת בשעה שמשבר ואבטלה העיקו על מדינות רבות אחרות במערב ולפי כל הסימנים תגיע עתה לקיצה ההגמוניה של המפלגה הסוציאליסטית ב־17 השנים האחרונות. למרות חילוקי דעות בנושאים הנוגעים למדיניות־החוץ, שהיו בעיקר פרי עמדתו של הקנצלר לשעבר ד"ר ברונו קרייסקי, עמדו בעינם קשרי הגומלין בין שתי תנועות העבודה הפוליטית והמקצועית, של אוסטריה ושל ישראל. נותר רק לקוות, כי למרות שינוי המפה הפוליטית האוסטרית עם הצטרפותם הוודאית של "הירוקים", יצליחו עדיין הסוציאליסטים לאסוף די מנדטים כדי להוסיף ולהיות שותפים להמשך דרכה של אוסטריה בין אם בקואליציה גדולה עם מפלגת העם השמרנית בין אם כממשלת מיעוט.

בניגוד לבחירות לנשיאות, שבגלל אישיותו של קורט ולדהיים וחשיפת עברו על ידי הקונגרס היהודי העולמי עוררו תגובות אנטישמיות מחוגי מפלגת האופוזיציה השמרנית הגדולה, לא בלטו הפעם נימים כאלה – אם כי ממשלת פראניצקי ראתה עצמה מחויבת להחזיר את שגרירה מתל־אביב בתגובה לאי־מינוי שגריר ישראלי חדש לאוסטריה. אך בהחלט צורמת תנופה הלאומנית הקיצונית של המנהיג החדש של מפלגת החרות, ששיתופה על־ידי הסוציאליסטים בממשלה האחרונה היתה מקח טעות. קואליציה ימנית בין מפלגת העם השמרנית לבין מפלגת החרות הניצבת מימינה, היא בלי ספק התוצאה הבלתי־רצויה ביותר מבחינת האקלים הפוליטי הכללי באוסטריה וגם מבחינה יהודית וישראלית; ועם כל ההבדל בין המפה הפוליטית באוסטריה ובמערב־גרמניה היא עלולה לעורר מגמות בלתי רצויות גם שם. יש לקוות שיימצא אותו מספיק של בוחרים ברפובליקה האוסטרית, הדמוקרטית, שיסכל התפתחות כזאת.

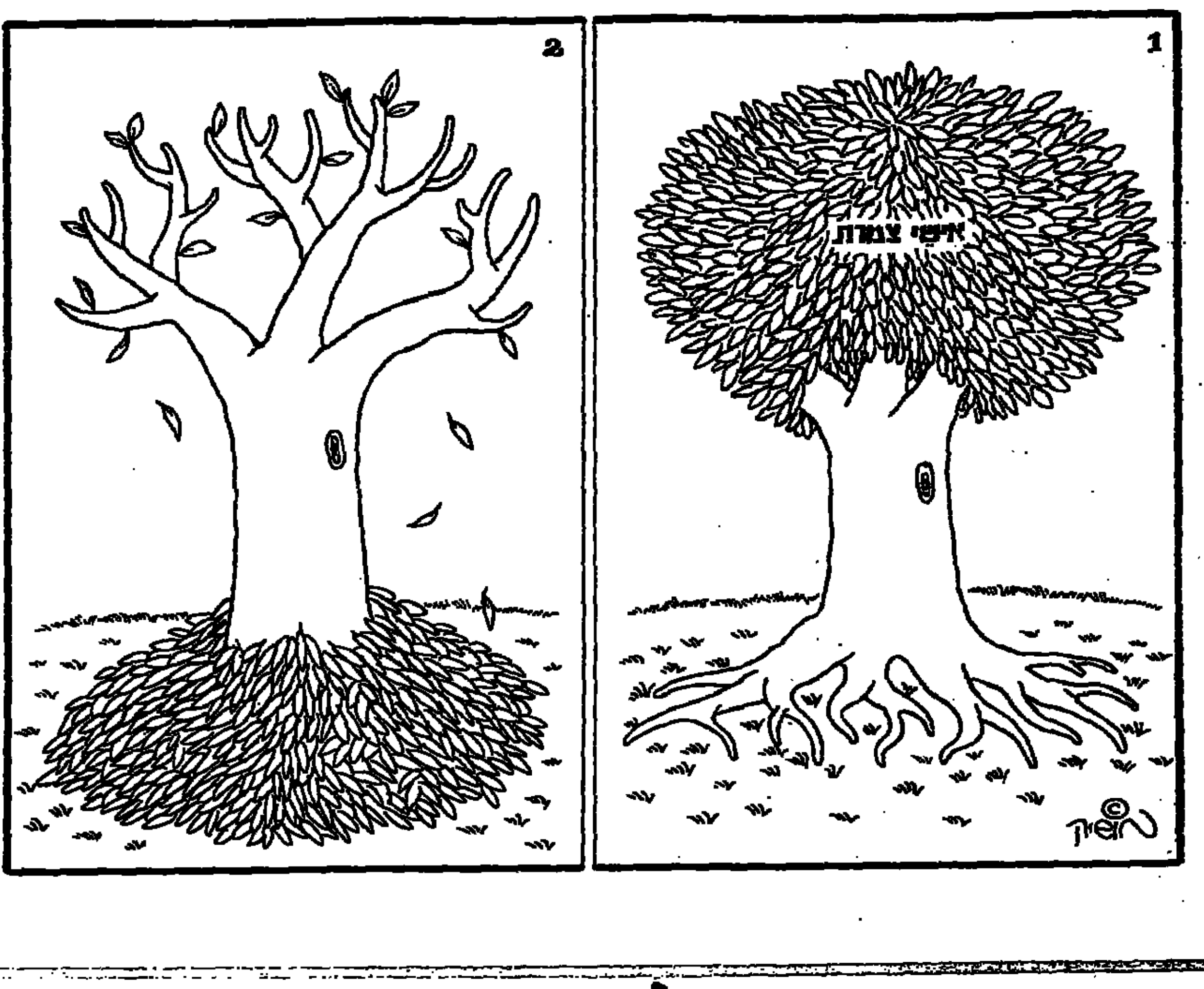

משפט דמיאניוק: הרהור מחשש לערעור

מאת טובה צימוקי

ישראל יזמה את משפט דמיאניוק כאירוע חינוכי בתקופה שרבים בעולם מתכחשים לשואה. יותר מ־40 שנה לאחר הפשע יש חשש שלא יוכלו להרשיעו מחוסר הוכחות משפטיות או שיורשע מבחינה אמוציונלית ואין הוא האיש

רבים מדברים על כך בחודשים האחרונים, אך איש לא היה מוכן לחוות דעתו בגלוי על הנושא הרגיש ביותר לעם היהודי. והנה קם השופט חיים כהן וכמו ב"בגדי המלך החדשים" הביע חשש, כי המלך הוא עירום. הכוונה, כמובן, למשפטו של איוון דמיאניוק.

שלא לציטוט, כבר מזמן היו במשרד המשפטים אנשים שהיו מוכנים להשמיע דברים בגנות הבאתו של דמיאניוק לארץ. הקושי הגדול של מחברי כתב־האישום והחשש הכבד המקנן בליבותיהם של רבים במשרד, כי יתקשו להרשיע את דמיאניוק הם סוד גלוי, שאיש לא העז לדבר עליו. אי־היכולת להשיג את הרשעת דמיאניוק, חרף כל המאמצים שהיו כרוכים בהבאתו לארץ וחרף כל הסימליות המפלצתית שבדמותו, היא אחת הסכנות האורבות היום לקברניטי המשפט במדינה.

חיים כהן, מי שהיה שופט בית־המשפט העליון ומי ששימש יועץ משפטי לממשלה בשנות החמישים אמר בראיון למקומון "צומת השרון" כי היה מוכן לקבל על עצמו את הסניגוריה במשפט ובלבד שיוכל למנוע את הרשעת דמיאניוק על בסיס אמוציונלי בלבד. "תמיד קיים חשש גדול שנרשיע פושע נאצי כי איננו יכולים אחרת מן הבחינה הנפשית, בו בזמן שמבחינה משפטית אסור היה להרשיע אותו". כהן אמר עוד כי אחרי 40 שנה כמעט בלתי אפשרי למצוא ראיות היכולות להוכיח את אשמתם של פושעים נאצים. "אדם איננו יכול לזכור אחרי 40 שנה את מה שקרה לו והוא אינו יכול להכיר את פניו של אדם שראה אז, אפילו בנסיבות הנוראות ביותר." הוא הוסיף ואמר כי לו כיהן כיום כיועץ המשפטי לממשלה לא היה מקבל על עצמו את האחריות להגיש כתב אישום נגד דמיאניוק.

מערכת המשפט הישראלית ערוכה לעשיית משפטים בנאצים, מתוקף החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם. חוק זה מקל על מערכת המשפט את הבאת הראיות להרשעה יותר מאשר במשפטים רגילים. אבל גם כך מצבה של התביעה הוא די קשה. מתברר כי 40 שנה לאחר השואה שרדו בעולם רק 100 איש שניצלו ממחנה טרבלינקה. רבים מהם אינם במצב פיסי או נפשי שיאפשר להם להגיע למשפט. הסניגוריה כמובן תנסה להוכיח שזמן רב עבר מכדי שיוכלו לזכור אירועים נוראות. מן הצד האחר עושה סניגורו של דמיאניוק, מארק או'קונור, מאמצים בלתי־רגילים, בעזרת הקהילה האוקראינית בארה"ב, למצוא אנשים, ויש כאלה, המוכנים להעיד כי "איוון האיום" נרצח בידי אחד האסירים היהודים, בעת המרד הגדול שהיה בטרבלינקה. אפילו עדויות מהמחנה עצמו אי־אפשר להביא שכן המחנה נמחק מעל פני האדמה ועל שטחו הוקמה חווה חקלאית.

סימנים על הקשיים שאורבים למערכת התביעה הישראלית נתגלו כבר בעת הארכות־המעצר הרבות של דמיאניוק, מאז הובא לארץ בפברואר אשתקד. כמה פעמים הובא דמיאניוק להארכת מעצר ובפעם השלישית נזף השופט בנציגי הפרקליטות על שזמן כה רב עבר והם טרם הגישו כתב־אישום. אחד מנציגי הפרקליטות אמר אז, כי עד 1 באוקטובר, מועד הארכת מעצרו של דמיאניוק, תגיש התביעה את כתב־האישום ויהי מה. לקראת הגשת כתב האישום אף נרמז מהפרקליטות, כי זו התגברה על רוב בעיות זיהוי של דמיאניוק כ"איוון האיום".

כוונת משה ניסים – שיזם את הבאתו של דמיאניוק לארץ כשהיה שר המשפטים – וכוונת הממשלה שאישרה זאת היתה לעשות מהמשפט אירוע חינוכי, למען יזכור הנוער את השואה. לשם כך אמנם נעשים סידורים שהמשפט יתקיים באולם גדול, ככל הנראה "בנייני האומה", אולם שיכיל קהל רב וגם אמצעי תקשורת רבים. אבל רבים מטילים ספק באפשרות להרשיע את דמיאניוק בוודאות משפטית ולא אמוציונלית, כפי שהתבטא השופט חיים כהן. בעיקר מעוררת חרדה האפשרות שייצא לא־מורשע במשפט דווקא בתקופה שיש כה רבים בעולם המוכנים לומר כי השואה היא הגזמה דמיונית, שנולדה במוחותיהם של יהודים וציונים. קשה להפריז בגודל הפגיעה שתיפגע המערכת המשפטית שלנו וייפגע זכר השואה אם לא יהיה אפשר להרשיע את דמיאניוק מהבחינה המשפטית. האם אפשר להעלות על הדעת שדמיאניוק ישוחרר מחוסר הוכחות אף־על־פי שהוא אכן "איוואן האיום"? או שמא יורשע, מהבחינה האמוציונלית, אף־על־פי שאין הוא האיש ?

דומה שהמפתח לתיק דמיאניוק נמצא היום בידי השלטונות הסובייטיים. בברה"מ קיים חומר ארכיוני רב, שיכול לסייע להוכחת טיעוני התביעה. ממשלת ישראל, החוששת ובצדק מקשיים במשפט, עושה מאמצים גדולים להשיג את החומר הזה. ראש הממשלה הקודם שמעון פרס גייס מנהיגים יהודים ואף פוליטיקאים בין־לאומיים כדי להשיג את החומר, אך עד כה ללא הועיל.

ה־19 בינואר, יום פתיחת המשפט בירושלים, יהיה יום מבחן גדול לתביעה הישראלית. אפשר רק לייחל לכך שלא תיכשל.

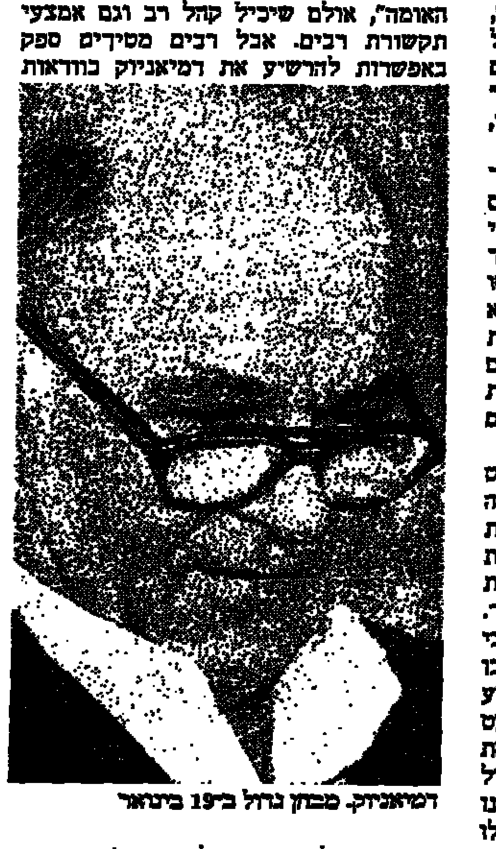

דמיאניוק. מבחן גדול ב־19 בינואר

ועדה מחוץ לבטחון

מאת שלמה גנוסר

ועדת החוץ והבטחון חייבת לגלות יתר תקיפות כלפי הממשלה לקבלת מידע בפרשיות רגישות, ובמיוחד חייבים בקרב חברי ועדות משנה של ועדה זו שקורצו אישית מחומר של שרים ואולי אף ראשי ממשלות בעתיד

אווירת הרגרגנות והתרעומת השוררת באחרונה בוועדת החוץ והבטחון אינה תופעה חדשה. ממשלות אינן אוהבות ועדות פרלמנטריות, בעיקר משום שלגביהן הן מיטרד. שום ממשלה בדמוקרטיה מערבית אינה מנהלת רומאן עם ועדות פרלמנטריות. כאשר ממשלה נהנית מרוב גדול וברור (דוגמת ממשלת האחדות הלאומית בארץ) היא נוטה לזלזל בהן בקלות, משום שאין לה בעיה להסתדר עימהן מבחינת יחסי הקולות. לעומת זאת, כאשר האופוזיציה בוועדות פרלמנטריות חזקה במיוחד – נוטה הממשלה להתחמק מעימותים עם הוועדות, כדי לא להיקלע למבוכות מביכות. חולשתן של ועדות פרלמנטריות (להוציא ועדת כספים) בולטת לעין במערכת היחסים בין הכנסת לממשלה.

ועדות כנסת נוהגות, בדרך כלל, לעמוד על זכויותיהן כאשר מדובר בהורמת מידע מן הממשלה. זה תלוי, כמובן, גם באישיותם של יושבי־ראש הוועדות הללו, אולם, בשום מקרה אין הממשלה עושה שימוש נרחב בטענת ה"הגנה על אינטרסים לאומיים חיוניים", כמו במערכת היחסים הצונחים שבינה לבין ועדת חוץ ובטחון, כאשר היא מנסה להסתיר מידע מהוועדה.

את פעילותה של ועדת חוץ ובטחון אפשר לחלק לשלוש שכבות: ● דיונים במליאת הוועדה בנושאי חוץ ובטחון הנושאים אופי פוליטי; ● דיונים במליאת הוועדה בנושאים רגישים מבחינת הבטחון הלאומי; ● דיונים בוועדות משנה.

הדיונים במליאת הוועדה בנושאים פוליטיים־בטחוניים נערכים, בדרך כלל, בעקבות סקירה של חבר קבינט – יהא זה ראש הממשלה, שר־החוץ או שר־הבטחון. על פי רוב, אין סיבה שדיונים אלה לא יימצאו הדי בכלי התיקשורת. כל הצדדים – השר המופיע בפני הוועדה, חברי הוועדה עצמם והתיקשורת – מעוניינים בפירסום. במקרים רבים אין הדיונים במליאת הוועדה שונים במהותם ובסיגנונם מדיונים במליאת הכנסת באותם נושאים.

לא תמיד הדילה של האכסניה (ועדת חוץ ובטחון) מצדיקה התייחסות בהשוואה לדיונים במליאה. מליאת הוועדה שומעת גם סקירות ודיווחים בנושאים רגישים מפי שר הבטחון, הרמטכ"ל וראשי קהילית המודיעין, אולם הסקירות הללו והתשובות על השאלות שמציגים חברי הוועדה אינן מגיעות לרמה "מסוכנת" של מידע והערכות, בעיקר מחשש לתפוצה לא רצויה של טיב המידע וכמותו.

בשנים האחרונות זנחו הממשלות את הטענה שועדת חוץ ובטחון אינה יכולה לשמש כתובת אמינה כיוון שהיא בבחינת "צריף דולף", כפי שהתבטא מנחם בגין בשעתו. העובדות בשטח מוכיחות שסודות בטחוניים לא דולפים מועדת חוץ ובטחון. ראשית, משום שרוב הדיונים במליאת הוועדה הם בעלי גוון פוליטי ואינם חושפים סודות. שנית, אותם הדיווחים במליאת הוועדה, שאפשר להגדירם כ"רגישים", אינם דולפים בדרך כלל וממילא הם אינם בעלי סיווג בטחוני עליון.

אשר לוועדות המשנה, שכל אחת מהן מורכבת ממספר מצומצם של חברי ועדת חוץ ובטחון, שהוקמו כדי לטפל בנושאים מוגדרים ביותר – הרי מידע המגיע אליהן מגורמים ממלכתיים שעל פיקוחן הן מופקדות, אינו דולף כלל. חברי הוועדות הללו אינם מדברים.

היה דרוש זמן גם לתיקשורת וגם לנציגי מערכות ממלכתיות "עדינות" כדי לעכל את העובדה שאפילו בכנסת – הדיזנגוף־סנטר של הפוליטיקה הישראלית – לא הכל חלונות־ראווה ויש גם תריסים מוגפים. זו תופעה חיובית, בראש וראשונה בגלל טיב היחסים בין הכנסת לבין הגופים שהיא מופקדת על פיקוחם.

היו בעבר מקרים – אין זה סוד – שנציגי גופים ממלכתיים אשר הופיעו בפני ועדת חוץ ובטחון, בקושי הספיקו להפעיל את מקלטי הרדיו במכוניותיהם אחרי שעזבו את משכן הכנסת, וכבר יכלו להאזין לציטוטים מדברים שאמרו בוועדת חוץ ובטחון. למחרת קראו פרטים נוספים בעיתונות הכתובה. תגובתם הנזעמת היתה הכרזה שהם יוקירו רגליהם מהוועדה הזאת אחת ולתמיד.

הימים ההם חלפו ומערכת היחסים בין ראשי קהילת המודיעין לבין ועדת חוץ ובטחון, באמצעות ועדות־המשנה שלה, היא כיום מאוזנת והגונה. אולם ברור, שמסכת יחסים זאת אף לא תפגין במציאות את אמיתות הפתגם "יותר משהעגל רוצה לינוק – הפרה רוצה להיניק". כאן, תמיד העגל יבקש לינוק יותר. מנגנון ועדות־המישנה של ועדת חוץ ובטחון הוא הגורם שצריך, לכאורה, לנטרל כל טיעון ענייני של הממשלה כנגד הורמת מידע שוטף ואמין לוועדת חוץ ובטחון, גם בנושאים הסודיים ביותר.

אף־על־פי־כן, פרשיות שונות שהתרחשו באחרונה הדליקו נורות אדומות בוועדת חוץ ובטחון בשל התחושה שהפיקוח הפרלמנטרי בנושאי חוץ ובטחון אינו יעיל. הראשונה היתה, כמובן, פרשת השב"כ על כל גילגוליה מאז "ארועי קו מס' 300" עד עתה ועד בכלל. השניה – פרשת פולארד. השלישית – פרשת וענונו, הפרשה הרביעית – הספקת הנשק לאיראן. אופיינית לאי־הנחת של הוועדה מיעילות הפיקוח שלה בנושאים רגישים היתה הקואליציה המוזרה בין אליהו בן־אלישר מהליכוד ויוסי שריד מר"צ שקבלו באוזני שר־הבטחון לפני זמן מה על כך שאין שום פיקוח פרלמנטרי על עסקות נשק שמבצעת המדינה (להבדיל מעסקות־נשק פרטיות). שבועות ספורים בלבד לאחר מכן התפוצצה הפרשה של אספקת ציוד בטחוני לאיראן. "פרשה זו מתגלגלת בראש חוצות, על כל גבעה רמה ותחת כל עץ רענן", כפי שאומר יו"ר הוועדה ח"כ אבא אבן. פרשת וענונו הגיעה בוודאי אפילו לאוזניהם של בני שבטי הילידים באוסטרליה. רק ועדת חוץ ובטחון עדיין שואבת את המידע שלה מהתיקשורת העולמית. זה מביך את חברי הוועדה, ומה שחמור יותר – זה מכרסם ברקמת היחסים העדינה במערכת הדמוקרטית.

בנושא זה לא תוכל הממשלה להישען על הרוב העצום שלה בוועדת חוץ ובטחון. בקואליציה עצמה, הן בין חברי המערך והן בין חברי הליכוד בוועדה, שוררות תרעומת ואי־נוחות ממניעת מידע חיוני הדרוש לתיפקודה התקין. החלטתו של ראש הממשלה בשיחה עם יו"ר הוועדה ח"כ אבא אבן שלשום שפרשת הנשק לאיראן ופרשת וענונו יידונו בוועדת־משנה, באה מאוחר מדי ועדיין לא בטוח אם לא יהיה זה גם מעט מדי.

אולם, את האשמה להיעדר דיווח שוטף ועדכני אין לתלות אך ורק בקולרה של הממשלה. ועדת חוץ ובטחון חייבת לגלות תקיפות־יתר בנושא זה, ובמיוחד צריכים לעשות זאת חברים בוועדות משנה מסויימות שקורצו, אישית, מחומר של שרים ואולי אף ראשי ממשלות בעתיד.

"סולם יעקבי" למען בית שמש

מאת אריה ארד

בממשלה מנסים להמציא פתרון פוליטי למנוע מינוי כונס נכסים למפעל "מנועי בית שמש". ההצעה המתגבשת: כונס נכסים מפעיל

ככל שהשבוע מתקרב לקיצו, מתקרב כנראה לקיצו גם משבר "מנועי בית־שמש". בלי שהובערו צמיגים, בלי התפרעויות ואולי דווקא הודות לקור־רוחם של העובדים נראה שדעת־הקהל נוטה חסד למפעל.

שום דבר לא המחיש זאת בעיני יותר מפניית דוברו של אותו שר, שביקש ביום ב' לשכנע אותי, כי טעיתי כאשר סיווגתי את שרו בין המתנגדים להמשך קיומו של המפעל. כשהוכחתי לו שהשר שלו הצביע שבוע לפני כן בוועדת השרים לענייני כלכלה בעד מינוי כונס נכסים, טען הדובר, שישוב ויוכיח לי בעזרת הפרוטוקול, שאינני צודק, שכבר אז הציע השר ההוא מה שנודע אחר כך כ"כונס נכסים מפעיל". לא במפתיע, הדובר לא חזר אלי לא עם הפרוטוקול ולא בלעדיו.

שלושה דברים חוללו את מה שנראה בעת כתיבת רשימה זו, אור ליום ד', כמפנה. ראשית, הדיון במזכירות תנועת החירות, תנועתו של ראש מועצת בית־שמש, עו"ד יהודה בן־זאב. המזכירות, בראשותו של ח"כ יורם ארידור, חייבה למעשה את שרי "חירות" להתנגד לסגירת "מנועי בית־שמש", במעטה של "קריאה לעשות הכל". שר־התחבורה חיים קורפו, שהיה השר היחיד בתנועתו שהגן באומץ על החלטת השרים הכלכליים, מצא עצמו נזוף ומבודד השבוע כבר והבטיח לבן־זאב לשקול מחדש את עמדתו.

החלטת תנועת החירות השפיעה גם על שרי הליבארלים. מקורבי שר־האוצר משה נסים הסבירו, כי הוא אינו רואה בנושא שאלה של יוקרה ויקבל כל החלטה של הממשלה. איש "חירות" העיד לי על כך, שנסים הבין, שיצטרך בקרוב להיבחר "אצלנו". גם השר מודעי, שבתקופת כהונתו כשר־אוצר היה הארכי־סוגר של המדינה, הזדרז לטלפן לראש מועצת בית־שמש ולהבטיח, כי הוא, בניגוד למה שכתוב בעתונים, יתמוך בהמשך קיומו של המפעל. ואילו ראש־הממשלה יצחק שמיר, שעוד בשבת הסבירו מקורביו, כי הוא עדיין חוכך בדעתו,

(סוף בעמוד 8)

הקלקול הכלכלי

מאת נתן רוטנשטרייך

הציונות במהותה הסוציאליסטית אבדה לנו. גם הציונים הדתיים כמו מתעלמים מהגישה הכלכלית בתורתם. אסור שהשתכרות ורווח יהיו למטרה, זה בסך הכל אמצעי

תשומת־הלב של החברה הישראלית ממוקדת בבעיות הכלכלה בגלל המשבר הכלכלי, אולם השאלה היא, אם אפשר לפתור משבר כלכלי באמצעים כלכליים בלבד, או שמא דרושה תפיסה אנושית־חברתית, חדשה או ישנה־חדשה, שתשפיע על הכלכלה.

וכאן העניין הוא בשאלה, אם הכלכלה נתפסת כסך־כל פעילויות שיש להן משמעות מכשירית בלבד או אם הפעילות הכלכלית היא הביטוי המהותי ביותר של האדם ומקומו בעולם, לרבות מקומו בחברה. המכשירייות של הפעילות הכלכלית טיבה בכך, שפעילות זו באה למען הקיום האנושי הממשי. ההשתכרות, והרווח שהוא המשך של השתכרות, עניינם להבטיח כי האדם הממשי יוכל לקיים את עצמו וכל אשר לו על ידי כך שיעמדו לרשותו אמצעים כספיים למען קיום זה. פעילות זו מצטרפת ממקומו של יחיד לכלל הפעילויות של יחידים רבים. אולם הביטוי החברתי של פעילות זו אין בו כדי לעקור את מעמדה כאמצעי. הרווח, שהוא מעבר לסיפוק אמצעים ליום־יום, בא לשם המשך הבטחת אמצעים אלה, והגידול בא למען הקיום ואינו מטרה עומדת לעצמה.

אולם כאשר ההשתכרות הרווח, שהם הגילוי של תוצאות הפעילות הכלכלית, נעשים לתוכן עצמו או אז האמצעי נעשה מטרה. היפוך זה אינו תוצאה של הפעילות הכלכלית עצמה אלא היפוך בהשקפתו של אדם על עצמו, או מה שספר שיצא לאור זה מקרוב בארצות הברית מכנה "הרגלים של הלב".

אכן אפשר לתהות כיצד חל ההיפוך של מעמד האמצעי למעמד של מטרה. סביר להניח כי אובדן השקפה על האדם מצד החברה ומצדו שלו עצמו, עושים אותו ליצור נגרף על־ידי מאורעות, והגלוי שבפעילות גובר על הנסתר שבמהות. נטיה זו תוגברה בתוכנו על ידי המדיניות של "להיטיב עם העם", כאשר הדאגה לאדם ולקיומו התגלגלה להמרצה של בקשת רווחים למען עצמם עד שבסופו של דבר "החשכה" של רפואה מתלכדת עם פשע הצווארון הלבן. אתה תוהה על הקשר בין שחור ללבן, עד שהגילוי בצבעים, ככל שמדובר בשימוש לשון על דרך של השאלה, משקף את טישטוש התחומים בין אמצעים למטרות. מסתמא יש גורם נוסף הקשור למדיניות הבטחון כאשר הסתבכויות בלבנון ביטאו את אבדן ההבחנה בין הכרחי לשאינו הכרחי וההחשפות לסכנות על רקע של בורידה כביכול צמצמה את אופק הציפיות של בני האדם שאינם מתכוונים עוד לעתיד אלא תופסים בהווה ואותו עצמו.

המרכיב ההשקפתי בא לידי גילוי בכך כי אין איזון סביר – ואיזון זה הוא קשה ואין לו נוסחה – בין פעילותם של יחידים למען מטרותיהם שלהם לבין החברה ויעדיה. באין איזון זה נוטה היחיד כיצור ממשי להעשות אנוכי והאנוכי כי התחום של היחיד הוא מוחשי יותר מתחומו של הכלל. בסופו של דבר נעשית החברה תרכובת של יחידים אנוכיים ואינה עוד רשות בעלת מעמד משל עצמה ובעלת סמכות לתבוע מן היחיד לקיים את מה שמעבר לעצמו.

אבדן זה של השקפה חברתית, שהיא מניה וביה מנוגדת לאנוכיות, הוא השורש הלא־כלכלי של המצוקה הכלכלית. באין השקפה מכוונת ומרסנת יפרע עם, כלומר יחדל להיות עם ויהיה תרכובת בדיעבד בלבד, של יחידים. העדר זה של השקפה מדריכה אין בכוחו לגבור על עצמו בלא שהפוליטיקה הישראלית תספוג לתוכה את מורה־הדרך הרעיוני. ניתוק בין רעיונות לבין הפעילות החברתית הממשית כמוהו כניתוק הפעילות הכלכלית מתפיסתו של האדם את עצמו. זה הקרקע האמיתי לחידוש תפיסתה של תנועת העבודה הציונית זו השמאלית, זו הציונית־הסוציאליסטית. אילו היתה הציונות הדתית פתוחה לתוכן דתי היתה גם היא חייבת להידרש לסוגיה שורשית זו.

עבודה זולה באוניברסיטה

מאת יעל אדמוני

פרופ' יורם בדפורת חבר ועדת החירום הבודקת את הסיבות לגרעון התקציבי הקשה של המוסדות להשכלה גבוהה מזהיר: אסור לירות מן המותן, אסור לחנוק

"אנו נבחן דברים לא רק כדי לצמצם ולחנוק אלא גם כדי לשפר", אומר פרופסור יורם בדפורת, סגן רקטור האוניברסיטה, הנמנה עם חברי ועדת החירום שמינה הוועד־הפועל של האוניברסיטה העברית כדי לבדוק את הסיבות לגרעון התקציבי הכבד של המוסד ולהמליץ על דרכים להבראתו. בדפורת יודע שהאוניברסיטה במשבר קשה והוא אף חושש שמצבה הכספי יחמיר בשנה הבאה, אבל חשוב לו להדגיש שמשבר זה לא רק דבר רע. "משבר יכול לגרום לנו להתבונן בעצמנו, כדי להבין טוב יותר את המתרחש בתוכנו". הוא מבטיח שהוועדה תשתדל "לעשות טוב יותר", ומציין: "ככל שנצליח לקצץ במה שפחות טוב, כן נוכל להחזיר למערכת את מה שטוב בה".

בדפורת אומר, שגם חברי ועדת החירום וגם ועד הנאמנים של האוניברסיטה מסכימים, כי שורש הבעיה התקציבית אינו נעוץ בתשלום שכר מגזם. "איננו רוצים לבסס את ההבראה לטווח ארוך על שכירת עבודה זולה. אנו רוצים להיות מסוגלים להתחרות על האנשים הטובים ולהציע להם תנאי שכר מתאימים. חשוב שאנשים יבינו שלא קל לאדם צעיר וכשרוני לממש קאריירה אקדמית. הוא עובר שנים בלי קביעות ובשכר נמוך. אנו רוצים לאפשר לאנשים הטובים ביותר להיקלט אצלנו, ובשביל זה עלינו לתת להם תמורה". בדפורת מציין כי על־אף מדיניות הידוק החגורה ושורה של צעדים שתנקוט האוניברסיטה כבר בעתיד הקרוב, היא לא תחדל לשכור אנשי אקדמיה צעירים.

בוועדת החירום שמינה הוועד־הפועל של האוניברסיטה חברים שישה אנשים, שלושה מהם אנשי האוניברסיטה ושלושה אנשים מבחוץ. מן הצד האקדמי – פרופסור אמנון פזי, פרופסור פנחס (סיקו) זוסמן ופרופסור יורם בדפורת; מן הצד הציבורי – מיקי פורמן, ברוך יקותיאלי ודן בבלי. בדפורת דוחה מכל וכל את הטענה שאין פרופסורים יכולים לנהל אוניברסיטה. "זה כמו להגיד שגנרלים אינם יכולים לנהל צבא או שבנקאים אינם יכולים לנהל בנק." עם זאת הוא רואה חשיבות בכך שאנשים שמחוץ למערכת יתרמו לניהולה.

ועדת החירום מלווה את ניהול האוניברסיטה ומתמקדת בעיקר בגרעון, שהתגלה במאוחר ושהתברר כי הוא מגיע לכ־58 מיליון דולר. "אנשי הציבור החברים בוועדה תרמו לזירוז גלגלי המערכת הכספית והמינהלית. הם קטאליזטור בנושאים פינאנסיים רבים." הוועדה כאמור היא פורום זמני, האחראי לפני הוועד־הפועל של האוניברסיטה.

הגרעון הצפוי לאוניברסיטה בשנת הכספים השוטפת הוא כשמונה מיליון דולר וזאת לאחר קיצוץ בהוצאות של שמונה עד עשרה מיליון דולר. הוועד־הפועל של האוניברסיטה סירב לאשר את התקציב הגרעוני ואישר לאוניברסיטה לתפקד רק עד סוף חודש ינואר. "אנחנו צריכים עזרה ראשונה בהיקף גדול," אומר בדפורת.

לדבריו, מעבר לעזרה הראשונה, יש לעשות שינויים בבסיסי התקציב העתידיים באוניברסיטה. "האוניברסיטה תבחן את עצמה ותראה באיזו מידה היא מסוגלת, על־ידי שינויים אירגוניים, להוריד את רמת ההוצאות הקבועות. אנו מסמנים נושאים ומכנים צוותי בדיקה אד־הוק לנושאים הללו. אנו מקווים שבתוך כמה חודשים יטופלו נושאים רבים שבתחום המבני." הצוותים בודקים אפשרויות של צמצום יחידות, איחודן או ביטולן. כן בודקים אפשרויות להגדיל את ההכנסות באמצעות שירותים שהאוניברסיטה יכולה לפתח.

"מוסכם עלינו שהאוניברסיטה תהיה, בתוך כמה שנים, קטנה יותר. אבל הנושא הזה מחייב בדיקה יסודית משום שתחומים אקדמיים שחונקים אותם, חולף דור עד שאפשר לבנותם מחדש. אנחנו לא נחדל לשכור סגל צעיר, כיוון שאנחנו יודעים מראש שבשנות ה־90 יצטמצם היילך הסגל, בגלל פרישות גדולות. צריך לבדוק אם אפשר לייעל את הקיים, ולזרז תהליכים דרך ביטול פונקציות מסויימות או עידוד יציאה לפנסיה. בכל מקרה ברור שצריך יהיה לקצץ בכוח אדם", אומר בדפורת.

אולם לא די בבדק־בית. "האוניברסיטה תעשה את מה שהיא צריכה ויכולה לעשות אבל מדיניות המימון הציבורי של הממשלה צריכה גם היא להשתנות", סבור בדפורת. "גם דרך העלאת שכר הלימוד וגם דרך התקציב הממשלתי הישיר לאוניברסיטה. לבד לא נוכל לפתור את הבעיות. יש צורך בשינוי כללי המשחק". לדברי בדפורת, טעות לחשוב שזו רק בעיה זמנית ושבשנה הבאה הכל יהיה בסדר. "אני מעריך שהשנה הבאה תהיה אפילו יותר קשה מן השנה הזאת. דרוש לנו מימון־ביניים גדול כדי שהמערכת תוכל להבריא".

בעתיד היה בדפורת רוצה שהצידוק לקיומה של האוניברסיטה יהיה האיכות האקדמית שלה. ייתכן שמסלול הלימודים לתואר ראשון יהיה בעתיד פחות מחקרי משהוא היום. "אולי יש מקום ליתר פישוט וכלליות של הלימודים בשנים הראשונות, אבל אני עדיין צופה בעתיד אוניברסיטה טובה, שנשענת על לימודי ב.א. אסור שהמטרות העיקריות ייעלמו מן העין. כשמדובר בנושאים מן התחום האקדמי אסור לפעול בירייה מן המותן. אסור לחנוק דברים רק כדי להבריא בכל מחיר. כשהורגים משהו בתחום האקדמי זו הריגה לדורות."

هكذا من الاهل

מכתבים למערכת דבר

לא תוכלי להתנער מאחריות

ח"כ גאולה כהן הנכבדה,

אינני נוהג לכתוב מכתבים לחברי כנסת או למערכות עיתונים. "בזכותך", אני חורג הפעם מהרגלי. אני יליד ישראל ואוהב את עמי ומולדתי. על אף פיתויים לא מעטים מעולם לא עלה על דעתי לעזוב את הארץ. שירתי שירות סדיר מלא ביחידה קרבית ומאז סיומו אני משרת תקופות ארוכות במילואים ביחידת שדה כולל שירות של שישה חודשי מילואים במלחמת יום כיפור.

אני אזרח שומר חוק, משלם מיסים ותורם בדרכים שונות לחברה גם מעבר לנדרש.

אולם מה לעשות ודעותי הפוליטיות רחוקות מדעותייך כרחוק מזרח ממערב. אם יש ימין ושמאל בפוליטיקה הישראלית, ואם את ודעותייך משקפות את הימין, אני שייך לשמאל ואולי אף למה שאת מכנה באיבה ובזלזול תהומיים – שמאלן.

אין לי כל צורך להתנצל על דעותי ועמדותי ואני מאמין בדרכי לא פחות מכפי שאת מאמינה בדרכך. אני גם מאמין, כי דרכי ודעותי עולים בקנה אחד עם שלומה, בטחונה ועתידה של מדינת ישראל. אף שאני סבור, שדעותייך ותפישתך מסכנות את עתידה של המדינה מעולם לא עלה בדעתי, כי יש לפסול אותך או את המחנה שאת מייצגת. אני סבור, שאת טועה ומטעה אך ודאי שאינך בוגדת או אויבת. זכותך המלאה כמובן לחשוב, שאני טועה ואולי אף מטעה, אך אין לך כל זכות לפסול אותי, את דעותי ואמונתי או להכתיר אותי בתארים ובכינויים מכל סוג שהוא.

אינך אדם מן השורה. את איש ציבור, מנהיג פוליטי ובתור שכזו לא יעמדו לך תירוצים כמו "לא התכוונתי", "לא הבינו אותי" וכיו"ב. פסילה פומבית, הפצת שנאה, הדבקת תוויות של חוסר נאמנות ובגידה יתפרשו על־ידי אוהדייך או אוהדי דרכך, הפחות מתוחכמים כמך, כרצועה שהותרה, כרשיון לאלימות, כהיתר לנטילת החוק והסדר לידיים פרטיות המאמינות בצידקת דרכם – הדרך היחידה. לא תוכלי להתנער מאחריות או להסתתר מאחורי החסינות הפרלמנטרית.

דרכך (שבעיני מסוכנת מאוד לגורל כולנו), כאמור, איננה דרכי אך עם זאת אינני סבור, שאת פסולה מלבוא בקהל. דרכי איננה דרכך ורק משום כך אין לך כל זכות להטיל בי ובנאמנותי כל דופי כפי שלצערי עשית בפומבי.

על מנת שנוכל להמשיך לחיות יחד באותה מדינה, שהיא מדינתי לא פחות ממדינתך, אני קורא לך לחזור בך בפומבי מדברייך (טלוויזיה 9.11) וברוח הפתגמים המצויים כיום במקומותינו: להיות חכמה, לא צודקת.

בברכה (מסוייגת עד שתחזרי בך)

ישראל ק.
ירושלים

קובע הרופא ולא הרב

כאדם מסורתי, אקבל כל קביעה של הרבנות הראשית בנדון השתלת איברים. אולם, חוות דעת בנדון רשאי גם הרופא להביע. וזאת אעשה בשורות הבאות:

חז"ל, במס' בב"מ דף ס"ב, מספרים על: "שניים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד מהן קיתון של מים. אם שותים שניהם, מתים (כי הכמות קטנה) ואם שותה אחד מהן, מגיע לישוב (היינו, ניצל ממוות). דרש בן פטורא: מוטב שישתו שניהם וימותו ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו (וכך היתה הלכה, עד...) עד שהגיע רבי עקיבא ולימד: 'וחי אחיך עמך', 'חייך קודמים לחיי חבריך'".

כל זה אמור, כאשר שלוש אלטרנטיבות לפניו – אחת: שניהם ישתו ושניהם ימותו. השניה: החבר ישתה והוא – בעל קיתון המים – ימות. השלישית: בעל קיתון המים ישתה וחברו ימות. במקרה הנדון (ורק במקרה הנדון) פוסק ר"ע: "חייך קודמים".

אולם, כאשר אדם מת מוות קליני וסיכוייו לחיים אפסו, אין מקום לומר: "חייך קודמים", כי אין לו כבר חיים (וכל מוות מוחי נחשב כמוות קליני שאפסו התקוות לחיים ורק נס יוכל להצילו. האומנם נתעלם ממאמר חז"ל: "אין סומכים על הנס"?..) הרי כאן רק שתי אלטרנטיבות: או שניהם ימותו, או יינצל החבר. כידוע, השקפת היהדות גורסת, כי בכל מקרה רפואי, קובע הרופא ולא הרב. כך נהג ה"חזון איש" וגדולי הפוסקים. על סמך קביעת רופא (ויהא הרופא כופר שבכופרים) צוו גדולי הרבנים לחלל שבת.

גם בנדון, כאשר רופאים קובעים מוות קליני ובמקביל לכך נותנים סיכויי חיים לזולת, באמצעות איבר של המת הקליני, הרי אין מצווה גדולה יותר לזכות את נשמת הנפטר, מאשר להתרים איבר מגופו להצלת נפש אחת ובכך ייחשב לו הדבר, כאילו הציל עולם מלא.

אריה טהורי
בת ים

ההימורים ועגל הזהב

בראשית שנות החמישים תמה דוד בן־גוריון לאן פני המדינה הזאת מועדות: אם לעבר עגל הזהב או לעבר ימות המשיח. היום, מאה שנה להולדתו ולמעלה משלושים וחמש שנים מאז השמיע את דבריו, חייב לקנן בליבנו החשש שמא אמנם העדפנו את עגל הזהב על פני המשיח.

הסימנים לכך רבים לאין ספור, ואחד שבהם, אחד מני רבים, זו הלהיטות שלנו לעסוק בהימורים. ה"חלוץ" שפילס את הדרך לאותה מכת מדינה היה מפעל הפיס. הוא החל את דרכו בצניעות ובענווה רבה. האב המוליך, לעומת יוצאי חלציו, היה ממש צדיק בדורותיו.

ה"לוטו" וה"טוטו" וכל שאר הגידולים למיניהם ירדו לחיינו בקול רעש אדיר ובתדירות כמעט בלתי־נסבלת. מעל פני המירקע ומכל גג גבוה אנו נאלצים להתבונן בביצועים וולגאריים שמהם אנו מסיקים, כי אם רק נרצה – וכמעט ולא מותירים לנו שום אפשרות לסרב – סופנו שנהיה עתירי נכסים והכל כהרף עין. הדבר נחוץ לטובת המדינה ודרושותיה, כך אומרים לנו האחראים לאותם הימורים.

קולם של מחנכינו, ושר החינוך בראשם, נדם נוכח אותו בולמוס הרסני שאינו יכול שלא להשאיר רישומיו על הדור הצעיר. אם גזירת הגורל היא שניסחט עד תום, סחטו אותנו בקצת רחמים ובקורטוב של חן. לפחות לזאת אנו ראויים בגין סחיטת עצבינו וכספנו וקלקול המידות של הדור הצעיר.

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

העיקר שבאמריקה בסדר

ב"דבר" (12.11.86) צוטט לוי אשכול במאמר המערכת כמי שאמר "אין בישראל חורף נורמלי, או שיש נזקי בצורת, או שיש נזקי שטפון". אני זוכר סיפור שנה מפיו, באותו נושא:

כאשר באו אל אשכול החקלאים והתלוננו בפניו על בצורת, או על שטפון, נהג להשיב: קינדערלאך, היכן? ענו: בגליל. הגיב: לא נורא. אמרו: בנגב. השיב: לא חשוב. המשיכו: גם בירושלים. והחזיר להם: לא נורא, העיקר שבאמריקה בסדר...

עוזי נרקיס
ירושלים

"אחורי ארי ולא אחורי אשה"

פתגם עממי ביידיש היה אומר: "כשהקדוש־ברוך־הוא רוצה להיפרע מעם הארץ, הוא מכניס פסוק בלשון הקודש לתוך פיו".

אחת הפורענויות של ימינו היא שעמי הארצות מחבבים ציטוטים מדברי חז"ל, ומשתמשים בהם בלי לדעת הקשרם ובלי להבינם. מקור המובאה שבכותרת הוא במסכת ברכות ס"א ע"א. שם מדובר על סידרה של הערכות, בסגנון "אחורי... ולא אחורי..." ואני הייתי מוסיף: "אחורי נמר טורף ולא אחורי לבלר עם־הארץ שהקב"ה הכניס פסוק בלשון הקודש לתוך פיו".

לגופו של עניין, אני איש בני ברק, הנוסע לעבודה יום־יום באוטובוס. את הקשר בין "אחורי ארי ולא אחורי אשה" לבין מקום ישיבה באוטובוס לא שמעתי לא בבית הכנסת ולא בשום מקום אחר בבני ברק. נתקלתי בו לראשונה באיזה מקום באיזה עיתון. לא התרשמתי ביותר מפטפוטיו של אותו צייד סקופים, המחפש פרנסה ולו במחיר לגלוג על ציבור אזרחים שיש לו ערכים כלשהם, ואינו נרתע מלהפיץ ארסו גם במקום שיש סכנה של שיסוי יהודי באחיו.

ייאמר לתמר אמרנט (מכתב למערכת ב"דבר" 9.11.86), כי נשות בני ברק ה"מסכנות" אינן זקוקות להגנתה ה"ל.

מוטב שהיא תגיב על החרפה הציבורית השכיחה באוטובוסים, שאשה שכרסה בין שיניה עולה על הרכב ואיש מבין הצעירים הנאורים, "הלא קלריקלים", לא קם ולא זע. תופעה אופיינית מבישה זו איננה מאפיינת את אנשי בני ברק, ולא משנה באיזה אוטובוס הם נוסעים.

מקריאת ידיעות סרק ודופי מסויימות ומן התגובות עליהן, מתקבל הרושם כאילו באמת הכל בסדר בחברה הישראלית, ולא חסר לנו דבר אלא להסית יהודי ביהודי, פשוט, שיהיה קצת שמח...

גרשום הרפנס
הדובר של ההסתדרות

תורת ישראל היא תורת שלום

עומר מסאלחה היקר,

הצטערתי על כי הציטוטים שפירסמתי ב"דבר" מיום 3.11.86, מדברי הרמב"ם, לא הובנו על ידך כראוי.

תורת ישראל היא תורת שלום לכל העמים. חזונו של ישעיהו הנביא הוא: "וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות, לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה". כאשר חנך שלמה המלך את בניין בית המקדש שלנו, התפלל "כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים". אפליה בין תושבים ואזרחים בני כל הדתות, המאמינות באל אחד, כאוסה ומתועבת עלינו.

עם ישראל סבל רבות מאפליה ורדיפות, כתוצאה מגזענות, הן של הנוצרים והן של המוסלמים, על רקע לאומני ודתי. שליש מבני עמנו הושמד בשואה מטעמי גזענות. אנו גאים על כך, כי במדינתנו לא קיימת הפליה בין תושביה ואזרחיה. הזכויות והחובות שוות לכולם, לכל הדרים בה. דברי הרמב"ם שציטטתי מובאים בהלכות מלוכה ומלחמות עם אויבים. לפיכך, כדי להגן על עמנו, שהוא עם קטן וארצו קטנה, מורה לנו הרמב"ם, שלא ימסור תפקידי שררה בידי נוכרים, העלולים לסכן את בטחוננו בשעת חירום. לא יעלה על הדעת, כי בשעת מלחמה – ואנו נמצאים במצב מלחמה עם העמים שבשכנותנו – נמנה איש ביטחון מחסידי יאסר ערפאת, רב הטרוריסטים, יורשו של המופתי הירושלמי, שהיה שותפו של היטלר בתיכנון השמדת עם ישראל.

ההצעה שהועלתה, שח"כ דראושה ישמש סגן שר החינוך, מטילה חשש באמינותו לעמוד בניסיון, בשעת חירום. צר לי לאמור לך, כי הקנאות הדתית והגזענית שרירה וקיימת עד היום דווקא בעולם המוסלמי: איראן, עיראק, סוריה, לוב, לבנון, סעודיה וירדן. סיסמתם: "דין מוחמד בסיף" (=דין מוחמד בחרב), או "אטבח אל יהוד" (=טבחו את היהודים).

אני גאה על כך, כי במדינתנו נושאים בתפקידים חשובים בני המיעוטים ובני דתות שונות וגזעים אחרים, ללא אפליות של מוצא או דת. עוד ברצוני לציין, כי בני כל הדתות בארצנו יכולים לערוך תפילותיהם ופולחניהם ללא כל הפרעה. תפקיד של סגן שר החינוך, שהציעו להטיל על ח"כ דראושה, אינגו עשוי להביא שלום, אם תלמידים יושפעו מחינוך בהתאם להוראותיו של דראושה. אני מקווה שירדת לסוף דעתו של הרמב"ם והדברים יספקו אותך.

אברהם הצרוני
נשיא בית הכנסת הגדול
תל־אביב

שיטת תוספת יוקר צודקת

שיטת התשלום תוספת היוקר, הנהוגה כיום, אינה צודקת מבחינה חברתית ואינה משיגה את מטרתה העיקרית לפצות את מעוטי היכולת בגלל העליה במחירים של המצרכים למיניהם: אדם ששכרו השיג את ה"תקרה" (או עבר אותה) מקבל אותם אחוזי תוספת כמו חברו, הנמצא על ה"רצפה", או עלה, התרומם בנעט ול"תקרה" לא הגיע.

התוספת צריכה, לדעתי, להתבטא בשקלים, עפ"י חישובי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בהסתמך על המשכורת הממוצעת במשק ולתוצאה של החישוב ייקרא "תוספת יוקר" שתינתן לכל הזכאים לה. בדרך זו כל השכבות תקבלנה כמות שווה של שקלים ולא כמות שווה של אחוזים, אשר אצל האחד הם 25 ש"ח ואצל השני 100 ש"ח – לדוגמה.

אני מאמין, שכל הנוגעים בדבר יראו בדרך זו של קביעת תוספת היוקר מפעל צודק מבחינה סוציאלית ולאומית כאחד.

משה מרגלית
ראשון־לציון

הבי.בי.סי. של אז והיום

כמאזין מושבע של שירות השידור הבריטי בי.בי.סי. מאז שנות השלושים, היו לנו לא פעם טענות על חוסר אובייקטיביות בשידורים. כתבנו להם וכנהוג בבריטניה קיבלנו תמיד תשובה מנומקת אך לא מספקת.

ביום שישי לפני שבועיים שמענו את החדשות על פסק־הדין של הינדאווי, יחד עם ציטוט מלא של דברי השופט על איש הביטחון של "אל על". הפתעה נוספת היתה בשידורים של שבת. קריין רדיו לונדון בצטטו את כותרות עיתוני סוף השבוע מסר על עיתון אחד, שהכתיר את פסק־הדין והחלטות ממשלת בריטניה בכותרת: "גבלות החוצפה".

אריה ארן
תל־אביב

טלוויזיה

5.30 מקרין 1 – שם הפרק: "בריחה בסיביר".
5.55 "ג'יין אייר" – פרק שני: בפנימיה ג'יין אייר מתחבבת על הכול, אך מנהל המוסד, ידיד של דודתה, עולב בה בפומבי. מיס טמפל, מורה צעירה וטובת לב, מצליחה לטהר את שמה של ג'יין. כעבור זמן מיס טמפל עוזבת את הפנימיה, וג'יין אייר מתמנה למורה שם.
6.25 פסוקו של מקום – מבט אל תמנע.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 "שבועון טלוויזיה" – מגוון אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.00 מפגש – ענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט לספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 האוצר של סרה פלאדה – סרט תעודי אנגלי על הבהלה לזהב של שנות ה־80 במאה הזאת בסרה פלאדה שבברזיל. כ־500 ק"מ מדרום לפתחו של הנהר אמזונס התגלו מן הגדולים שבמצבורי הזהב הגלמי שהיו ידועים עד כה. בדצמבר 1983 יצא צוות ההסרטה למקום וראה שם כ־60,000 איש חופרים, מי באת, מי בגרזן ומי בעשר אצבעותיו, בתנאי אקלים קשים ובסכנת התמוטטות לוע החפירה הענקי על ראשיהם.
10.20 ראול ואלנברג – פרק שני: ואלנברג פוגש את אייכמן פנים אל פנים. אייכמן מבהיר לו שדעתו נחושה להרוג את כל יהודי הונגריה. ואלנברג ממשיך במאמציו למצוא להם בתי מחסה ולהשפיע על שלטונות הונגריה לעכב את משלוחי המוות.
11.05 מוסיקה – חמישיה לכלי נשיפה ופסנתר מאת בטהובן בביצוע חברי "נאש אנסמבל".
11.35 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות: וקשרתם לאות.
08.40 בלי מרווח: ב–ש.
09.00 ארץ מולדת: הביאה מן התהומות.
09.20 מדעי הטבע (כתה ב'): עובדות השקעות.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ר'.
11.15 ערבית מרוכזת ד'–ה': אלוהם.
11.30 אנגלית ח'.
12.00 מדעי הטבע (על יסודי): הורמון הצמיחה.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 הסטוריה, על־יסודי, העשרה: רוח הרנסנס.
1.30 ספרות: מסך לספרות.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי: שידור חוזר.
3.00 מאז מאז.
3.25 רחוב סומסום: מורה לכינור.
4.00 הדירה.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – קופלנד: 2 מחולות מתוך "רודאו"; אירלנד: כרש אפי.
07.30 שחרית מוסיקלית – צ'ייקובסקי: סוויטה מס' 2 אופוס 35 (תז. פילהרמונית / מ. טילסון תומס); הולסט: סוויטה יפנית; לברי: סוויטה ישראלית (התז. הפילה. הישראלית / ג. זינגר); ברקלי־בריטן: סוויטה של מחולות קטלניים (הפילה. של לונדון / ה. ברקלי); ברוטה: סוויטה "מעבר לאלפים" (תז. הרדיו של לוקסמבורג / ב. קונטרסקי); בולינג: 3 קטעים מתוך "סוויטת פיקניק"; דביסי: סוויטה זעירה (תז. רדיו שטוקהולם / ברתינג).
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מאוצר הרוסיה – ברכה עדן / אלכסנדר תביט, 2 פסנתרים – פמלה בלנס ג'ין ג'יישריאני, כלי הקשה. באך: קונצ'רטו ל־2 פסנתרים בדו מג'ור. ברטוק: סונטה לשני פסנתרים וכלי הקשה.
13.00 קונצרט צהריים – היידן: סימפוניה מס' 73 ברה מג'ור "הציד" (תז. פילהרמוניה הונגריקה / א. דוראטי); מוצארט: קונצ'רטו בדו מג'ור לשני כנורות ותזמורת ק. 190 (א. שטרן + פ. צוקרמן / הקאמ. האנגלית / ד. ברנבוים); דבוז'אק: סרנדה בלה מג'ור לסטנר אופוס 98 (ר. קראפיל); סמטנה: סימפוניה חגיגית (הפיל. הצ'כית / ק. קיינה).
15.00 מפגשים מוסיקליים.
16.00 "אתנחתא"
17.30 קונצרט מנחה
20.05 ערב טוב – אלבינוני: קונצ'רטו בסול מג'ור לתזמורת כלי קשת אופוס 7 מס' 4 (הסולנים מבסור / ק. שימונה); סלמן: קונצ'רטו ברה מג'ור לחצוצרה, שני אבובים וקונטינואו (א. ברנאר / ז. שמבר / ז' פייר לרוק / נגני האנסמבל הבלי של צרפת / ז. פייר ולה).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז. הסימפונית של זארבריקן, כינור – וון – צ'ונג – במהוכן: הפתיחה "קוריולן"; טשסטקוביץ': קונצ'רטו מס' 1 בכי במול מג'ור לצ'לו ותז. אופוס 107 סולן: מסטיסלב רוסטרופוביץ'.
21.15 אנתולוגיה קטנה לשירה – ברוקנר: סימפוניה מס' 2 בדו מינור.
23.00 "דור הזהב" – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות סימן בכר – הכנית שלישית ביצירות: שופן, שומאן, סקריאבין, רחמנינוב, ראבו, בלומנפלד ובלקירב (ש.ש.)

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – "התפתחות לשונם של ילדים" – "השלב החד־מילי" – המילים הראשונות.
12.05 לִיבי בנהרה – מבחר שירים מזרחיים.
14.06 תכניות לילדים – "הדברים הטובים" – שעשועונים ופינות הפעלה לילדים: "פילי חדק" – מאת יז' קרן.
14.45 לילדים הגדולים תתול בשק: ילקוט כליבו.
15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ש.)
15.30 קתדרה – במת רדיו – ד"ר יונה פרנקל: "מקומה של ההלכה בספר האגדה" (ש.ש.)
16.05 ארץ לא נודעת.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – "צרפתית למתקדמים": שעור מס' 55 (ש.ח.)
19.05 שעור בתנ"א.
22.05 "יש לי חלום".

רשת ב'

18.06 שירים עבריים.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 סודישים – לענייני עדות ופולקלור.
22.05 "מסביב לעולם בשעה קלה".
23.05 בינינו לבין עצמנו.

רשת ג'

18.06 קליבר.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
20.05 יעד משודר – מגאזין לענייני צבא וביטחון (ש.ח.)
21.30 אוניברסיטה משודרת – פסיכולוגיה של החלומות. הסטוריקה של החלום.
23.55 "שיחות חצות" – עם פרופ' אריק כרמון מנהל המכון ליחסי ישראל התפוצות באונ' ת"א.

בתי קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: יהיד נגד כולם 5 ,7.15 ,9.40
אורלי: צביטה בלב 4.30 ,7.15 ,9.30
סין (לשעבר אלנבי):
קוקה קולה קיד 5 ,7.15 ,9.30
שוער הלילה 11.45
בן־יהודה: אהבה בשחקים 4.30 ,7.15 ,9.30
בית ליסין: מלחמה, אהבה
גורדון: חמים וטעים 4.30,7.15 ,9.30
גת: אהבה מכושפת 7.15 ,9.30
דיזנגוף 1: מנגה ליזה 11 ,1.30 ,4.45 ,7.15 ,9.40
דיזנגוף 2: מכבסה יפהפיה שלי 11 ,1.30 ,4.45 ,7.15 ,9.40
דיזנגוף 3: נשיקת אשת העכביש 11 ,1.30 ,4.45 ,7.15 ,9.40
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.15 ,9.30
דרייב־אין: עיר ללא רחמים 7.30 ,9.30, חצות – סקס
הוד: שבט רב המערות 7.15 ,9.30
בית ליסין: מלחמה ואהבה 11.15
חן 1: שובו של הנוסע השמיני 4.25 ,7.00 ,9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5 ,7.25 ,9.45
חן 3: צבע ארגמן 6.15 ,9.15
חן 4: רונה פלור נשואה לשניים 11 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
חן 5: רומן של אתמול בלילה 11 ,2,5 ,7.00 ,9.45
לימור: ירח דבש מכושף 7.15 ,9.30
לב 1: הנבל הכורמזי 2 ,5 ,7.30 ,9.40
לב 2: בעקבות הכרך 2 ,5 ,7.30 ,9.40
לב 3: מלכת הכיתה 2 ,5 ,7.40 ,9.40
לב 4: אותלו 2 ,5 ,7.30 ,9.45
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: כנגד כל הסיכויים 7.15 ,9.30
סינמה 1: יפה בורוד 4.30 ,7.15 ,9.30
סינמה 2: ניצוץ החיים 4.30 ,7.15 ,9.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 7.30 ,9.30
פריז: עוברת אורח 12 ,2 ,4 ,7.15 ,9.30
טלהיות שם 11.30
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00 ,9.30
תמוז – רמת־אביב:
כולם נפלו על הראש 7.15 9.30
1941 11.45
שחף: חנה ואחיותיה 7.00 ,9.00
תכלת: ראובן ראובן 5 ,7.15 ,9.30
תל־אביב: איש הנצה 7.15 ,9.30

■ ירושלים

אריסון: שבט רב המערות 4.30 ,7.00 ,9.00
אוריין 1: שובו של הנוסע השמיני 4.00 ,6.30 ,9.00
אורנע: הפיראטים 4.30 ,6.45 ,9.15
בית אגרון:
ישו כוכב עליון 5.45
השוטר מבוורלי הילס 7.45
צ'יינה טאון 9.30
מונטי פייטון –
טעם החיים – חצות

האולם הקטן בבנייני האומה: מנגה ליזה 7.00 ,9.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 4.30 ,7.15 ,9.15
אור 3: צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30 ,7.00 ,9.00
גיל אור: אהבה מכושפת 4.30 ,7.00 ,9.15
כפיר: חנה ואחיותיה 4.30 ,7.00 ,9.00
סמדר: זכרונות אהבה בפירנצה 7 ,9.15
עדן: איש הנצה 9 ,7 ,4.30
רון: הנבל הכורמזי 9 ,7 ,4.30
מיטשל: בעקבות הכרך 7.00 ,9.00

■ חיפה

אורה: שבט רב המערות 4.30 ,7.15 ,9.30
אורלי: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30 ,7.00 ,9.15
אמפיתיאטרון: עיר ללא רחמים 4.45 ,7.15 ,9.30
ארמון: איש הנצה 4.30 ,7.00 ,9.15
עצמון 1: אהבה בשחקים 4.45 ,7.15 ,9.30
עצמון 2: מנגה ליזה 4.45 ,7.15 ,9.30
חן: שובו של הנוסע השמיני 4.30 ,7.00 ,9.15
פאר: יחיד נגד כולם 4.30 ,7.00 ,9.15
קדיאורה: עוברת אורח 7.00 ,9.15
11.30 מתח גבוה
רון: ניצוץ החיים 4.30 ,6.45 ,9.15
רב גת 1: ג'ושוע אתמול והיום 4.30 ,6.45 ,9.15
רב גת 2: כולם נפלו על הראש 4.30 ,7 ,9.15

■ קרית־ביאליק

כפיר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 7 ,9.15
סביון: הטרמפיסט 7 ,9.15

■ קרית־חיים

בית העם: ירח דבש מכושף 7 ,9.15
היובל: הטוב הרע והלא נורא 9.15, 4.30 ,7

■ קרית־ים

ניצן: צביטה בלב 7.00 ,9.15

■ קרית־מוצקין

אורות: אלני 7.15 ,9.30

■ אשדוד

אסתר: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
אשדוד: צרות גדולות מצ'יינה טאון 7.15 ,9.30

■ אשקלון

אסתר: מחסל ושמו נינג'ה 9.30, 7.15
מאור: ונפשה מטורפת באירופה 7.30 ,9.40
רחל: הסיפת הדמים 7.00 ,9.30

■ באר־שבע

חן: אהבה בשחקים 4.30 ,7.30 ,9.30

■ בת־ים

עצמאות: אהבה בשחקים 9.30, 4.30 ,7.15

■ קרית־אונו

מתנ"ס:

■ הרצליה

היכל: אהבה בשחקים 4.30 ,7.15 ,9.30
מלון דניאל: 3 רווקים ותינוק 7.15 ,9.30

■ עפולה

כותיתרון: סיפורה של אגנס 8.30

■ חולון

ארמון: שתי אצבעות מצידון 7.30 ,9.30
מונטי פייטון 11.30
מגדל: נאריה 7.15 ,9.30
מתנ"ס קרית שרת:
סבוי: הטרמפיסט 4.30 ,7.15 ,9.30
רינה: נשיקת אשת העכביש 9.30, 7.15

■ טבריה

אביב: עולם הפורענות 7.15, 9.30

■ כפר־סבא

סמל: גבירותי המאמן 7.00 ,9.15
חן: הצבע ארגמן 6.30 ,9.15

■ לוד

אורלי: יפה בורוד 7.15 ,9.30
נוה זית: שגעון של לילה 7.00 ,9.30

■ נהריה

הוד: נשיקת אשת העכביש 9.30, 7.15

■ נתניה

סטודיו: סכרון חושים 9.15 ,7 ,5
אסתר: יפה בורוד 9.15 ,7.00
שרון: חנה ואחיותיה 9.15 ,7.00 ,5 / לוחם המדבר

■ פתח־תקוה

שלום: הפיראטים 9.30 ,7.15
היכל 1: אהבה בשחקים 4.30 ,7.15 ,9.30
היכל 2: חנה ואחיותיה 4.30 ,7.15 ,9.30
היכל 3: הצבע ארגמן 4.15 ,6.45 ,9.30

■ קרית־שמונה

■ ראשון־לציון

נעמן: היזמן מבברלי הילס 7.15 ,9.30
ראשון: שיגעונו של מקצוען 9.30, 7.00

■ רחובות

בית העם: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
הדר: הצבע ארגמן 6.30 ,9.30
חן: הטוב הרע והלא נורא 7.15 ,9.30

■ רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: שובו של הנוסע השמיני 4.00 ,6.40 ,9.30
ארמון: שן תחת שן 4.30 ,7.30 ,9.40
לילי: חנה ואחיותיה 7.15 ,9.30
הדר: אותלו 4.30 ,7.00 ,9.30
רב גן 1: היזמן מבברלי הילס 5 ,7.20 ,9.40
רב גן 2: נשיקת אשת העכביש 5 ,7.00 ,9.40
רב גן 3: 3 רווקים ותינוק 5 ,7.30 ,9.40
רב גן 4: ג'ושע אתמול והיום 5 ,7.30 ,9.40
שביט: צביטה בלב 7.15 ,9.30

■ רמת־השרון

כוכב: מסע עסקים של אבא 9.30
רמז 7.00

■ רעננה

אורות: הטוב הרע והלא נורא 9 ,7 ,4.30

■ רמלה

אורן: קוד הרעם 7.15 ,9.30

"סולם יעקבי"

(סוף מעמוד 7)

נרתע ביום א' מהצגת הנושא להצבעה בממשלה וביום ב' כבר הבטיח לבן־זאב "לעשות הכל".

הדבר השני שגרם את המפנה הוא שובו של שר־הכלכלה גד יעקבי לארץ. מיד עם שובו נרתם יעקבי להתקנת סולם, שבעזרתו יוכלו כל הנוגעים בדבר לרדת מהעץ שאל צמרתו טיפסו. כיוון שהעץ היה גבוה למדי, היה צריך להתקין סולם בעל אותן מידות. אשר על כן הודיע יעקבי, שיציע (ירדוש? "אני תמיד מציע, לעולם אינני דורש") להעביר את הנושא לפורום הכלכלי המרובע, שהוקם עם הרכבת ממשלת שמיר הנוכחית.

ראש־הממשלה, שהבין בינתיים כי ההסתדרות מסתייגת בחריפות מסגירת "מנועי בית־שמש", נרתע עתה מקבלת החלטה ללא גיבויו של מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס. עימות עם ההסתדרות הוא הדבר האחרון שבו הוא רוצה עכשיו. אבל בינתיים – וזה כמדומני הדבר השלישי שבלם את הסוגרים – פורסם ב"דבר" ביום א' סקר שהכינונו על עמדת כל שרי הממשלה בנושא זה. הסקר הראה כי 14 מתוך 25 שרים תומכים בהמשך קיומו של המפעל. פוליטיקאים, גם אם הם יושבים בממשלה, אינם אוהבים להיות במיעוט.

כאשר החליט שמיר שלא לקיים דיון פורמאלי בעירעורים של שושנה ארבלי־אלמוזלינו ועזר וייצמן על החלטת השרים הכלכליים, היתה הדרך פתוחה להמשך המהלך. עתה החל יעקבי לגלגל רעיון למנות "כונס נכסים מפעיל" ל"מנועי בית־שמש". רעיון זה יהיה כנראה הסולם, שעליו ירדו כל הנוגעים בדבר מהעץ. גדולתו של ניסוח זה בכך, שאין הוא גורם לאיש להפסיד מיוקרתו, אך גם מאפשר את המשך קיום המפעל. שהרי מה החליטה ועדת השרים? למנות כונס נכסים. ומה מציע יעקבי? לאשר מינוי כונס נכסים, בתוספת המלה "מפעיל". אבל ועדת השרים הרי לא החליטה למנות כונס נכסים "לא מפעיל".

ככל שמתקרב השבוע לקיצו מתברר, כי "סולם יעקבי" יאושר בממשלה ברוב גדול, לשביעות רצונם של כל הזקוקים לו. ואם אמנון רובינשטיין ויגאל הורביץ יצביעו נגד, למי איכפת. אדרבא, שיצביעו נגד. נראה מי יאכל אותה ביום הבחירות. ואם תאשר הממשלה הצעה זו, לשם מה יכנס שמיר את הפורום המרובע? כדי לתת ליעקבי ולפרס דריסת־רגל בנושאי כלכלה? לאו דווקא. כשתתכנס הממשלה, יציע הוא את מינוי "הכונס המפעיל" ובא לציון גואל ונאמר אמן.

יעקבי אולי הצליח להמציא פתרון פוליטי כדי לעצור את רכבתם של הסוגרים, אבל בכך אין כדי לפתור את הבעיות האמיתיות של המפעל פושט הרגל. כל עוד לא תיפתר בעיית החובות, המסתכמים כעת ב־100 מיליון דולר, לא יושג הישג בעל ערך. פתרון הבעיה המיידית אולי רק יתן לעוסקים בכך שהות לבחון סוף־סוף את הפתרון הדרוש לעומקו.

אפשר לדרוש, שהממשלה תוותר על חובותיה האבודים ממילא, כלומר שתגדיל את השקעתה במנועי בית־שמש ב־40 מיליון דולר. אפשר גם לדרוש, שתזרים למפעל הון חוזר של 20 מיליון דולר, שיוקדש לפרעון החובות לספקים, כדי שיחזרו את אספקת חומרי־הגלם. אבל מה יהיה על החובות לבנקים? נכון שהבנקים גבו ריבית יתירה ויש להם גם חטאים אחרים, אבל הם גם שילמו ריבית יתירה למפקידים, שמכספם מתקיים המפעל זה חודשים רבים. כשהעמיד, למשל, בנק הפועלים לרשות ההנהלה את הכספים לתשלום משכורות, הוא לא עשה זאת מתוך שיקול כלכלי־עיסקי, אלא מתוך אחריות ומתוך היענות ללחצם של משרדי הבטחון והאוצר. לא כל־כך פשוט יהיה לדרוש כעת שיוותר על חלק מהחוב, גם אם זה התנפח בגלל מריבית יתירה. אולי יהיה פשוט יותר להגיע עם הבנקים להסדר, שהחוב קיים אך אינו נפרע כרגע, כמו ב"אל־על". אבל מי יערוב לזה?

שאלה אחרת היא שאלת "פרט אנד ויטני". בזמנו ראו הישג גדול בכניסת הענק האמריקאי כשותף למפעל, ומשום כך גם ניתנה לו האפשרות לפרוש, אם ירצה. עתה משמציצים אותו, אבל רוצים שישאר. "פרט אנד ויטני" הבהיר בזמנו, שיסכים להשתתף בבעלות על המפעל רק בשותפות עם יזם פרטי, לא עם הממשלה ולא עם חברה ממשלתית כמו התעשיה האווירית. האם יסכים עתה להישאר כשותף לכונס נכסים?

המקום הטבעי של "מנועי בית־שמש" הוא בתעשיה האווירית, היכולה לספק למפעל מרווח מחיה במסגרתה. האם יסכים עתה "פרט אנד ויטני" להיות שותף ב"מנועי בית־שמש" עם התעשיה האווירית?

לרוע המזל, על כל השאלות הבסיסיות האלה אין כרגע מענה. משום כך, הפתרון הפוליטי מיסודו של גד יעקבי חשוב מאוד, בתנאי שהשרים יהיו מוכנים לגשת בקצב מוזרז לפתרון השאלות המהותיות. כל עוד לא יינתן מענה עליהן, יהיה המשך קיומו של המפעל נתון בסימן שאלה.

את המענה יכולים לתת, לדעתי, שניים: אל יעקבי הכלכלן צריך לצרף את השר משה ארנס, הבקי ברזי תעשיית התעופה. שנים אלה יכולים לגבש תכנית־פעולה טובה, הטובה ביותר שאפשר לגבש במסגרת האילוצים הרבים הסובבים את הבעיה.

משום כך לא די שהממשלה תאשר ביום א' את מינוי "הכונס המפעיל": עליה להטיל בד בבד על יעקבי ועל ארנס ללוות את הכונס מטעם הממשלה ולהמליץ, בתוך זמן נתון על פתרון יסודי, מה שקוראים אחת ולתמיד. אם כך ייעשה, היה המשבר של השבוע האחרון במקומו.

שמחות (וצרות) בצרורות

תאומים, שלישיות, רביעיות, זה לפעמים מצחיק ומשעשע, אבל בדרך כלל לא קל. בהתארגנות נכונה של הורים לתאומים ומעלה אפשר לחלוק חוויות, בעיות, וגם לעורר מודעות־יותר לצרכי משפחות כאלה בקהילה. „מועדון הורי התאומים ברעננה" הוא קבוצה כזו, יחידה במינה בארץ, ואפשר כבר ללמוד מנסיונה

מאת נורית תליף

אם ההודפת עגלת תאומים זוג – מישהו תמיד יגש אליה, ציא לצמד, יפתח בשיחה נחה גם היא תאום, או הורה תאומים. כי הורי תאומים שכים אל הורי תאומים – יש בה משותף, גאווה ושמחות, עמיות וקשיים.

רעננה נתברכה בתאומים, לישיות ואף רביעיות. סוזן ין, עולה מארה"ב, כשנתיים עיר, אם לאלון וסיון (תאומים נולדו בישראל) ולדוד ויוני נולדו אחד אחד בארה"ב), עה והביאה התארגנויות הורי אומים בחו"ל.

באה"ב קיים מועדון הורי אומים מאורגן להפליא פופולארי מאד, המוציא לאור יתון משלו ועורך כנסים רציים. עיקר מטרתו – חינוך, רץ והעברת אינפורמציה להורי אומים ושלישיות וכדומה.

כאשר נולדו תאומיה, החליטה זן לנסות לארגן מועדון דומה עירה רעננה. מפני שבעיותיה ל משפחה „מורכבת" כזו אינן ומות לבעיותיה של משפחה היא מבנה אותה „רגילה". תעוררו שאלות מתעוררות בחיי יומיום: ענין הזהות: שאלת התייחסות האינדיבידואלית של ההורים לכל תאום; המא להפריד או לא להפריד בין תאומים? היום שהפסיכולוגיה יותר פופולארית מגיעה לבתים, יודעים הכל מסכימים, שאין לגדל תאומים צמד קבוע. בעבר נהגו להלבישם זהה, לשכנם יחד, התעסק בם תמיד ביחד, כמו גם לכנותם בשמות שמצטלצלים דומה, כמו צילי וגילי, רפאל דניאל, אמנון ותמר. שגיאה מה לא טוב שהאחד יראה באחיו ת דמות הראי של עצמו.

תאומים, הרי זה טבעי, מקרינים ומשדרים בדרכים שונים, התנהגויות אחרות. על כן אין לתת להם בונוס זהה, אף לא ענוש קולקטיבי. כל תאום אישותו, גם אם הצטננויות שילשולים באים יחד או בשרשרת – בכל זאת כל אחד עצמו.

על כל זאת מדברים ההורים במפגשים החודשיים, המתקיימים במועדון קהילתי של נעמת ברעננה. בראשית הדרך נהגה הקבוצה להיפגש בבתים פרטיים, אז נשאו המפגשים אופי חברתי ואינטימי. אבל, כיון שהשמועה עשתה לה כנפיים ועוד ועוד הצטרפו – היה צורך למצוא מקום מרווח. בראשית הדרך, לפני כשנה, היו שיחות ההורים מתגלגלות ספונטאניות ועליזות. החבורה, אכן, תמיד שמחה מאד להיפגש. מאז „התמסדותה" במועדון הקהילתי, החלו לנהוג ולתכנן מראש את המפגשים ואת הנושאים שיועלו. הוזמנו מרצים. על „התפתחות האני התאום" דיבר פסיכולוג.

על נסיון חייה סיפרה פסיכולוגית, אם לתאומות בוגרות שהביאה את התאומות עמה לפגישה. היה מפגש עם רופא ילדים, בעצמו אחד מתאומים זהים, ששוחח על קביעתו המאוד־מבוססת (מנסיונו כתאום וכרופא), שיש צורך להפריד בין תאומים למן ההתחלה, הפרדה גם בחדרים, גם בכיתות בתי הספר, גם בלבוש, רצוי גם בעיסוקים ובמסגרות החברתיות השונות. שיחה מרתקת התנהלה עם אבם של שני חיילים תאומים שלא הופרדו. התוצאה היא, כמובן, שהשניים אינם רוצים, ולמעשה אינם מסוגלים לחיות האחד בלעדי השני. ועד כדי כך שבהתגייסם לצה"ל, לא יכלו לשאת את הניתוק אשר נכפה עליהם וביקשו לשרת ביחד באותו בסיס.

פעם בחודש העברת התנסויות, חוויות ומידע. משתף כמו ניקוי ראש, איזון, הבהרת מצבים של קנאה בין אחים, בכי מתמשך, מחלות וכל הכרוך וכל התלוי.

מעבר לכל התאוריות קיים, כמובן, הצד המעשי של החיים: ערימות החיתולים, כמויות המזון לתינוקות, התרופות, המוצרים המיוחדים – הכל יקר, הכל בכפול או במשולש. צריך לדעת היכן לקנות, איפה יש מציאות, איפה ניתן להשיג הנחה.

תאומים זה לפעמים מצחיק ומשעשע. אבל בדרך כלל לא קל.

בהתארגנות נכונה של קבוצת הורי תאומים ושלישיות, אפשר לעורר יותר מודעות לצרכי משפחות כאלה בקרב סוחרים מקומיים, שיבואו לקראתן בהצעות, בהנחות, במבצעים.

„מועדון הורי התאומים" ברעננה הינו קבוצה יחידה במינה בארץ. זו וקרי: הורה שלא ידע לידות כפולות ומשולשות, לא תמיד ירד לסופה של האירוניה הדקה המקשטת את סיפורי העלילות וההווי המשפחתי המאפיינים מפגשים אלה. שפה שבולה רמזים ודקיות, נגיעה בבעיות שהן, לכאורה, מאוד משעשעות. למשל: אם הולכת עם שלישיה ברחוב. כל אחד משלושת ילדיה רוצה לתת לה יד. רוצה לעצמו לבד את כל היד של אמא. נו, מה לעשות?

תאומים מקרינים התרגשות ומשדרים התרגשות ומושכים תשומת לב בכל מקום. הורי תאומים, שלישיות, רביעיות, לא ירצו לוותר על הריגושים הנחמדים הללו, הם למען האמת כלל לא מבינים איך אפשר בלי כל זה, סתם לטייל עם ילד אחד זה לא מספק, זה ריק. מאידך הקשיים הרי הם ביום יום. ויש ללמוד להתמודד עמם בדרך נכונה, למצוא כוחות ושיטה לפתור בעיות של גידול וחינוך ולימוד ותקציב חומן. דרך נאה היא ללבן בעיות ולהשיח את הלב במפגשי הורים כאלה, כבמועדון הורי התאומים ברעננה. ואפשר כבר, אפילו, ללמוד מנסיונה.

לובשי עור ופוטר

מאת בתיה גבר

בתצוגת האופנה שנערכה על־ידי הארגון למען ביה"ח אסף הרופא נטלו חלק „סיק־סק" – אפנת עור ו„ניבה" – „שש־עשרה פלוס".

את הערב פתחה חברת סיק־סק בקולקציה של בגדי עור מרהיבים ומגוונים. המפעל הצעיר – קיים רק שנתיים – מייצר את הבגדים מעור זאמש אנטילופ ומעורות נפה בעיבוד חלק, מודפס ומוטבע. נעשה שימוש אופנתי בעורות כבבדים רגילים. הביצוע מעולה במבחר צבעים אופנתיים – אפור, כחול וסגול לצד הצבעים המסורתיים – חום ושחור. כל מי שתרצה לרכוש פריט או חליפת עור, תוכל למצוא בין הדגמים את ההולמים אותה, את טעמה וסגנונה. מן הספורטיבי דרך האלגנטי ועד למהודר (בשילוב עורות בזהב וכסף).

המקטורנים הופיעו בגזרות הבלוזון והבלייזר ובאורך שלושה־רבעים. החצאיות ישרות ורחבות, באורכים למן המיני ועד למידי ארוך. כמו כן הוצגו מעילים באורך מלא.

מפעל סיק־סק מייצר גם בגדים לפי הזמנה במחירים סבירים המקובלים לעור. המפעל ברח' חומה ומגדל 20, תל אביב.

בחלקה השני – והקצת מאכזב – של התצוגה הוצגו האוספים של „ניבה" ו„שש־עשרה פלוס" בעיצובם של רחל אלקלעי ועדיד פרזבורר.

רוב הבגדים נתפרו מבד הפוטר החם. נעים ורך. הפוטר מתאים במיוחד לאימוניות (טרנינגים) ולמיזעים (סווטשירטס) וכן לבגדים קצת „זרוקים". לא היה כל חידוש באוסף בגדי הספורט שהוצגו וגם לא ב„סיור" לפאריז, למערב הפרוע ולספארי בנוסח „זכרונות אפריקה". גם בגדי ג'ינס בשילובי בד שונים עם שפע קישוטים, מסמרות ואפלקציות הם דברים שהורגלנו לראות רבות באחרונה.

מיוחדים היו הבגדים בסגנון רוסיה. צמודים במתניים וברכיים ועם כתפיים רחבות, אלא שבד הפוטר ממנו נתפרו לא כל כך מתאים לגזרות אלו.

את הערב חתמה תצוגה מבית האופנה של עדיד פרזבורר – שמלות ערב בשחור, לאוהבות דגמים בטעם קצת קיטשי, עם מחשופים שלמים או בכתף אחת חשופה ומעוטרי סלסלות ומלמלות.

על כלבים, סוסים ושוטרים

מאת נתן רודי

מצבת כוח האדם של משטרת ישראל איננה מפנקת לאחרונה: מדי חודש בחודשו נושרים עשרות עד מאות שוטרים מן השירות ועוברים לסקטור הפרטי. זו אולי הסיבה שמטפחים במשטרה את ההולכים על ארבע, המסתפקים במועט, אינם זקוקים לתוספת יוקר ונוהגים לויאליות גמורה.

אחד מאלה הוא הכלב. יחידות משטרה רבות רתמו את הכלב לפעילויות שונות. במשטרת ישראל ישנה יחידה המופקדת על הכשרת הכלבים לתפקידים שיוטלו עליהם. בראש היחידה הזאת עומדים, זה כמה שנים, סגן ניצב בני מרום, וסגנו – רב־פקד יהושע קורלצ'וק, חבר קיבוץ מעגן מיכאל. הידע והנסיון שרכשו השניים הפך אותם לבני־סמכא ששמעם יצא גם אל מחוץ לגבולות המדינה. יחידת הכלבנים ממוקמת בשלושה בסיסים: בצפון, בבית־דגן, ובירושלים. בכל בסיס כזה משרתים כלבנים שתפקידם להכשיר את הכלבים לתחום התמחותם המשטרתי. יש כלבי גישוש המאומנים להוביל שוטר בעקבות חשוד או נעדר: יש כלבי־סמים המאומנים לאתר את הסליקים („הזולה" בעגה המשטרתית) שבהם הוחבאו הסמים, ויש הקרויים כלבי־גופות, שמאומנים לאתר גוויות. יש כלבים בעלי תפקידים אחרים.

סיפורי הכלבנים וכלביהם יכולים להמחיש את תרומת הכלב למאמץ המשטרתי. ירחון המשטרה, „מראות", יודע לספר על סיפורה של הכלבה „אלפא". בחודש מאי 1986 הוזמן רס"ר יעקב ביטון מכלביית־צפון לסייע לתחנת חדרה. קטנוע שנמצא נטוש סמוך לחדרה העלה חשד שבעל הקטנוע, דמות מוכרת בתחום סחר הסמים, חוסל וגופתו נמצאת אי־שם בקרבת־מקום. סמ"ר ביטון וכלבתו „אלפא" סרקו את האיזור שליד הקטנוע והחלו צועדים בכיוון העקבה שנראתה במקום ונחשדה כעקבת הנעדר. הכלבה הובילה את סמ"ר ביטון 600 מ"ר, בין שיחים, לצינור מים צהוב. לאחר 400 מטרים נוספים היא עצרה שוב.

הפעם סמוך ל„חווה חקלאית". בחווה הזאת נמצא הבחור הנעדר, שעסק בגידול קנבוס – שיח שממנו מופק החשיש. מיותר לציין, כי הבחור נעצר.

יש כלבים שסייעו בפענוח מקרי רצח חמורים. רב־סמל ראשון שלמה ספידו זומן בחודש אוגוסט 1985 לסייע בפיענוח רצח בעיר ג'נין. בזירת הרצח נמצאו שתי חולצות מגואלות בדם. נעצרו עשרות חשודים. על אף שכל החשודים טענו כי היה ריב־חמולות שהסתיים ב„סולחה" ואין מניע לרצח על רקע הריב בחמולות החליט לערוך מסדר זיהוי. בשני המסדרים שנערכו יום אחרי־יום הצליח הכלב לקשר בין החולצות שנמצאו בזירת הרצח לבין שניים מהחשודים. לאחר מסדר הזיהוי הראשון הכחישו שני החשודים כל מעורבות ברצח. אולם למחרת היום, לאחר מסדר הזיהוי השני, מסרו השניים הודאה.

ויש גם סוסים בשירות המשטרה. בתקופתו של שר המשטרה, חיים בר־לב, באה לסוסים עדנה – הוא מבקר באורוותיהם, בוחן אותם, ומחווה דעתו. נכחתי באחת הפעמים האלה, כששר המשטרה ביקר באורוות הסוסים של משטרת הרצליה, שעליה אחראי פקד זאב פישזון.

פקד זאב פישזון מפקד על שלושה־עשר שוטרים רכובים ועוד שני סייסים, שתפקידם לטפל בסוסים. בהוראת הדרגים הממונים התרחבה בחודשים האחרונים אורווה זו והיא מונה כבר יותר מאותם שלושה־עשר. על התרחבות היחידה מפקחים סגן ניצב בן־מרום, ראש מדור בעלי־חיים במשטרת ישראל, ופקד שלמה כללי, קצין פרשים ארצי ומדריך רכיבה ראשי. השלושה מאמנים שוטרים־רכובים שיעודם לבצע משימות סיור למשטרת מחוז תל־אביב.

יש פרשים צעירים ביחידה, אך יש גם ותיקים. סמ"ר אברהם שוקרון, למשל, הוא פרש־משטרתי עוד משנת 1964. הוא חווה, במרוצת השנים, את כל הפעילות הענפה של הפרשים המשטרתיים, והוא סר למרותו של המפקד מדי יום, במשמרת שבה הוצב. העבודה מתנהלת בשתי משמרות, והיא כוללת יציאה לאתר סיור על־פי בקשת משטרת מחוז תל־אביב. בין הפרשים־הרכובים יש גם ערבים ודרוזים. אחד מאלה הוא סלאחה נזאר, בן 24, נשוי ואב לילדה, שהתגייס בשנה שעברה למשטרה. סלאחה נזאר הוא תושב בית־ג'אן, שעבר קורס רכיבה על סוסים בעזה, במשך חמישה וחצי חודשים. בדרך כלל אפשר לראות אותו ואת חברו־לעבודה על־הסוסים, חסן סלאח – אף הוא מבית־ג'אן – רושמים דו"חות ברחובות תל־אביב או מפזרים הפגנות.

בריגיטה האס בת ה־25 מסבה לה בניחותא על הכורסה שתכננה כעבודת גמר לימודיה באופנבאך, גרמניה ה־מערבית. הכורסה עשויה משילדת מתכת עם ריפוד מעור ומחירה 2400 דולאר. אוואנגארד איננו עניין לעניים.

מקרה קארי

במתכונים שונים ובספרי בישול מופיע מדי פעם המונח „אבקת קארי" אני מודיע כאן חגיגית ש„אין חיה כזו". קארי היא צורת בישול המבוססת על תערובת תבלינים שונים, מ־5 במקרה המינימלי ועד ל־50. תערובת תבלינים זו נטחנת מדי יום בידי עקרת הבית ההודית או עוזר הטבח המיקצועי. והמתכון שלה הוא מסורתי או „סודי", ומאחר שתהליך הערבוב נעשה ללא מאזני מעבדה מדויקים אני משאיר למתמטיקאים לחשב כמה אפשרויות קיימות לקבלת תערובת זו.

בארץ אפשר להשיג תבלין המתכנה בשם קארי (יש המבטאים זאת בק' סגולה – אקדמיה ללשון עברית אנא סלחי להם), צבעו צהבהב והוא שונה בטעמו מתבלין קארי מיובא, המיוצר על־ידי חברת COLMAN שבאנגליה. יש להניח שמאות שנות האימפריה העניקו לתבלין זה ממוצע המתקרב לממוצע בהודו. עד כמה משתנה תערובת זו ממאכל למאכל אפשר להיווכח כשמעיינים בספר בישול המכיל מתכונים הודיים. המתכון קורא להשתמש ב־5 מיני תבלינים או יותר ביחסים שונים ממתכון למתכון, אך המאכל עצמו נקרא בשם קארי „כך וכך" – (כמו „קארי ירקות", „קארי עוף") בהתאם למצרך העיקרי שבו.

אפשר להכין בבית בקלות יחסית תערובת תבלינים סבירה למדי מהרכיבים הבאים:

1 כף כוסברה יבשה טחונה
½ כף כמון
1 כורכום
½ אבקת חרדל (או יותר)
פלפלת חריפה
1 כף פלפל שחור טחון
½ כפית זנגביל טחון (ג'ינג'ר)
½ כפית עלי דפנה טחונים
¼ כפית קנמון (בהסתייגות)
צפורן טחונה (על קצה הסכין ולא יותר)

למען העניין יש תערובות המכילות בנוסף לנ"ל, אבקת הל (קרדמום – גם לקפה טורקי), פלפל אנגלי טחון, שום, אגוז מוסקט, שומר, חלבה – ואם לא הוספתי עוד הרי זה משום שלא מצאתים במקורות העומדים לרשותי. אני משער שחלק גדול מורכב מתבלינים שידועים רק במקומותיהם, כמו גם במידותיהם בתערובת.

מה שחשוב לדעת הוא שאת אבקת הקארי יש לטגן כ־10 שניות במחבת יבשה ולהפוך, תוך כדי בחישה מתמדת. בהמשך מכניסים את השמן ואת שאר החמרים הדרושים כדי ליצור את הרוטב שבו יבושל המאכל.

אם כי הקארי נחשב במקורו להודי, הביאה אותו תפוצתו במזרח הרחוק עד סין ואינדונזיה. מאינדונזיה בא גם המתכון הבא, המוכר בעיקר בשמו ההולנדי RUSTAFEL, שפירושו: שולחן אורז. זוהי ארוחת מזנון נפלאה, נוחה להכנה, קלה למדי לבישול ומובטח שתשאיר רושם עז על האורחים. המתכון המקורי מחייב שימוש בבשר כבש, אך בשר בקר, עוף והודו (חזה או אודם) טובים גם הם.

RIJSTAFEL

המצרכים למתכון הבסיסי (ל־15־12 איש)

2 ק"ג בשר כנ"ל שבושל במרק במינימום מים (לשמור את המרק שהתקבל), חתוך לקוביות אחרי הבישול. 3־4 תפוחי עץ חמוצים, בינוניים, קצוצים. 4־6 שיני שום קלופות ומבוקעות. 6 כפות קמח. 4 כוסות מרק. 4 כפות גדושות אבקת קארי או תערובת תבלינים כמצויין לעיל (עדיף לקנות קארי של COLMAN). 100 גרם מרגרינה או שמן.

הכנה:

לבחוש את אבקת הקארי בסיר חם ויבש כ־10 שניות תוך בחישה.
להוסיף את השמן, להוסיף את הבצל, את תפוחי העץ והשום. לטגן תוך בחישה כ־5 דקות.
להוסיף את הקמח ולבחוש היטב כ־3־4 דקות.
להוסיף את המרק בזהירות תוך בחישה, כדי לקבל רוטב סמיך. לבשל תוך בחישה כ־10 דקות.
להוסיף את הבשר, ואם יש צורך עוד נוזלים לבחוש, להקטין את האש ולבשל כ־15 דקות באש מינימלית. להעביר לקדרת הגשה.

במקביל:

לשטוף היטב 1 ק"ג אורז ולבשל ב־3 ליטר מים עם 2 כפות מלח עד שהאורז מוכן (12־15 דקות). להעביר לקערת הגשה.

הגשה:

מעמידים על שולחן את קדרת הבשר וקערת האורז. לסדר בקעריות מסביב צימוקים, מלפפונים כבושים קצוצים, בצל חי קצוץ, בננות קצוצות, בוטנים ושקדים קלופים וקצוצים, צנון או צנוניות, ביצים קשות קצוצות, זיתים מגולענים, עמבה, סחוג, חילבה וכו'. כל אורח שם על צלחתו מנה אורז, חופר במרכזה גומה, ממלא אותה בבשר ומקשט את מנתו לפי טעמו ורעבתנותו.

במסעדות בחו"ל נוהג להעמיד גם קערת יוגורט כדי לצנן את הפה מחריפות הקארי. אצלנו – הרבה מים קרים (רצוי לא לשתות משקאות ממותקים למאכל זה).

נ.ב. זה מזכיר קצת דוכן לממכר פלאפל, אבל – יד על הלב – לא הולכים לשם בשביל מה שמסביב.

מתכוני קארי נוספים יבואו.

לחובבי השירה והיין

בפרוספקט המהודר המודפס על נייר כרומו והמאוייר בתחריט של שובל, שנשלח ביחד עם בקבוקי היין של „בן־עמי" נכתב, בין היתר, כך:

בן־עמי אדום

„...טיפוח יניקות (!) הגפן מראשיתן ועין מקצועית בוחנת להבשלת הענבים, לבציר וליין – מתסיסתו ועד בשלותו

„המלאה – השיגו הרמוניה מעודנת (!) של מרכיבי הטעם והניחוח.

„...יין יבש, מלא גוף ועשיר בבוקה: עפיצות (!) מעודנת: אופי מפותח(?):

כושר התיישנות מעולה. יין אצילי."

לדעתי, יש לנקד ולשלוח למוספים הספרותיים.
(סימני השאלה – שלי, סימני הפיסוק – של המשורר).
בשבוע הבא במדור זה: בן־עמי לבן.
הערה: התחריט של שובל מופיע גם על הבקבוק.

האיספלנית תושיע או: הפלסטר יעזור

סוף סוף, כמו בחו"ל, קופסת איספלניות (פלסטרים) לחבישה מהירה של פצעים קטנים.

השם – „מיסטר פלסטר", המחיר – 3.75 ש"ח ל־40 יחידות.

„...משווק באריזות שובבות. (תראו כמה שובב), מנוקבות בידוק (יש בזה איזו סימליות או משהו) עם איור של דמות חייכנית במרכז". סוף ציטוט.

לקנות בשביל לא להשתמש.

המערכת אחראית לגילוח

במשביר לצרכן אפשר למצוא על המדפים מערכת גילוח בשם נובלס.

למה נובלס? כי כתוב שזה מיוצר בארץ והאצילות, כידוע, מחייבת.

המערכת מוצעת במגוון שונה מבחינת הכמות וההרכב: מכשיר גילוח + 5 סכינים או חמישה מכשירים חד־פעמיים במחירים הנעים בין 1.62–4.45.

וכיון שזה מיוחד למשביר לצרכן, וכיוון גם שזה תוצרת הארץ – צריך לתת לזה הזדמנות להתגלח על הזקן שלנו.

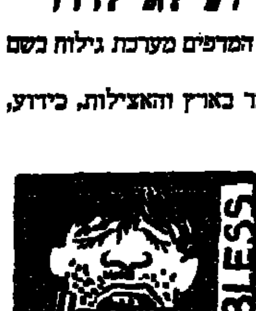

הצעף

هكذا من الاصل

גם המפקח בדווי

מאת אמיר רוזנבליט

לאחר 15 שנות פעילות אינטנסיבית בתחום החינוך יוצר האנתרופולוג עארף אבו־רביע (37) תקדים בהתמנותו לתפקיד המפקח על החינוך הבדווי במחוז הדרום. מעולם לפניו לא כיהן בדווי בתפקיד זה, אשר היה נחלתם הבלעדית של אנשי חינוך ערביים מהצפון. למעשה, זהו המינוי הגבוה ביותר במנגנון הממשלתי האזרחי שנעשה עד כה

באר־שבע

במיגזר הבדווי בארץ, להוציא את זה של דודנו ח"כ חמד אבו־רביע המנוח. הלה, שלא כמו עארף, הגיע לכהונתו בתהליך של בחירה, לא במינוי.

מינויו של עארף לתפקיד מבטא את התמורות

האנתרופולוג עארף אבו־רביע

העוברות בשנים האחרונות על האוכלוסיה הבדווית בנגב, בעיקר בתחום החינוך. כך, למשל, מחקר שנערך באחרונה בידי ד"ר אבינועם מאיר וד"ר דב ברנע ממשרד החינוך, מלמד ששיעור הבנות בכלל התלמידים במגזר הבדווי גדל בין השנים 1976 ו־1979 מ־25 ל־32 אחוזים. השנה לומדות בבתי־הספר בנגב 4,865 בנות בדוויות, בעוד שבשנת 1969 למדו רק 11.

המהפכה החינוכית המתלווה למעבר האוכלוסיה הבדווית מחיי נוד לאורח חיים עירוני־למחצה, היא שסללה את הדרך למינויו של בדווי תושב האזור למפקח מחוזי במשרד החינוך והתרבות. עארף אבו־רביע היה מועמדו הטבעי של השר יצחק נבון לרשת את המדריג הערבי מהמשולש בצפון בשם עדנאן עמשה, שמילא את התפקיד בארבע השנים האחרונות.

עארף, גבר צנום שזקן מטופח מעטר את פניו, הוא בן למשפחה מכובדת ומיוחסת, שרוב בניה רכשו השכלה אקדמית. אחיו הבכור הוא הרופא הבדווי הראשון בנגב ד"ר יונס אבו־רביע. אח אחר, חליל, הוסמך במשפטים ומשמש דיין בבית־הדין השרעי בבאר־שבע. עארף עצמו מחזיק בתואר שני בסוציולוגיה של הרפואה, לאחר שהשלים תואר ראשון בחינוך. בתום השתלמות בת שנתיים באנתרופולוגיה באוניברסיטת לונדון, הוא שוקד על עבודת הדוקטורט שלו בתחום זה, העוסקת בהשפעות העיור על חיי המשפחה, החינוך והתעסוקה של הבדווים. בין תואר אקדמי למשנהו, לאחר שלימד בבתי־ספר יסודיים ותיכוניים באיזור, הקים את המחלקה להכשרת מורים בדווים במכללת קיי בבאר שבע ואף עמד בראשה.

כמי שגדל בתוך המערכת ובהיותו איש־שטח מובהק, מיטיב עארף להכיר את בעיות החינוך אצל הבדווים. רמת ההישגים הנמוכה ובעיקר התוצאות הדלות של בחינות הבגרות הן, להערכתו, הבעיות הקריטיות ביותר. הוא מודאג מריבוי תלמידים העוזבים את האיזור בהגיעם לכתות ט', לטובת בתי־ספר תיכוניים במשולש ובגליל – לדבריו, בשל דעה קדומה מוטעית בקרב חלק מהתלמידים וההורים, המשוכנעים שרמת ההוראה באיזור אינה גבוהה.

מול העליה הניכרת במספר התלמידות הבדוויות, קיימת אצלן תופעת הנשירה, בעיקר לאחר סיום הלימודים היסודיים. הסיבות? לא בכל ישוב בדווי יש בית־ספר תיכון ומשיקולי שמירה על כבוד הבת מהסכנה האורבת בדרכים הפתלתלות והארוכות, נרתעים הורים רבים מלרשום את בנותיהם ללימודים תיכוניים.

ויחד עם זאת: אחת הבעיות הקשות של החינוך הבדווי – הכשרתם של מורים מקומיים לבתי־הספר היסודיים והתיכוניים – מתחילה למצוא את פתרונה. השנה הוכפל מ־25 ל־50 מספר התלמידים הבדווים במכללת קיי. במקביל נפתחה כיתה להכשרת גננות ובימים אלה מתנהל מו"מ עם משרד הבריאות על פתיחת מגמה לסיעוד באחד מבתי־הספר התיכוניים באיזור, כדי להקל על תלמידות בדוויות המבקשות להתקבל לבית־ספר לסיעוד, בגמר לימודיהן התיכוניים.

אתר שרידי בית־הכנסת של מרות – קירבה מסוכנת לשטח אש צבאי

בולדוזרים על האתר

מאת רונית יהל

איזור מרות בסתיו תשמ"ז הוא סביבתם הטבעית של עדרי צבאים. זהו איזור הררי שופע צמחיה מצפון־מערב לאיילת־השחר, מאחורי תל־חצור. על מדרון הר נמצא אתר מרות, שישבה בו קהילה יהודית עד סוף המאה ה־12. על האתר הארכיאולוגי, הממוקם בסמוך לשטח 100 – שטח־אש צבאי – מרחפת כיום סכנה ממשית של

הגליל

כליה, כתוצאה מן הפעילות הצבאית הנערכת שם.

ארץ ישראל של תחילת האלף השני היתה זירת הפעולה והקריאה של הצלבנים והמוסלמים. על הישוב היהודי הכפרי ברחבי הארץ באותה תקופה נמצאו עד כה עדויות היסטוריות כתובות בלבד, בגניזה הקאהירית ובכתבי הנוסעים. לחשיפתו של הישוב מרות נודעה, על כן, חשיבות ארכיאולוגית יוצאת דופן. בחפירות ובמחקר השדה, שערכו שם במשך חמש שנים ד"ר צבי אילן וטומי עמית, בסיועם של מאות ילדים ממשקי האיזור ומחצור, נחשף ישוב יהודי על כל מרכיביו: נחשפו שם בית־כנסת, בית־מדרש, חומה, מקווה טהרה, מערכות מסתור תת־קרקעיות, גתות ליין, קברים ושרידי מבנים ציבוריים אחרים. הגילויים האלה, כאמור, הם ייחודיים, במיוחד בשל מיעוט־הממצאים מאותה תקופה. "המחקרים שנעשו במקום", אומר ד"ר צבי אילן, "מעידים על ישוב פורח ומשגשג, שהתקיים החל מהתקופה החשמונאית ועד אמצע התקופה הצלבנית. הישוב מרות ציין את הגבול הצפוני של הגליל, הביצורים נבנו שם בתקופת המרד הגדול נגד הרומאים".

שטח 100 הוא שטח־אש צבאי המשתרע על כ־20 קמ"ר. עד עתה נערכו בו אימונים מוגבלים בשטח מצומצם, שלא הזיקו לאתר הארכיאולוגי. אלא שעתה חל מפנה וצה"ל עומד על זכותו לקיים אימונים מורכבים. לשם התאמת השטח למטרה זו החל הצבא בעבודות פיתוח שבמהלכן "יישרו" שלושה בולדוזרים צבאיים גבעה באיזור בית־הכנסת של מרות וסיכנו את הממצאים הארכיאולוגיים. האימונים הצפויים בשטח־האש בתוך שימוש בכוח אש מאסיבי יותר מבעבר יגרמו ללא ספק נזקים כבדים והרס האתר.

דובר צה"ל בפיקוד צפון, אשר בדק את המתרחש בשטח, מסר כי עבודות העפר נעשו באיזור מרות על־פי תכנית־אב שהוכנה בעזרת כל הנוגעים בדבר. התכנונים, אומר דובר צה"ל, כללו בדיקות וסיור בשטח עם נציג שמורות הטבע, וכשנתגלתה מערה תת־קרקעית הופסקה העבודה לאלתר, והודעה על גילויה הועברה לנציג אגף העתיקות. לאחר הפסקת העבודות הורה אלוף פיקוד יוסי פלד לקיים סיור נוסף לצורך בחינה מחדש של תכנית־האב.

אנשי רשות שמורות הטבע טוענים כנגד הצבא, כי מפעילי הכלים הכבדים, אשר יישרו את הגבעה הסמוכה לבית־הכנסת, נשלחו מלכתחילה למקום אחר, אולם עזבו אותו, מכיוון שתנאי השטח שם היו קשים. אולם הטענה הקשה ביותר המופנית כלפי הצבא היא על חוסר התיאום עם אגף העתיקות אף־על־פי שעובדת חשיבותו של האתר הארכיאולוגי של מרות לא נעלמה מעיני רשויות הצבא.

צבע הכרטיס

מאת טדי פרויס

תמורת 25 שקלים אפשר לראות שניים וחצי משחקי כדורגל בלונדון בישיבה או ארבעה בעמידה. בישראל אתה רואה במחיר זה לכל היותר שני משחקים ולעיתים רק אחד; לא תמיד בישיבה, אבל תמיד ברמה הנופלת לאין שיעור מרמת ארבע המשחקים באנגליה. התעריף למשחק כדורגל בישראל משתווה לשתי ארוחות במסעדה בינונית; בלונדון להיפך: דמי הכניסה לשני משחקים שווים פחות או יותר לארוחה אחת – למרות שהכדורגל שם הרבה יותר טוב והאוכל

ירושלים

הרבה יותר גרוע. לעומת זה שכר השחקנים בישראל גבוה יותר מבאנגליה (או מארצות אירופה הצפונית) ואף־על־פי־כן עורר שכרם פחות ביקורת משעורר שכר הבנקאים, אף כי הצלחות הכדורגלנים אינן עולות על הצלחות הבנקאים.

פה ושם התעוררה ביקורת על השכר המוגזם לשחקנים והמחיר הגבוה בשל כך מחובבי הכדורגל. שכרם והמחירים אף עלו בתקופת הקפאה המחולטת עליה הוכרז עם היכנס התכנית הכלכלית לתוקפה ביולי אשתקד. האגודות נימקו זאת בגידול ההוצאות והעלאת טיב המוצר. בכל הנוגע להוצאות הן צדקו, כי שכר הכוכבים אכן עלה בצורה אסטרונומית; בכל הנוגע לרמה, את השיפור הרגישו רק האגודות והמועדונים – הקהל לא, ולכן הוא אף ממעט לבוא למגרשים. בשבת האחרונה, חישבו העתונאים, כי רק 22,000 איש באו לחזות במשחקי הליגה הלאומית, ביום שטוף שמש שלא רבים כמותו בחורף.

ההתאחדות לכדורגל, האגודות וכמה מהעתונאים – בעיקר אלה המעורבים בעסקי

הכדורגל ובעסקנות כדורגל – מזכירים, כי יש גם מחירים עממיים. מנוער וחיילים למשל גובים רק 15 עד 10 שקלים, ובמגרשים צנועים אף פחות. אלה מחירים מתקבלים על הדעת – בתנאי, כמובן שניתן להשיג כרטיסים כאלה.

חייל אחד הצליח בשבת האחרונה לראות כרטיס חיילים ב־10 שקלים – לראות, אבל לא לקנות. בבואו לאיצטדיון ברמת־גן ביקש כרטיס במחיר המובטח לכוחות המזויינים. "נגמרו", השיב הקופאי אגודת "מכבי" בפתח־תקוה (הכרטיסים נמכרו במשותף על־ידי אגודות "הפועל" ו"מכבי" באם המושבות). "איך נגמרו?" הקשה החייל "הרי אפילו המשחק הראשון לא התחיל וכבר הצלחתם למכור את כולם?" – "נגמרו, ואם אתה רוצה, אתה יכול לקנות כרטיס ב־25 שקלים", השיב הקופאי בחומרה. אלא שהחייל גילה שמץ מכושר־הסיירות שלו. בקצה השולחן התגוללה חבילת כרטיסים בצבע שונה עם החותמת "חיילים ונוער". הוא תבע תשובה, והקופאי השיב ב"נגמרו" שלישי, ותחב את ערימת הכרטיסים אל מתחת לשולחן. בשום קופה מקופות איצטדיון הענק (שהתמלא בחמישית מכושר קיבולו לכל היותר), לא ניתן היה למצוא כרטיס חייל ו/או נוער.

התכסיס הממולח הזה חוזר על עצמו ברוב השבתות, במגרשי רוב האגודות. מודיעים כי יהיו כרטיסים מוזלים, אלא שטבעם של כרטיסים אלה כשל מחזות־שרב במדבר: נעלמים ברגע שמנסים לגעת בהם. סמנכ"ל משרד התעשיה והמסחר דוד ברודט, האחראי לפיקוח על המחירים, נשאל על כך והשיב, כי הוא יבדוק עד כמה כרטיסי ספורט הם מצרך הנתון לפיקוח. הוא יפנה להתאחדות ולאגודות ויבקש הסבר לפשר המחירים ולהיעלמם של כרטיסים מוזלים שעליהם מודיעים ומבטיחים כי יעמדו למכירה. מן הראוי כי גם הארגונים להגנת הצרכן יתעניינו בתופעה שבפירסום מחירים שאינם בנמצא.

בברית המועצות מודיעים מדי פעם כי בשר עגל מחירו 80 קופיקות (בשקל חוצ'ו). מחיר שווה לכל נפש. אם בשר עגל חסר במקרה בחנויות, אין זאת אומרת שמחירו גבוה מ־80 קופיקות...

תורת בהא אללה

מאת מאיר בראלי

נתלוותי לסיור של סגל אוניברסיטת "בר־אילן" ב"מקדש הבהאים". מצויים בו קברו של מבשר הדת, עלי מוחמד, שכינויו הוא "הבאב" (השער), הארכיון של הבהאים ובניין נאה, שנבנה לפני שנים ספורות, "בית הצדק העולמי". בעוד שבקברו של "הבאב" מאפשרים לבקר לכל דיכפין, הרי ל"בית הצדק העולמי" אין כניסה אלא למי שהבהאים מחליטים להתיר.

"בית הצדק העולמי" הוא כינוי לבניין ששוכן בו המוסד העולמי העליון של הבהאים. הערים הקדושות הן חיפה ועכו. בעכו קבור מייסד הדת עלי, שכינויו הוא "בהא אללה" ("תהילת האל"), תלמידו של המבשר והוא בעצם מייסד הדת

חיפה

הבהאית. במוסד העליון בוחרים הבהאים, המונים כארבעה מליונים בני אדם בשלושים אלף קהילות בעשרות ארצות (ביניהן זאיר, מלזיה, בוליביה, ועוד). הנבחרים באים לגור בחיפה לתקופת כהונתם. גם "בית הצדק העולמי" הוא בניין נאה מבחוץ ומקושט בעושר מבפנים, אולם אין בו הייחוד המפורסם של הקבר, על כיפתו המוזהבת המפורסמת כל־כך, שהיא בעצם "הסמל המסחרי" של הדת הבהאית.

לעומת הדרוזים, שאינם אוהבים לדבר על עיקרי דתם החשאית, אין הבהאים מייחסים חשיבות לדיבור על מצבם של הבהאים (אפילו על הרדיפות שרודפים אותם באיראן ובארצות ערב) ועיקר עניינם להסביר לאורחיהם את עיקרי דתם ואת תולדותיה.

בישראל אין לדבריהם בהאים מקומיים ואין מקבלים ממירי דת. הם נוהגים כך, כדי לשמור על קשרים טובים עם השלטונות, ולדבריהם, גם מתוך יחס מיוחד ליהודים, שעברה עליהם השמדה הנאצית של היטלר. בין שהנימוק השני נכון בשלמות או בחלקו, עובדה היא שהבהאים הם אנטי־ציונים מובהקים. דומה שהיסוד באמונה הבהאית, המושך אליו אנשי מערב הוא היסוד הקוסמופוליטי והיותה הדת הזילונית ביותר בקרב כל הדתות. עיקריה הם: אחדות המין האנושי; חיפוש עצמאי אחר האמת; היסוד המשותף של כל הדתות; ההרמוניה הבסיסית הקיימת בין מדע לדת; שוויון בין גברים לנשים; עקירתן של דעות קדומות מכל סוג. חינוך חובה בכל ארצות תבל; פתרון רוחני לבעיה הכלכלית; שפת עזר עולמית; שלום עולמי.

המוסד השליט הוא כיום ועדה של תשעה היושבת לישיבותיה ב"בית הצדק העולמי", אולם לא כך היה בתחילה. אחרי מות־המבשר היתה מחלוקת ואפילו קרבות על הירושה, עד שזכה בה אחיו של האיש ש"הבאב" מינה להיות יורשו. נראה כי המיועד המקורי פשוט לא התאים לתפקיד. שני האחים היו בניו של שר בחצרו של השאה האיראני.

"בהא אללה" הקים את הבהאיות כדת לכל דבר. השלטון התורכי (הוא ברח לתורכיה מפני תגרת יד השלטון האירני) הגלה אותו לעכו שם חי ושם מת. הוא הוריש את התפקיד לבנו בכורו (וכך נוצרה "המשפחה הקדושה"). הבן עבאס אפנדי, הקרוי בפי המאמינים "עבדול בהא" ("משרת הבהא או משרת התהילה"), הוא האיש שעשה את הדת לבין־לאומית, ביקר בארצות שונות ויסד קהילות בהאיות. הדבר קרה אחרי 1908, כשמהפכת התורכים הצעירים איפשרה לבהאים יותר חופש תנועה וחופש פעולה. הוא נפטר ב־1921. היו לו רק בנות, והרף שוויון המינים חששו להעניק את התואר העליון לאשה, פן יגרום הדבר לפילוג בקרב המאמינים. כיורש נקבע איפוא נכדו של עבדול בהא, שוקי אפנדי, שנפטר ב־1957. הוא הרחיב והעמיק את מפעלי סבו ואבי־סבו.

לבהאים שני מספרים מקודשים: 9 ו־19. ד"ר נסים דנה, האחראי לעדות הלא־יהודיות במשרד הדתות, שהיה מדריך סיורנו, הסביר לנו את הסיבות לקדושת המספרים הללו, ואמר שהוא שהסביר זאת גם לבהאים האמריקאים שאינם דוברי ערבית (אגב רוב הטקסטים הם בערבית ולא בפרסית, מכיוון שפיתוחה של הדת נעשה בימי "בהא אללה", שגלה מאיראן וישב בעכו). המספר 9 משמש לקביעת מספרם של חברי "בית הצדק", והמספר 19 קשור בתרומות. מי שמצטרף לבהאים חייב לתרום את החלק ה־19 מרכושו לטובת הבהאים. הקדושה קשורה גם לגימטריה ערבית (שהיא זהה לזו העברית).

שופט – לא חותמת־גומי

מאת דני צדקוני

בכל ימי כהונתו כשופט שלום באשדוד היתה שפיטתו של אברהם ששון שנויה במחלוקת. אפשר שמסיבה זו לא מונה לשופט מחוזי. בתחילת חודש זה הוא מימש את הזכות השמורה לשופטי ישראל לפרוש לגימלאות בהגיעם לגיל 55. זו היתה ההזדמנות של עמיתיו שופטי השלום במחוז הדרום בראשות נשיאם יוסף רבין לבוא ולחלוק לו כבוד במשפט האחרון שניהל בסיום הקריירה שלו כשופט. ייתכן שלכבוד האירוע בחר במכוון לדון בתיק, שבו החליט לזכות את הנאשמים.

השופט שלא רצה להיות חותמת גומי נולד למשפחה יהודית עניה בקהיר, סיים שם את לימודיו

אשדוד

התיכוניים ועלה לארץ, עם רקע של תניך תנועת השומר הצעיר, בשנים הראשונות לקום המדינה. לאחר שירותו הצבאי בתותחנים שירת במשטרה, למד בבית־הספר הגבוה למשפטים וכלכלה בתל־אביב, עבד בעיר זו כעורך־דין ובשנת 1970 הציג את מועמדותו, יחד עם אחרים, לכהונת שופט שלום.

לוועדת המינויים, שבראשה עמד אז השופט העליון צבי ברנזון, אמר, כי הוא מעוניין בכהונת שיפוט מחוץ לתל־אביב לא רק מהטעם שאומר הצרפתי – שאין עבודות בזויות – אלא בעיקר משום שכשופט בעיר שדה נכונה לו שפיטה מגוונת, אזרחית ופלילית כאחד, בעוד שבבית־משפט גדול מוצב שופט מתחיל לשפוט בתחום ספציפי, לא תמיד מעניין, לתקופה של כמה שנים. מבחינה זו התגשמו מאווייו של השופט ששון.

הוא היה 'סוס עבודה', שהקפיד לתת הכרעת דין לא יאוחר מ־30 יום לאחר תום הדיונים בבית־המשפט. כמויות התיקים שבהם טיפל ששון מדהימות: כ־1500 פליליים, 3000 אזרחיים, 2000

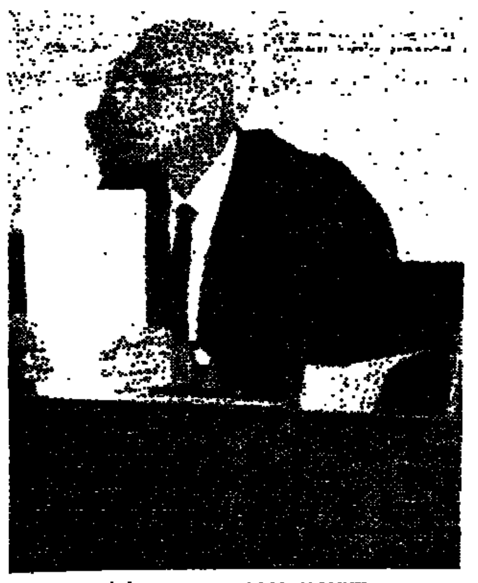
השופט הפורש אברהם ששון

תיקי הוצאה־לפועל וכ־1000 בקשות למעצרים בשנה. עד לפני ארבע שנים, כאשר הוצב בבית־המשפט באשדוד שופט תעבורה, טיפל גם בכ־1000 תיקי תעבורה לשנה. אין פלא שהוא מנמק פרישתו בשחיקה ועייפות.

ששון הצעיר בעל השיער המלבין בא לאשדוד כשהיו בה 40 אלף תושבים. כיום מספרם יותר מ־80 אלף. שופטי שלום נודדים היו פוקדים את העיר מעת לעת. אך הוא שהקים בה לפני 16 שנה, כשופט קבוע ראשון, בית משפט משלה. שופטים רבים יכולים להתקנא בהיכל המשפט המהודר והמתוחזק למופת שהוקם הודות לעקשנותו של ששון, על הגבעה הבולטת ביותר בפארק בן־גוריון המגביר את שני חלקי העיר.

מדי פעם זכה גם ששון להתפרסם בתקשורת בשל פסיקותיו. המקרה הבולט: הרשעת מנהיג פועלי הנמל יהושע פרץ בגין סגירת שערי הנמל. הפועלים יצאו להפגין ליד ביתו. המשטרה שחששה לשלומו, הציבה שוטרים להגנתו, בלי שביקש זאת. מערכת קשרי־האנוש של שופט בעיר קטנה היא סוגיה עדינה ביותר. מול עשויים הנגר או הספר, החנווני או הקצב – בעצם כל אחד ממכריו – להופיע לפניו כנאשמים. אפשר לומר שששון יצא מכך בשלום. למרות מעמדו הרם הוא לא התנשא. בחו"ל, אמרו לי תושבים, הם היו עוברים לצידו השני של הרחוב כאשר עבר שופט בצד שלהם. עממיותו של ששון – מעולם לא הסתיר את מוצאו מבית עניים – אולי תרמה להערכה אחרת, חדשה, של שלטון החוק ומוסר הצדק אצל רבים שעלו לישראל לאו דווקא ממדינות־חוק.

יו"ר הסניף האשדודי של לשכת עורכי הדין עו"ד שבתאי דרך אומר שעיקר נטל השיפוט במדינה מוטל על שופטי השלום בערי השדה. השופט ששון נשא בנטל זה בהצלחה, תוך הקפדה לשמור על הכלל לא תכיר פנים במשפט, ויחד עם זאת גם לעזור לאיש הקטן. מפקד המשטרה במרחב לכיש נצ"מ יוסי זכריה אינו מסתיר, שהמשטרה והשופט לא בכל המקרים היו תמימי דעים, אבל מציין את הגינותו של השופט. חבר־הכנסת פרופ' דוד ליבאי, שהופיע לאחרונה בתיקו של אחד מעשירי אשדוד בבית המשפט בעיר, אומר שבסיום תקופה ארוכה בשירות החוק והמדינה אפשר לומר על השופט הפורש ששון כי מילא את האכסניה בתוכן נאה מאוד: הצטיין באיזון מחושב והגיוני בעבודת השיפוט, גילה תקיפות באכיפת החוק כשהדבר נדרש, ומנגד היו לו קווים אדומים. רבים, מציין ליבאי, באו לבית המשפט באשדוד ללא ליווי עורך־דין. אבל בית־המשפט לא היה חותמת גומי של המשטרה.

ארץ שלומציון וחומיבבה

מאת צבי אילן

בפתח נחל ערוגות באיזור עין־גדי מוצב שלט המחייב הליכה בקבוצות של חמישה אנשים לפחות, כיוון שהנמרים נעשו חלק מהווי החיים של השמורה והיישובים באיזור (כמו ביישובי הנגב).

יוסי אוד מנהל שמורת עין־גדי מטעם רשות שמורות הטבע, נחשב 'נמרולוג' מן המובהקים בארץ (בצידו של איש הרשות גיורא אילני, החוקר את הנמרים מאז נתגלו, נוסף למחקריו הזואולוגיים הרבים האחרים. יוסי מספר כי נחל ערוגות נמצא בתחום הטריטוריאלי של הנמרה שלומציון, ואילו הנמרה חומיבבה פעלה בעיקר בנחל דוד. המיפגש

עין־גדי

עמן יעם נמר זכר שהסתובב לאחרונה במקום הוא תדיר ורצוף. בראש השנה אכל נמר חתול על מרפסת בית בעין־גדי. לפני ימים מספר נכנס נמר לבית־ספר השדה. לא מכבר ראו מטיילים נמר בנחל דוד בשעות אחר הצהריים. נמרים נכנסים לאכסניית הנוער הסמוכה ולבית־המלון בעין בוקק. הם חלק מעולם החי של האיזור.

הנמר, אומר יוסי, מלבד היותו בעל־חיים יפה ומרשים, יש לו שני תפקידים עיקריים בטבע: ראשית, לווסת בטריפה את אוכלוסיות בעלי החיים וכך למנוע התפוצצות אוכלוסין (כפי שקרה לצבאים בצפון, שנתקפו במחלת הפה והטלפיים). שנית, כיוון שהנמר טורף בדרך כלל את החולים והקשישים מבין החיות הוא מונע הפצת מחלות.

בשעות היום מסתתרים הנמרים בכוכים ובסבך הצמחיה שבנחלים ופעילים בלילה. בחורף הם פעילים גם ביום. ובאשר לסכנה הנשקפת אומר יוסי: בעשר השנים שבהן מכירים את הנמרים בעין־גדי, לא הותקף מטייל על ידי נמר. הוא פוחד מקבוצת בני־אדם ואפילו משניים. לכן התקנה שאין לטייל בפחות מחמישה אנשים. כשהוא רואה קבוצה בגודל זה ויותר הוא בורח. החשש הוא מאפשרות שאדם בודד יותקף, או שילד יתרחק לצורך כלשהו, יחסום את ציר הבריחה של הנמר, ואפילו אם זה רק ירהמו, המיפגש יהיה חוויה טראומטית לילד.

טרף קל

הנמרים אינם מסתפקים בציד בטבע, הם למדו שאפשר להשיג מזון ביתר קלות – במקום משכנות האדם הסמוכים, ובעיקר חתולים, כלבים ובעלי חיים בפינות חי. בגלל נסיונות חדירה לקיבוץ עין־גדי נתפסו הנמרים בבתא ואניגמה והוצאו מהשטח. כדי לאפשר את הדו־קיום בשלום בין הנמרים ותושבי המקום, הגיע המשק לסיכום עם הרשות על חישמול גדר המערכת סביב למשק. מספר החדירות פחת במידה ניכרת אך לא נמנע לחלוטין. לכן ממשיכים פקחי הרשות לעקוב אחרי הנמרים, אלה נושאים משדרים המעבירים אותות. כל נמר המתקרב 300 מטר לגדר מרחיקים אותו בחזיזים, בקשלות נפץ ובתותחי רעש. בעבר סילקו מהשטח לגמרי את צרויה, בתה של חומיבבה, מפני שהטרידה יישובים. לא מזמן נמצאה מתה מהרעלה, שלא ידועה סיבתה, באיזור המלונות בעין בוקק, הנמרה תיהמת. היו בין האורחים במלונות כאלה שנטשו את המקום לאחר מיפגש עם נמר, שלא היו מוכנים לקראתו. התברר דבר מעניין: בכל מקום שהוצא נמר אל מחוץ לשטח, נתפס מקומו במהירות על ידי נמר אחר ושוב החלו נסיונות החדירה.

הגבלות 'מסויימות'

אומר יוסי: רוב התושבים בחבל המדבר מתפרנסים מתיירות ומחקלאות ונהנים מערכי הטבע של האיזור. לעתים, כדי להבטיח את ההנאה, יש צורך בתשלום מסויים. בצפון הארץ מגדרים יישובים בגלל בעיות בטחון. מדוע שלא יהא זה כאן, כמחיר לא גבוה של החיים במקום זה? נוסף לכך צריך להחזיק בערבים ובלילות את חיות הבית בתוך הבית, ולהשמיד את החתולים המשוטטים. אם כך ייעשה לא יהיה לנמר מה לחפש בתוך היישוב. במקומות לא מעטים בעולם בהם חיים אנשים ליד שמורות הם מקבלים ברצון את ההגבלות המתלוות לכך. בתי־מלון – מוסיף יוסי – נהנים מזה שאנו שומרים על היעלים ועל המעיינות ועל השבילים. אך נמרים – לא. גישה כזאת אינה יכולה להתקבל. הגישה של יוסי היא ארוכת־טווח. לעתיד הוא רואה בנמרים לא מטרד, אלא ערך תיירותי. "אין סיבה שלא נמכור כאן תיירות טבע ספציפית, שמציגה גם טורפים. יבואו תיירים מוכנים לאפשרות מיפגש עם הנמרים, ולא תהיה כל בהלה. גורמי התיירות שכיום צריכים לשלם מחיר מסויים, ירוויחו מזה.

"נמר שייכנס – יירה"

בעין גדי נשמעת בינתיים נעימה שונה לחלוטין. אחד החברים אומר: "נמר שייכנס לכאן – יירה". יירה על מנת להרוג? "לא, על מנת לגרש. אנשים חיים כאן באימה. יש להרחיק כל נמר החודר. אנשים חוששים בעיקר לילדיהם הקטנים. מזכיר הקיבוץ איתן ורדסהיים אומר, שהנמרים הם אכן בעיה. המשק קיבל על עצמו עתה את הטיפול בגדר המחושמלת אך עדיין לא מצא את השיטה לכך. הוא מפריד בין המאמצים שעשה צוות הרשות להרחקת הנמרים, ושאותם הוא מעריך, לבין חוסר האפשרות של אטימה מוחלטת והחשש שתמיד תהיה חדירה כלשהי של נמרים. "אנו לא חיים בשלום עם העניין הזה. העיקרון הוא שכאן חיים בני אדם, אנשים שמסגרת חייהם, החינוך והערכים שלהם לא צריכים להיפגע. אי־אפשר להפוך קיבוץ למוגנה סגור. ואשר לנמרים כערך תיירותי, צריך לעשות סקר איזה חלק מתיירות ההמונים מעוניין בכלל במרכיב זה של הטבע. יהיו פעמים שלא נוכל להימנע מלירות בנמר, על מנת להבריח או להציל נפש".

עברו ימים אחדים מאז ביקורי ושוב היתה חדירה של נמר למשק – סיפר איתן – וכמעט קרה מיפגש עם ילדים. כתגובה נתלתה על לוח המודעות בעין־גדי מודעה המבקשת מחברים, המוכנים להתנדב לצוד נמרים חודרים – להרשם. נרשמו עשרות.

יש כיום מכשירים חדישים, אם כי יקרים מאוד, שמצמידים לנמרים, וכשהם מתקרבים לגדר מחושמלת של יישוב, המכשיר מחייב אותם מרחוק רב לעשות 'אחורה פנה'. ייתכן שזה הפתרון. מה שברור שהפתרון צריך לבוא במהירות.

נצחון נוסף לעמוס מנסדורף בטורניר הטניס ביוהנסבורג

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, זכה להישג נוסף ביוהנסבורג, כאשר הכניע בקל את האמריקאי מייק ושלטר 2:6, 1:6 ועלה לסיבוב השלישי.

שלמה גליקשטיין ניצח בסיבוב הראשון את הדפורד מאוסטרליה 4:6, 6:7, בעוד ששגר פרקס הפסיד לבן מטסון מארה"ב 4:6 6:2.

הצרפתי ג'י פורזה, המדורג השישי, נוצח בידי האוסטרלי הלי מאסר 4:6, 6:7 והאפריקאי מאט אנגר גבר על הצרפתי פירי סולאן, המדורג שני, 6:2, 6:3, 6:2.

בטורניר ה"מאסטרס" הנשי בניו-יורק ניצחה מרטינה נבראטילובה את השוודית קתרינה לינדקוויסט 6:3, 6:0. הנה מנדליקובה הכניעה את שרי פלסס מארה"ב 6:2, 6:4 ופאם שרייבר ניצחה את ראפאלה רג'י 6:3, 6:1.

הפתעה בבוסטון

הפתעה גדולה נרשמה בטורניר הטניס בבוסטון כאשר קים מאיום מארה"ב, המדורגת שני, נוצחה בסיבוב הראשון, על-ידי בארנצ' ליפ שיראס 6:2, 6:3, 6:2.

אהרון קריקסטיין ניצח את הג'ילאני ג'יקרן אקונה 6:2, 6:7.

היוגוסלאבי סלובודאן ז'יבוינוביץ' הכניע את מייק לייך מארה"ב 6:7, 6:1. היוגוסלאבי ניצל 11 "אסים".

אולימפיות:
אוסטריה-בלגיה 2:3

במשחק קדם אולימפי בכדורגל שנערך באמסטרדם, ניצחה אוסטריה את בלגיה 2:3 (2:2).

בלגיה מובילה בבית עם שתי נקודות ומקדימה בהפרש שערים את אוסטריה ובלגיה. יוגוסלאביה תתגלגל ללא נקודות.

מ.גרמניה-צרפת 0:1

מערב-גרמניה ניצחה במערב-ברלין את צרפת 0:1 באליפות אירופה לכדורגלנים עד גיל 21, ומובילה בראש בית מספר 3 עם שלוש נקודות משני משחקים, לפני צרפת וברה"מ (שתיים כ"א) ונורווגיה נקודה אחת.

איטליה ושוויץ נפרדו באמפולי בתיקו 1:1, לעיני 15 אלף צופים.

לשוויץ בראש הבית (2) ארבע נקודות משלושה משחקים, לפני פורטוגל (2), שוודיה ואיטליה – נקודה לכ"א.

בסופיה ניצחה בולגריה את הולנד 0:1 ומחזיקה שניה אחרי מערב-גרמניה, כשלשתיהן אותו מספר נקודות – שתיים, אבל הגרמנים קיימו רק משחק אחד עד כה. אחריהן, הולנד ולוכסמבורג, ללא נקודה.

בילארדו האריך חוזה

קרלוס בילארדו, מאמן נבחרת הכדורגל של ארגנטינה שזכתה בגביע העולם במקסיקו, האריך את חוזהו לאמן את הנבחרת עד לאחר משחקי גביע העולם

ב-1990 באיטליה. החוזה הנוכחי של בילארדו הוא עד 31 בדצמבר השנה.

גרונדונה, נשיא ההתאחדות הארגנטינית אמר: "זה לא הכרחי שבילארדו יחתום לפני ראשית חודש ינואר, ומספיק שיאמר כי הוא מסכים לחידוש החוזה. מילה של בילארדו זה כמו מיסמך. אין בעיות".

באולמות: איטליה-ברזיל 1:2

בטורניר כדורגל באולמות בבודאפשט, לחמישה שחקנים בכל קבוצה, ניצחה איטליה את ברזיל 1:2. הולנד הכניעה את ארה"ב 1:2 והונגריה הביסה את פרו 3:8.

באריאבה ושבאה כבשו שלושער כ"א להונגריה.

מחזיקת גביע הליגה הודחה

מחזיקת גביע הליגה האנגלי, קבוצת אוקספורד-יונייטד, הודחה מהמשך המשחקים, כשהפסידה 0:1 לסאוטהאמפטון בלונדון, בסיבוב השלישי.

את שער הנצחון הבקיע טוני קוסי בדקה ה-81. זה היה שערו ה-13 של קוסי העונה. וסאוטהאמפטון עפילה אישא לרבע הגמר.

סאותהמפטון ניצחה את אסטון-וילה 1:2, כשוילה הפסידה שניים מכדורגלניה, לאחר שהורחקו.

המגן גרי ויליאמס ספג שני כרטיסים צהובים, והורחק בדקה ה-78, דקות ספורות לאחר שחברו

מרטין קיאון ומרק דניס מסאותהמפטון הורחקו בעקבות התכתשות ביניהם.

את השערים לנצחת הבקיעו ג'ימי קייס וקולין קלארק (ה-13 שלו העונה).

ארסנל ניצחה את צ'רלטון 0:2 ושמרה על הישגה – 10 משחקים בלא הפסד.

שער עצמי של אלן קבישלי בדקה החמישית ושער של נייאל קווין במחצית השניה, העניקו השערים לארסנל.

קבוצה מן הליגה האיזורית, צ'ורלי, כפתה תיקו 1:1 על הולבס מהליגה הרביעית, אשר ארבע פעמים זכתה בגביע האנגלי.

באיירן "עפה" מהגביע

באיירן מינכן, בעלת התואר הכפול במערב-גרמניה, הודחה מהגביע הגרמני על-ידי פורטונה דיסלדורף 3:0.

ראלף דושר הבקיע בדקה ה-70 את מחליפו של ז'אן-מרי פאף, ששוחרר למשחק בלגיה-בולגריה. מיכאל פריץ ומנפרד בוקנפלד השלימו.

זה היה בשמינית גמר הגביע הגרמני, בו זכתה באיירן שמונה פעמים.

איינטרכט פרנקפורט גברה על האמבשייד מהליגה השניה 1:3.

„בלומפילד" ונתניה – שני משחקי ליגה בכרטיס אחד

48 שעות לפני שבת

[illegible]

מרילי הורחק משלושה משחקים

מאת אשר גולדשלגר

ציון מרילי, מגינה של מכבי חיפה, נענש אמש על-ידי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בהפסקת פעילות בשלושה משחקי ליגה. הכדורגלן החיפאי הורחק במשחק קבוצתו נגד מכבי יפו.

מאיר ברשמקה, כדורגלן מכבי יבנה, הורחק לחודשיים בפועל. בית הדין התחשב בעובדה שנענש בעבר שש הרשעות בשנים האחרונות. הוא הורחק במשחק קבוצתו עם מכבי נתניה.

חברו לקבוצה, דוד בוארון, ספג עונש הפסקת פעילות ב-4 משחקי ליגה. בית הדין קבע, כי בוארון פגע במתכוון בשלום תקוה ממכבי נתניה. תקוה עצמו נענש בהפסקת פעילות ב-2 משחקים בפועל ועוד 2 משחקים על-תנאי.

קבוצת מכבי יבנה נקנסה בסכום של 700 שקל בגין התנהגות בלתי ספורטיבית של מנהל הקבוצה מלכה וחזיר סיוגה, שעלבו בשופט שריד במהלך המשחק ולאחריו. כמו כן הוטל על מכבי יבנה עונש של [illegible]

בית הדין הטיל על קבוצת בית"ר ירושלים קנס של 3000 ש"ח בגין זריקת רימון עשן על-ידי אוהדים במשחק הנצחון על הפועל לוד 1:2. ביה"ד הטיל על בית"ר ירושלים משחק רדיוס אחד על תנאי. בני-יהודה נקנסה ב-2000 שקל בגין זריקת רימון עשן במשחק התיקו 1:1 עם הפועל כפר-סבא.

פיונטי בספק למשחק בשבת

מאת א.גולדשלגר

הכדורגלן דוד פיונטי עלול להחמיץ בשבת הקרובה את משחק הבית של קבוצתו, הפועל תל-אביב, עם בני-יהודה.

מנהל ההתאחדות לכדורגל, יעקב אראל, אמר אמש, כי אם השחרור של פיונטי מקבוצתו פ.ס.ג. קלן לא יגיע לישראל עד מחר, לא יוכל פיונטי לשחק.

ראשי הפועל תל-אביב יעשו היום מאמץ עליון ליצור קשר נוסף עם מערב-גרמניה על-מנת לזכות בשחרור המיוחל של פיונטי.

הכדורגלן עצמו המשיך אתמול באימונים [illegible] לישראל עד מחר.

ברגר העפילה לגמר „פיליפס"

אילנה ברגר תתמודד היום בגמר טורניר הטניס ע"ש פיליפס, הנערך ביפו, עם ההולנדית דוקינדרן.

ברגר גברה בחצי-הגמר על ההולנדית אכבום 6:2, 6:4 והדוקינדרן ניצחה את דליה קוריאס 6:4, 6:4.

שני ישראלים העפילו לשמינית-הגמר בסבב גברים. עמית נאור ניצח את אורן מוטאווסל 6:2, 6:7, 6:1 ורביב ויינברג הכניע את האמריקאי היל 6:7, 6:4, 6:7.

מנשה צור הפסיד להונגבלם מנידרלנד 6:0, 6:4 ותמר ציגרמן נוצחה ע"י הרומניה דירו 7:5, 6:3.

קבוצה עירונית – לא אולם משותף – כן

מאת ניתן מריזמן

„ראש עיריית ר"ג, אורי עמית, העלה רעיון להקים קבוצה עירונית מרכזית בכדורסל, אלא שמרכזי הספורט לא נלהבו מהרעיון", כך אומר יו"ר הוועדה לנוער וספורט בעירית ר"ג, מולי דוד.

דוד הוסיף, כי לאור האבחנה שאחת הבעיות המרכזיות של הספורט בעיר היא נושא המתקנים, תעשה העירייה מאמץ עצום לשפר ולקדם את הנושא.

„הנהלת העירייה תשלים את הקמת אולם הספורט ליד איצטדיון ר"ג, שיהיה משותף לעירייה, למכבי ולהפועל ובלי ספק יפתור את בעית קבוצות הכדורסל", ציין דוד, „בגלל שהפועל משחקת ביהוד ולצורך אימונים צריכה לפנות לרד-אליהו או לאוניברסיטה ואילו מכבי מסתפקת באולם הצר בכפר-המכביה".

העירייה תפעל לביסוס תשתית הספורט בעיר באמצעות החברה העירונית „בית עמנואל" ותשפץ מגרשים ואולמות בבתי-ספר. יש לציין שתיכון „בליך" ו„אוהל-שם" הם מהמובילים בשטח הספורט בבתי-הספר בארץ.

● משחק הכדורסל בין קבוצת מכבי ת"א ובית"ר ת"א הוקדם ליום ראשון, כנראה בגלל המשחק המסקרן בין קבוצות הפועל ת"א ואליצור נתניה, שיערך ביום ב' באוסישקין.

„הדר" ממשיך לשבור סלים

מאת משה כהן

[illegible]

ח"כ נחמן רז לוועד האולימפי

מאת משה כהן

יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ נחמן רז, הסכים לשמש נציג התק"ם בוועד האולימפי.

שני נציגי התק"ם האחרים בוועד האולימפי יהיו מוסי מוקסיי ויוסף עבר.

אתמול פנה מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, יעקב ישי, במכתב רישמי למכ"ל הפועל, יצחק אופק, ותבע ממנו להבטיח את בחירתם של נציגי שכונות, דרוזים וערבים כנציגי הפועל בוועד האולימפי.

הועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת השרון

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון.

1. בגוש 6417, חלקה 595, ברחוב תרשיש 23, 25, המסומנת כאזור מגורים ב' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה ב-2 בתי מגורים קטנ'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה בבנית תוספת בקומת גג של 23 מ"ר במקום 25.
2. בגוש 6614 חלקה 132/1 ברחוב המלך 10, המסומנת כאזור מגורים מיוחד. בקשה למתן אשור להקלה באחוזי בניה וסטיה מתכנית בינוי מאושרת. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה היא 6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. הרבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת
תל-אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
מרפאת רוממה – המג' 28 – 523191
חיפה
הנביא – שד' הנשיא 33 חיפה – 333312
פתח-תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני-ברק – רמת-גן
ירושלים – ירושלים 62 בני-ברק – 788515
חן – ז'בוטינסקי 99 רמת-גן – 7514434
בת-ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון 884854
אהרונוביץ 52 חולון – 889153
רעננה – כפר-סבא – [illegible]
בצרת – ויצמן 3 כפר-סבא

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי-חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל-אביב
בימים א' עד ה' מ-8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ-8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03-433300, 03-433500.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה אזור תל-אביב
רחוב ברודצקי 49 ת"א – 03-284649 בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.

חיפה:
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04-523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

רשות הנמלים בישראל – נמל חיפה

מכרז פומבי נ.ת. 3/86

הזמנת הצעות לרכישת כלים מכניים – כדלקמן: –

מגבים בולי עץ
גוררי מכולות – כפני ונגלאם
מלגזות לסוגיהן חשמליות
מלגזות קונטיינר
מלגזות יד חשמליות
גורר יף.מ. ס.מ. 340
מלגזות לסוגיהן דיזל
רובוטית חול
צמודן הף קמפנגל
מנועים שונים
גורר פרוטונין
אקרוזים מסוג רובלי 38
רותכת חשמלית
כמות צמיגים בגדלים שונים
מקרזים שונים משומשים
בעליות משומשות
חלקי חילוף – לגמיג בגנגל
בגלי מלחה
רפסודות הצלה

את הטובין הנ"ל ניתן לראות בתאריכים 23.11.86 – 7.12.86, בימים: א,ג,ה, בין השעות 08.00 עד 13.00.

להצעה יש לצרף המחאה בנקאית לפקודת רשות הנמלים – נמל חיפה, בשיעור 10% מהמחיר הכולל המוצע.

את מסמכי ההצעה בשהוא בתוך מעטפה סגורה, חתומה וממוספת, „הצעה למכרז נ.ת. 3/86", יש לשלשל לתיבת המכרזים הנמצאת בבנין המהנדסות, חדר מס' 8 בנמל חיפה, עד 7.12.86, בשעה 13.00.

על הזוכה להוציא את הטובין מהנמל תוך 14 ימים מתאריך קבלת ההודעה על זכייתו.

עובדי רשות הנמלים אינם רשאים להשתתף במכרז זה. אין נמל חיפה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

ת. בן-אליהו
מנהל הנמל

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים לירקות). (מס' 4) התשמ"ז–1986.

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו–1985 (1), אנו מצווים לאמור:

1. המחיר המרבי בשקלים חדשים לק"ג ירקות יהיה כלהלן:

סוג הירק	במכירה לקמעונאי בפתח מחסן סיטונאי	במכירה לצרכן
תפוחי-אדמה	0.80	1.00
גזר	0.80	1.00

2. במכירת תפוחי-אדמה לצרכן באריזת רשת או פלסטיק רשאי המוכר לגבות בנוסף לסכום האמור בסעיף 1 0.050 שקלים חדשים (כולל מע"מ) לק"ג.
3. צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים לירקות) (מס' 3), התשמ"ז – 1986 (2) – בטל.
4. תחילתו של צו זה ביום י"ח חשון תשמ"ז (20 בנובמבר 1986).

משה נסים
שר האוצר

אריה נחמקין
שר החקלאות

הודעה לבעלי היחידות של

„אלמוג" – קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים.
„צבר" – קרן להשקעות משותפות בנאמנות.

תשלום דיבידנד חודשי במאמץ פטור ממס-הכנסה לחודש נובמבר 1986 כדלקמן:
ב„אלמוג" – 5.9% מהערך הנקוב.
ב„צבר" – 5.5% מהערך הנקוב.

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 28.11.86 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 20.11.86.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כלדקמן:
ב„אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 124.
ב„צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.

תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 30.11.86.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום ההפקדה.

מנהל הקרן:
הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ.
הנאמנים:
בנק הפועלים בע"מ.
בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב התכנון מקומי תמר רמת-נגב
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תמר ורמת-נגב הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' – 1 א' לתכנית מפורטת 130/03/10 קיבוץ משאבי שדה, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
א. ביטול ואישור חלוקות קיימות.
ב. חלוקה מחדש של שטח התכנית.
ג. קביעת יעודים ואזורים, תכליות ושימושים הכל לשם התאמה למצב הקיים ופיתוח לעתיד של המקרקעין בתחום התכנית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: כ-550 דונם.
מועצה אזורית רמת נגב.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים הנזכרים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום רנינר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי תל-אביב-יפו
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מס' 2276 שינוי מס' 1 לשנת 1982 לתכנית מקומית מס' 647.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש 6212
חלקות: 748, 749, 750, 751.

עיקרי הוראות התכנית לשנות יעוד הקרקע ממגרש לבניה צבורית המיועד לבתי ספר וגני ילדים למגרש לבניה צבורית המיועד למרכז קהילתי, לקבוע איחוד חלקות ולשנות בהתאם לכך את התכנית מס' 647 אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1459 מיום 28.3.86.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 2884 תשמ"ג עמ' 768.

השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בהגאי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב-יפו

ערב ללא הכרעה במוקדמות גביע אירופה לאומות

נבחרת הכדורגל של צרפת איבדה במעט בליל את סיכוייה להופיע בטורניר הגמר של אליפות אירופה ב-1988, לאחר שנפרדה אמש במזרח-ברלין בתיקו אפס עם נבחרת מזרח-גרמניה.

המשחק נערך לעיני 52000 צופים במסגרת משחקי בית 3.

טבלת הבית

1. ברה"מ	3	1:7	5
2. מ. גרמניה	3	0:2	4
3. איסלנד	3	3:1	2
4. צרפת	3	2:0	2
5. נורווגיה	3	1:0	1

נבחרת בולגריה שיפרה את סיכוייה בבית מספר 7 לאחר שנפרדה בבריסל בתיקו 1:1 (0:0) במשחקה עם בלגיה. הבלגים עלו ליתרון בדקה ה-48 מרגלי יאנסן ואילו הבולגרים הישוו בדקה 62 מרגלי טאנב.

לבולגרים אמנם רק שתי נקודות, אך הן הושגו במשחקי החוץ נגד סקוטלנד ובלגיה.

רק 23000 צופים חזו במשחק.

טבלת הבית

1. בלגיה	3	3:9	4
2. סקוטלנד	3	0:3	4
3. אירלנד	2	2:2	2
4. בולגריה	2	1:1	2
5. לוכסמבורג	2	9:0	0

גם במשחק השלישי שנערך אמש לא הושגה הכרעה. נבחרות הולנד ופולין נפרדו בתיקו ערך משערים במשחק שנערך באמסטרדאם לעיני 60.000 צופים.

טבלת הבית

1. פולין	2	1:2	3
2. הולנד	2	0:1	3
3. יוון	2	3:3	2
4. הונגריה	2	3:1	0
5. קפריסין	0	0:0	0

נויפה ושני שוערים לכל משחקי הבית

[illegible]

בגביע הכדורסל: נצחון קל לבית"ר ת"א בנתניה 79:96

מאת דוד בכר

קבוצתה הלאומית של בית"ר ת"א לא התקשתה אמש לגבור בנתניה על קבוצת מכבי המקומית בשלב שמינית גמר גביע המדינה בתוצאה 79:96, לאחר שיוויון במחצית – 44:44.

מעניין, אך דווקא במחצית הראשונה היו אלה דווקא כדורסלניה של מכבי נתניה ש"התאימו" יותר לליגה הלאומית, מאשר שחקני בית"ר ת"א. בניצוחם של מייק קרטר ושי כספי הכתיבו המקומיים את הקצב ואף הובילו במרבית דקות המחצית. בדקה השביעית הובילה נתניה בתוצאה 17:23 ורק בסיום השוותה התוצאה ל-44:44.

במחצית השניה כבר התנהלו הדברים בצורה שונה לחלוטין. שחקני בית"ר השתפרו ללא הכר והנסיון שלהם בא לידי ביטוי מתחת לשני הסלים. שלוש דקות לאחר תחילת המחצית השניה עלו הבית"רים ליתרון של 46:51, ועד לסיום המשחק לא הצליחו הנתנייתים להדביק את הפיגור. בדקה ה-38 נקבע ההפרש הגדול ביותר – 70:91.

קלעו לבית"ר ת"א: ריידס 26, חוז 19, מוסקוביץ 15, הארווד 14, גרב שטיין ודני ויינברג 7 כ"א, קולנס 6, ג'ונס 2.

קלעו למכבי נתניה: מייק קרטר 30, שי כספי 24, רוס 13, חיים קופמן וויין 4 כ"א, רייסנר וצוברייש 2 כ"א.

שפטו: קניג וסרי לעיני 300 צופים באולם ביה"ס בן-גוריון בנתניה.

ארבע לאומיות יאבקו ביניהן בגביע הכדורסל

מאת משה כהן

ארבע קבוצות לאומיות יתמודדו ביניהן הערב במסגרת משחקי הסיבוב השני בגביע המדינה בכדורסל.

במשחקי הסיבוב הראשון נשרה רק קבוצה לאומית אחת, הפועל איתן/גבת, שנוצחה ע"י הפועל נהריה בשניות הסיום. הערב תתארח נהריה בקרית-אונו, במשחק מול אליצור המקומית. שתי הקבוצות מצויות בצמרת הליגה הארצית.

קבוצת הפועל ת"א תארח את קבוצת הפועל ר"ג. שתי הקבוצות זכו בנצחונות נאים במחזור הליגה האחרון. על הנייר ת"א טובה יותר, אך חניכיו של אברהם חמו לא יוותרו בקל.

קבוצת אליצור נתניה מועמדת לזכות בנצחון ביתי מול הפועל ירושלים, שנקלעה לאחרונה למשבר חריף. גם למכבי ת"א מצפה משחק ביתי קל מול הפועל חיפה, שבמשחק הליגה האחרון הובסה ע"י ברקוביץ' וחבריו – 107:77.

קבוצתה הלא יציבה של מכבי חיפה תארח את קבוצת התחתית, מכבי ר"ג. נראה, כי החיפאים יצליחו להעפיל ללא קושי לשלב הבא של המשחקים.

מכבי ראשל"צ מצמרת הליגה הארצית תארח את הפועל גליל-עליון מצמרת הליגה הלאומית. ברד ליף וחבריו יצליחו, קרוב לוודאי, לגבור בקל על חניכיו של יהושע רוזין. משחק קל צפוי גם להפועל חולון מול הפועל קרית-גת בביתה.

בכדוריד: נקודה ראשונה למכבי פ"ת

מאת [illegible]

קבוצת מכבי פ"ת זכתה אמש בנקודת ליגה ראשונה העונה, לאחר שנפרדה במסגרת משחקי המחזור הד' ממכבי פ"ת בתיקו 18:18 (11:12).

צ'יליבון, שהיה השחקן המצטיין במגרש (8 שערים), הבקיע את שער השיוויון לפ"ת בדקה ה-58. גם מנדל (4 שערים) בלט בפ"ת. ברחובות גילו איינבנדר וזיו יכולת סבירה.

קבוצת מכבי אריים ר"ג נחלה את הפסדה ה-3 העונה, הפעם מול הפועל פ"ת – 20:17 (9:6). לפ"ת הירבו להבקיע אמיר (8 שערים) ושיבר (7 שערים). לאריים: שמש ואלי ניב (4 שערים כ"א).

הפועל ראשל"צ היא הקבוצה היחידה, שטרם נוצחה העונה. אמש ניצחה ראשל"צ את הפועל רחובות בתוצאה 19:24 (11:13). הירבו להבקיע לראשל"צ: דין (8), ודר (5). לרחובות: יורם כהן (6 שערים).

האלופה, מכבי ראשל"צ גברה על אליצור הרצליה בתוצאה 12:31 (5:19). לראשל"צ הירבו להבקיע: יוסיפוביץ' (7), עמר (6). בהרצליה, שגילתה חולשה מדהימה, רק פיינזילבר גילה יכולת מניחה את הדעת (5 שערים).

במשחק שקול ומרתק נפרדו מכבי נתניה והפועל נוף-ים בתיקו – 20:20 (14:11). לנתניה הירבו להבקיע: זיפרס (8), והבה (7). לנוף-ים: דוידאי (7).

● שני כדורסלנים מצטיינים נשלחו ע"י צה"ל לשרת בצפון הארץ. עופר פליישר מהפועל ת"א וגרב הנפלד מהפועל גליל-עליון מתקשים להגיע לאימוני קבוצותיהם בגלל שירותם. דובר הפועל ת"א, יורם דורי, הביע את זעמו עלכך: "אם עופר פליישר לא יצליח להגיע לאימוני הקבוצה, עתידו המקצועי עלול להיפגע קשות". אגב, נצחונה של הפועל ת"א בחיפה הרגיע את הרוחות בקבוצה. אך השאלה היא אם השקט הנוכחי ימשך גם לאחר הפסדה הבא של הקבוצה.

בין הסלים

מאת משה כהן

● חובבי כדורסל רבים בירושלים זעמו על מחירי הכרטיסים למשחקה של הפועל ירושלים מול מכבי ת"א. כרטיס רגיל עלה 25 ש"ח וכרטיס לנבה או ילד עלה 15 ש"ח. חלק מאוהדי הקבוצה אף הודיע על החרמת משחקיה של הקבוצה בעתיד. גם מצבה העגום של הקבוצה בטבלה לא יוסיף צופים למשחקיה של הקבוצה. אגב, מעמדו של המאמן, רני כתנא, התערער מאד בעקבות כשלונות הקבוצה.

● השחקנית שחומת-העור, ילנדה פלצ'ר, עזבה אתמול את הארץ, לאחר תקופה קצרה במדי אליצור ת"א. פלצ'ר השתכרה במהלך שהותה בארץ 6000 דולר.

מעריב. להיות בעניינים.

קרא מחר במעריב יום ו':

גילוי: הסיפור מאחורי הסיפור של ואנונו. אנשי ה„סנדיי טיימס" חשפו בפני יוסף פינקלסמן כיצד הגיע לידיהם הסיפור של מרדכי ואנונו.

שר האוצר משה נסים

אירוע: ירושלים אחרי הרצח. על הישיבות ברובע המוסלמי – אריה בנדר. על שכונת שמואל הנביא – אבינועם בר-יוסף.

משפט: הצדק במעצר. מיכל קפרא כותבת על מעצרים ללא בדיקה מספקת ועל עצירים שישבו לחינם.

עסקים: מליונרים על חום השערה. על שני ממציאים שהיו לסיפור הצלחה כותב יצחק בן-הורין.

אמנון אברמוביץ – דו"ח ★ שלום רוזנפלד – מן המרף ומן המגרה ★ מנחם תלמי – פעמיים תורכי ★ יעל פז-מלמד – על משה נסים ★ נורית ברצקי – על נחום הורוביץ ★ עידית שמגר – על רפי בוקאי ★ בילי מוסקונה-לרמן – על רות אלמוג

סטירה – סימני נפט ★ לשון הרע ★

מעריב

לקראת שידור

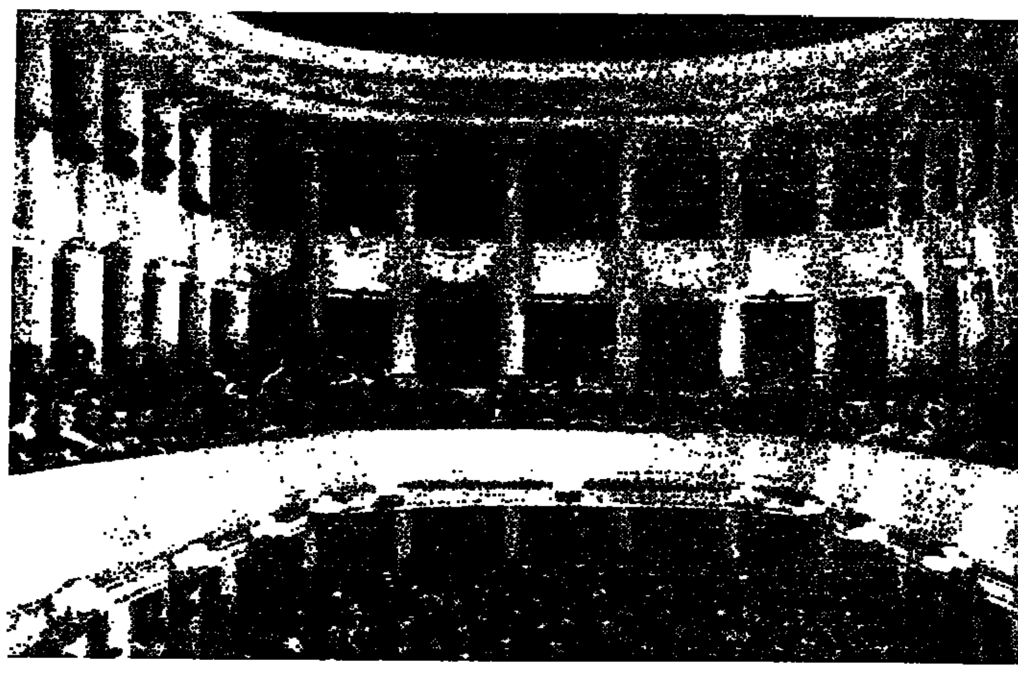

„ילדי גן העדן" (מוצ"ש, 22.30), הוא סרט תקופה. הוא ממוקם בפאריס שנת 1840 והמשמעויות שיש לעובדה זו הן לא רק בתפאורה המרהיבה שבנה **אלכסנדר טרונה**. המבנה המדוקדק של הסרט, של התסריט שכתב המשורר **ז'אק פרוור**, מזכיר את הרומנים של סופרי התקופה בלזק ודומא האב. אין הסרט משתמש בעובדת היותו סרט תקופה כדי להביט מנקודת מבט מרוחקת על תקופה היסטורית או להציג בידור אסקפיסטי נוסח „חלף עם הרוח", יש בו נסיון להביא מניחוחות היצירה האמנותית של התקופה באמצעות הפיוט. **מרסל קרנה**, הבמאי, הצליח לאסוף סביבו, בעיצומה של התקופה האפלה של הכיבוש הנאצי בצרפת (1944), את השמנת של הבמה הצרפתית. **ז'אן לואי בארו**, השחקן־מימיקן, בתפקיד דברו, **פייר בראסר** גדול שחקני צרפת באותה תקופה בתפקיד למטר, **מרסל ארנד** בתפקיד המחזאי הכושל והפושע האכזר לאסנר **ולואי סאלו** המגלם את הרוזן המתעב ממונטריי. כולם מאוהבים, כל אחד בדרכו בגאראנס, הלא היא **ארלטי**, „פאם פאטאל" מסתורית ונחשקת.

הרקע לארועים הן „שדרות הפשע" והקהל הגס שבא לתיאטרון (סביבו ובו מתרחשים הארועים) – קהל המאכלס בפעלתנות את המקומות הזולים שבירכתי האולם ומכונה בפי השחקנים „ילדי גן העדן".

סיפורים רבים סופרו כבר על אופי האווירה, על אתר הצילומים, על הסטטיסטים המורעבים שהתנפלו על המזון שהובא לצורך צילומי הנשף, על עבודתם בהפקה של יהודים ורדופים אחרים והרבה מילות התפעלות הובעו על ההישג שבצילומי סרט רב ההשקעה (150 מטר של תפאורת „שדרות הפשע" נבנו בניס ומאות ניצבים הילכו בהם), אך כל אלה הן אנקדוטות חסרות משמעות אל מול ההישג המפוייט שיובא בשני חלקים בני שעה ומחצה כל אחד, החל במוצ"ש הקרובה, בשידור חוזר בטלוויזיה הישראלית.

אמיר רותם

קצת מדאלאס, הרבה ממנהטן

קולנוע

מאת יגאל משיח

„חנה ואחיותיה", קולנוע „שחקי" ת"א, „שביט" חיפה, „כפיר" י-ם

חנה (מיה פארו) ובעלה (מייקל קיין)

סרטיו הגדולים של וודי אלן הם מלודרמות במסווה אישי. אם היה מחליט וודי לפרוש פתאום מהקולנוע, היה לדעתי נכנס אל הספרים בעיקר כמי שהושיע את המלודרמה והעניק לה כבוד עצמי. הגדרה זו אינה נאמרת חלילה לגנאי. המלודרמה, למרות כל משמיציה, היא סיפורת לגיטימית, ליבו של הקולנוע האמריקאי. אלן, להבדיל ממספרים קלושים יותר, העניק לגיבוריו בני המעמד הבינוני – השחקנים, האמנים, המחפשים ועקרות הבית – חרדות חיים מוכרות מאד, שאמינותן הצליחה תמיד לבטל את הרגשת החזרה על אותו דבר עצמו. עם כל תהילתו המוצדקת של וודי אלן, אנחנו שבים תמיד אל רפרטואר הנואשות המתנה של אמצע החיים. וודי אלן הוא וודי אלן, ואריאציה חוזרת על אותו נושא. אין הוא משתנה בין הסרטים, אפילו לא במעבר מז'אנר לז'אנר, ואיכשהו חוזרים תמיד אל אותה דמות הממשיכה להציג לנו את רפרטואר חרדותיה בחרוזות חשפן במעיל גשם. סביב דמות זו, לא רק במלודרמות, מתקבץ קהל שחקני משנה, שגם חרדותיו נותנות ביטוי לנואשות אמצע הדרך של הגיבור.

„חנה ואחיותיה" ממשיך להתבונן באנשיו של וודי, בעיותיהם הפוטוגניות ונואשותם המנומסת. שוב אנחנו בין רחוב 59 ל־79 ב„אפר איסט סייד" של מנהטן – אם תרצו ב„או.קיי. קורל" של וודי אלן. בזירה זו הכאבים הם מהסוג המשובח והבעיות נעלות: צרותיהם של אלה שהשיגו הרבה מדי מוקדם מדי. בלב המבוכה ניצבת חנה (מיה פארו), צוק של שלוות נפש ואיזון, וסביבה, כמו סערה סביב העוגן, מיטלטלת המשפחה: האב והאם, שתי אחיות מבולבלות, בעלים, מאהבים ובעלים לשעבר. אמא ואבא (מורין אוסליבן ולויד נולן) היו פעם צמד שחקנים נוצץ. התמונה על פסנתר הכנף מזכירה את תהילתם. אמא לא התגברה מעולם על בוגרנותה הכפייתית, בעיקר לאחר שנעלם יופיה, ואבא ממשיך לעשות אותה השכונות. בין ביקורי הילדים בחגים הם חיים מהזכרונות וזה מבשרו של זה. בעלה של חנה (מייקל קיין) כבר השיג מזמן כל מה שאמור מצליחן להשיג, אבל מקומו בחיים משעמם אותו. הולי (ברברה הרשי), אחותה הצעירה של אשתו, מזכירה לו את שיממון חייו. הולי חדלה מזמן לאהוב את חברה המבוגר (מקס פון סידוב), צייר מלנכולי שחייו עמה עברו בעיקר בחרדה מפני הרגע בו תקום ותלך. לי (דיאן וויסט), אחותה האמצעית, היא גברת מבוהלת מאד, אלכוהוליסטית משוקמת ושחקנית פרוסמות שהתגשמתה בעיקר בדוחיה. בין כל הנואשים המסוגננים האלה מתרוצץ לו מיקי (וודי אלן), בעלה הראשון של חנה ואבי ילדיה (מהורעת מבחנה) כמו סמל משבר מסמורטט, מעין תזכורת עממית על צידם האחר של החיים.

כמו במלודרמות נפתרות גם בעיותיהן של האחיות בגלגל האחרון, כמה רגעים לפני הנעילה. הרווקות מוצאות בעלים טובים, המתוסכלים מתחילים למצוא את עצמם והמתנדנדים בין העולמות חוזרים אל שביעות הרצון. וודי אלן מסיים את הסרט כהמאר גלוי למלודרמה, ועם זאת הוא מצליח לשוב לצייר תמונת עולם ומעמד אמינה, לקשור דמויות ויחסים באינטימיות מכשפת ולומר, כדרכו לאחרונה, גם משהו סנטימנטלי מאד על הבלותם של הצלחה והישג חיצוניים ועל דמיונו המאוחר של החיפוש אחר אהבה ואושר. קצת מדאלאס והרבה ממנהטן.

בקרוב

מאת אמיר רותם

קופסת הטפשים

„ג'ינג'ר ופרד". במאי: פדריקו פליני. איטליה 1986. קולנוע „פאר", ת"א.

היה מתאים להביא לבכורה החגיגית את התבורה הנבוכה (בצדק) המתיירת כעת בארץ תחת השם „בוטלג ביטלס". ארבעה צעירים בריטיים הסובבים בפרובינציות של הכפר העולמי ומנסים לשכנע קהלים רדומים שהם דומים לארבעת המופלאים אשר אהבנו. סרטו האחרון, ה־16 במספר, של פליני הגדול, מכנס לצורך תכנית טלוויזיה גרנדיוזית מפיוזו מסורזן, קורבנות של חטיפות מפורסמות, גיבור מלחמה עתיק, ממציא של תחתונים ברי עיכול, חבורת גמדים בלתי נמנעת וקבוצה נכבדת של גידסאות חיקוי של מפורסמים החל מרישה הייוורת וקלרק גייבל דוברי איטלקית ועד מרסל פרוסט וכמובן את שני גיבורינו, אמליה ופיפו, מי שכונו לפני 30 שנה „ג'ינג'ר ופרד" (כיון שהצליחו לעורר בקהלם את זכרונם של שני הכוכבים הגדולים: פרד אסטר וג'ינג'ר רוג'רס.

אמיליה (ג'ולייטה מסינה) היא היום אלמנה המנהלת עסק משפחתי קטן ופיפו (מארצ'לו מאסטרויאני) הוא שיכור מועד. מבקרים רבים נטפלו בעיקר לסיפור המסגרת הטלוויזיוני וראו בסרט בעיקר הצהרת כוונות בעד אהבת הנצח לקולנוע והבוז הבלתי מתפשר לטלוויזיה (באחד מהראיונות הרבים שסחטו ממנו סביב הנושא הציע פליני: „עלינו לשקול את ביטולה של הטלוויזיה, או לחילופין להגביל את מספר התחנות בכל ארץ לשני ערוצים, אולי אפילו רק לשני ימי שידור שבועיים. רק אז נוכל לצפות לתכניות באותה התרגשות בה נהגנו לחכות לסרטים שהורינו הרשו לנו לראות מדי שבוע בילדותינו"). אחרים ראו בסרט מסיבת סיכום זמנית של המאסטרו בן ה־66, הזדמנות טובה לומר כמה דברים על אמנות, זקנה, נעורים, תרטה, אהבה, כפי שתמיד אפשר היה לצפות מפליני במיטבו – על החיים.

ג'ולייטה מסינה, מזה 42 שנים הגברת פליני, חרוטה לנצח בזכרוננו הקולנועי הקולקטיבי כג'לסומינה מ„לה סטראדה". הרעיון המקורי שהביא לבסוף לסרט הקולנוע הזה, היה סדרת טלוויזיה בת שישה פרקים בכיכובה של מסינה ובה שש דמויות נשיות איטלקיות מודרניות. אחת מאותן דמויות דמתה מאוד לאמיליה ובלחצו של מפיק הסרט אלברטו גרימלדי (שיישב סכסוך ותיק עם פליני) פותחה הדמות לכדי דמות מרכזית בסרט הקולנוע.

את מרצ'לו מאסטרויאני כמעט שאין צורך להציג, מה גם שעשינו זאת בכל מקרה לאחרונה לקראת הופעתו בסרט של אטורה סקולה „מקרוני". את תפקידו הראשון אצל פליני עשה מאסטרויאני ב„לה דולצ'ה ויטה" (1960). „שמונה וחצי", „עיר הנשים" הצטרפו מאז.

על צילומי הסרט התומים שניים: טוניטו דלי קולי הוותיק שתרם מכשרונו הבלתי מעורער בסרטים שונים זה מזה, כמו סרטיו של פייר פאולו פאזוליני („הבשורה על פי מתי", „ציפורי טרף, ציפורי שיר" „סאלו" ואחרים) ומערבוני הספגטי של סרג'יו לאונה. לצידו הצלם אניו גוארניירי. את ניגון רוטה המנוח מחליף המוסיקאי ניקולה פיובאני. ההבדל כמעט לא מורגש.

עומר והיונים

„מכבסה יפהפיה שלי". במאי: סטפן פרירס. בריטניה 1985. קולנוע „דיזנגוף", ת"א.

דוגמא מעוררת קנאה, נוספת, לקשר התובה שבין תעשיית הקולנוע לבין תחנות הטלוויזיה הפעילות. הסרט הזה, שנועד להקרנה בערוץ 4 הבריטי, מצא את דרכו אל המסך הגדול לאחר הצלחה גדולה בפסטיבל אדינבורו בשנה שעברה. תסריט ביכורים של הניף קוריישי מצא בידיו המיומנות של הבמאי פרירס את הנוסחה שהביאה לו פירסום עולמי. עומר בן ה־18, (גורדון וורנק), בן למהגרים פאקיסטנים רפוקים, מצליח, בחיפוש אחר ההצלחה המיוחלת, לשכנע את דודו (סעיד ג'פרי) לתת בידיו את מכבסתו הכושלת. בעזרת מאהבו הפאנקיסט ג'וני (דניאל דיי לואיס) מצליח עומר להפוך את המקום להיכל פאסטלי של נקיון. אבן הנגף העיקרית בדרך להצלחה הוא סלים (דריק בראנשו), בן דודו של עומר.

התסריט של קוריישי משתמש בסיטואציה יוצאת הדופן כדי לבחון את היחסים הבין גזעיים בבריטניה היום, את היחס החברתי למושגי בסיס כמו אהבה ומין.

בעוד שרוב השחקנים בסרט יהיו אלמוניים לצופה הישראלי, רבים יופתעו לזהות בתפקיד הפאנקיסט את אותו שחקן שגילם בשבוע כה רב את ארוסה הנפוח של גיבורת „זכרונות אהבה מפירנצה", סרט שעדיין רץ על מסכינו.

גברים במלכודת

„שוברי הלבבות". במאי: בוב רוזן. ארה"ב 1984. קולנוע „לימור", ת"א.

סיפור על ידידות גברית מסוג שונה, כנראה, מאשר בסרט הקודם. ארתור בלו (פיטר קויוט, הזכור לאחרונה מ„חוד התער") הוא אמן שטרם טעם טעמה של הצלחה מסחרית וידידו הותיק אלי קאהן (ניק מנקוזו), איש עסקים רודף שמלות, עוברים יחד זמנים קשים יותר ופחות. אלה מקשטים בקרול לזר היפהפיה, מקס גייל, נ״יימס להרבסן וקתרין האירולד כרעייתו לשעבר של בלו.

את המוסיקה לסרט תרמה הלהקה הגרמנית האלקטרונית „טנג'רין דרים" שידעה ימים יפים, לפני ימים רבים.

שולמן מספר 1

„האישה העדינות... לעזאזל". במאי: פטריק שולמן. צרפת 1979. קולנוע „סינון", ת"א.

במשכת הספירה לאחור של יצירתו הקולנועית של פטריק שולמן. תחילה הלהיט המפתיע שעשה את חברת ההפצה „תמוז" (שחירשה לאחרונה את פניו של קולנוע „אלנבי" התל אביבי תחת השם החדש הנ"ל) „סיפור בזיג זג". ראו כי טוב והביאו את הסרט שקדם לו וקראו לו ליתר בטחון „המורים בזיג זג". הסרט היה פחות מוצלח וכזו היתה גם הצלחתו המסחרית. כעת נסיון נוסף, נסול זיג זג. כרגיל אצל שולמן, זהו סרט רצוף צעירים המעסיקים את עצמם בהרבה מין, בסידרוך נסול הגיון בורגני ובאנרכיזם פרוע וצעיר לשמו. בזמנו, נחל הסרט הצלחה ואף זכה בפרס „מסר הכסף" בפסטיבל קאן של אותה שנה.

טריפו והנשים

סרט הקולנוע „הגבר שאהב נשים", 1977, מחר בטלוויזיה הישראלית

„הגבר שאהב נשים" (או שמא עדיף „הגבר שאהב את הנשים"), נפתח בתמונת הלווייתו של גיבורו, ברטראן מורן (שרל דנר). את דרכו האחרונה עושה מורן בחברת נשים בלבד. גבר אחד חוצה את המסך. הבמאי פרנסואה טריפו, במחווה כמו היצ'קוקאית. כך אנו מקבלים מיד מידע מיידי על עולמו של גבורנו. מורן הוא מהנדס שחיין – ועל כן, בסופו של דבר, גם מותו – סובבים סביב המין השני, כלומר מין. החל בנסיונו המתמשך לפתות את הקול הנשי המעיר אותו מדי בוקר ועד לאינספור הנשים אחריהן הוא רודף, מסתפק בסופו של דבר בתחליפיהן ובמשפט הנצחי „אנחנו הרי אנשים חופשיים, מה הבעיה?".

את סיפור העלילה מתחילה לספר ז'נבייב (ברידייט פוסיי), אחת ממשתתפות ההלוויה של ברטרן, על רקע ההלוויה. הסרט, אפשר כבר להבין, אינו מגלגל את העלילה באופן לינארי אלא משייט בזמן. בין רגע מותו של מורן, הנובע מהמרדף הכפייתי אחר אשה לבין חיזוריו האינסופיים במרוצת השנים.

צילומי הסרט הופקדו, כמעט כרגיל, בידיו המוזהבות של נסטור אלמנדרוס. זה, כהרגלו, מדייק עד חוט השערה, לא מתפתה לאקסטרווגנטי. פשטות גאונית בתפיסת האור. שרל דנר הצטיין תמיד בסרטיו של טריפו וסרט זה הוא אולי הפיסגה. לברידייט פוסי מוכירים תמיד את *משחקה כילדה ב„משחקים אסורים"*, אם כי במהלך השנים ידעה גם לבסס את עצמה כשחקנית בוגרת. נלי ברוגו וז'נבייב פונטנל הן מהבולטות שבכשנים דרכן חולף ברטרן בריצתו אל מותו. אמיליה מרנפאזיון היא אמו, האחראית לתסביך האדיפלי המפעיל אותו ולסלי קראהן הנהדרת היא ורה, החידתית שבנשותיו.

בליווי מוסיקלי לסרטו בחר טריפו במנגינותיו של מוריס ז'ובר.

אמיר רותם

בטהובן הצעיר

חמישיה לפסנתר ולכלי נשיפה מאת בטהובן, עם חברי „נאש אנסמבל". הערב, 23.05, בטלוויזיה

בטהובן הגיע לוינה מבון ב־1792. יצירה זו חוברה ב־1797 בהיות המלחין בן 27 ויצאה לאור ארבע שנים לאחר מכן כאופ. 16. בטהובן הצעיר טרם נודע בוינה כיוצר בעל חשיבות מיוחדת. הוא הופיע כפסנתרן סולן ועסק בהוראה. את הסימפוניה הראשונה השלים כעבור שלוש שנים. החרשות עדיין לא פגעה בו בצורה כרונית. בטהובן הושפע בכתיבת החמישייה ממוצארט, שחיבר גם הוא חמישייה בהרכב דומה. במקורה נועדה היצירה לפסנתר, אבוב, קלרנית, בסון וקרן. לפסנתר תפקיד מורכב ומקורי. כעבור שנים התקין בטהובן את היצירה לפסנתר ולרביעיית כלי־קשת ואף עיבד אותה לרביעיית כלי־קשת (כאופ. 75).

„נאש אנסמבל" ידוע כאחד ההרכבים הקאמריים המעולים של בריטניה. חברי הלהקה ביקרו השנה בישראל והשתתפו, בין השאר, באירועי הפתיחה של אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון בירושלים.

ישראל דליות

השבוע החלו התזרות על האופרה השנייה בביצוע „האופרה הישראלית החדשה" – „עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני" מאת קורט וייל וברטהולד ברכט בבימויו של מארק בזזינסקי ובניצוח ליאור שמבדל.

האופרה, שתושר בעברית עם צוות זמרים ישראלי ברובו, תוצג, החל מה־6 בינואר בת"א, ירושלים וחיפה.

במוצאי שבת הקרובה תגיש הפסנתרנית נטשה טרשון ב„קפה רבלי" ברמת השרון רסיטל בו תבצע מיצירותיהם של שוברט, הינדמית, ליסט, שופן ואלקן (מלחין יהודי צרפתי בן המאה ה־19). הרסיטלים של נטשה טרשון מצטיינים בתכניות בלתי שגרתיות ומורכבות לביצוע, כמו זה שהגישה לאחרונה במוזיאון ת"א ובו ביצעה את הסונטה אופוס 106 של בטהובן [illegible] ואת 12 האטיודים הטרנסצנדנטליים של ליסט.

שחמט

החלו משחקי הליגה

בעריכת אליהו פשר

בשבת, 15 בנובמבר, החלו משחקי הליגה לשנת 1987. למעלה מ־200 קבוצות נכנסו למעגל המשחקים ובהן כ־2000 שחמטאים.

בליגה הלאומית הושגו התוצאות הבאות: באר שבע גברה על הפועל חדרה 0:5, הפועל הוד השרון גבר על הפועל פתח תקוה 1:4 ובאותה תוצאה נסתיים המפגש בין 'הפועל' פלרקליין ראשון לציון עם רובינשטיין ירושלים. המפגש בין שתי קבוצות אסא טכניון חיפה ואסא אוניברסיטת ת"א הסתיימו בתיקו 2.5. מועדון בכורי העתים בת"א גבר על שחמטאי בנק לאומי 2:3.

ידיעות בקצרה

● נבחרת ישראל לאליפות העולם לשחמט לעיוורים שנערכה באוקטובר בברית המועצות כללה את דוד ביבס, לוי אלשוילי ודוד כנפו. ארז ביטון שהיה בעבר אלוף ישראל לשחמט בין העיוורים נסע עם הנבחרת. תמוה בעינינו שלא מצא לנחוץ להזכיר זאת ברשימותיו הרבות מן הנסיעה. בקושי רב הצלחנו לקבץ מספר פרטים. השתתפו 24 מדינות והתחרות היתה אישית ורק אלוף הארץ דוד ביבס השתתף. הוא צבר 5 נקודות ב־11 סיבובים. הזוכה היה רב האמן הסובייטי ברלינסקי ובמקום השני הפולני דוקצ'בסקי.

● תחרות הבנים בעמיר תתקיים בששי־שבת 21–22.11. תחרות זו נערכת מדי שנה מאז 1968.

● בתחרות לזכר רפי קומרצ'רו בעין־החורש השתתפו 40 מתחרים. אודי סלוצקין הוכרז כמנצח עם 5½ נקודות. גם יעקב ברנשטיין ועמיחי שני צברו אותו מספר נקודות.

● מועדון השחמט בראשון לציון ממשיך בפעילותו הענפה. בתחרות לזכר קמפינסקי: תחרות־זוגות, יחידה מסוגה הנערכת בארץ – זכה הצמד גיא קורצ'רס–אריה קליין. 32 משתתפים. בבוק ניצח אריק ליס לפני זליג צ'סקיס ודרור פרנקל, 68 משתתפים. בתחרות הנוער זכה גור טל, 24 משתתפים.

● במועדון המרווח והיפה של הפועל ת"א הפעילות רבה. בתחרות סוף שבוע זכה נתן בירנבוים.

● בתחרות לזכר יצחק אלוני במועדון לסקר בת"א זכה יהודה שלם לפני יעקב כוכבא.

● ירחון שחמט כפול: אוקטובר־נובמבר הופיע ובו חומר רב ומגוון כרגיל הן מהארץ והן מחו"ל. חובבי השחמט ימצאו בו עניין רב. מומלץ.

● בתחילת החודש נפטר בקבוץ שער הגולן שמואל גוית ז"ל, מוותיקי שחמטאי ההתישבות העובדת והרוח החיה בין שחמטאי עמק הירדן.

● התחרות הבין קיבוצית תתקיים השנה בראשון לציון על 50 לוחות, בשבת, 13 בדצמבר. כל מי שעדיין לא קיבל הזמנה ומעוניין להשתתף נא להתקשר לנתן יונגרייז. טלפון: 053־82285.

● בביכורי העתים, במועדון ע"ש ישעיהו ירקוני ז"ל, הסתיימה תחרות אמנים בנבחרתו של אמציה אבני לפני אלוף ההתישבות העובדת הראל אליוסף משפיים למיכאל קגנובסקי מרמת גן.

ילדת הפלא

על משפחת פולגאר מהונגריה כבר כתבנו מספר פעמים, אולם בעיקר הזכרנו את הבת הבכירה שושנה בת ה־17 שזכתה לאחרונה במקום השלישי באליפות הונגריה לגברים וגם בכרטיס לתחרות האזורית, שהיא השלב הראשון להתמודדות על אליפות העולם. היא האשה הראשונה שהצליחה במשימה זו וכנראה תהיה גם הראשונה עם 2500 נקודות במד כושר הבינלאומי. אבל אחותה הצעירה יהודית, בת ה־9, מפליאה ביותר ועוד תשיג את אחותה הבכירה (האחות האמצעית סופיה בת ה־11 משחקת אף היא אבל פחות מבריקה).

ליהודית בת ה־9 יש כבר מד כושר של אמן והיא מרבה לשחק בתחרויות של גברים. לאחרונה שיחקה באלאבאמה, ארה"ב. שיפטו בעצמכם אם זוהי ילדת פלא.

יהודית פולגאר – מתודאייב

1. ה4 ג5 2. פר3 מג6 3. ד4 ג:ד4 4. פ:ד4 פר6 5. מג3 ז6 6. ה6 רה3 רז7 7. ר3 6א 8. רג4 0־0 9. רב3 מהג7 10. מהד2 ה6 11. 0־0־0.

עד עכשיו לפי הספר, אבל הילדה במסעה האחרון מאותתת שהיא מתכוננת לשחק משחק חריף. השחור אינו מיטיב לשחק בהמשך והתוצאות אינן מאחרות לבוא.

11. – ב5 12. ת4 מא5 13. ח5 מג4 14. ר:א4 ב:א4 15. ה:ז6 ו:ז6 16. רח6 צר7 17. ר:ז7 צ:ז7 18. מהה5 צר8.

מי מכם יכול לתאר לעצמו שתוך 6 מסעים בלבד זוכה הלבן.

19. ה5 פר5 20. פ:ר5 ה:ד5 21. צ:ח7!!

לא משנה מי יכה את הצריח. המט בלתי נמנע.

21. – צ:ח7 22. מה:ו6+ מח8 23. מהה8+ ומט במסע הבא. זהו „מט נקי" בלשונם של הפרובלמאים. האמריקאים הפטריוטים מעיזים לכתוב שאפילו בובי פישר לא היטיב לשחק בילדותו כמו ילדה זו.

ברידג'

תוקידידס

מאת ארנונה שטאן

אם אינכם מתמצאים בספרות הילדים, כדאי שתזכרו את השם תוקידידס כתובבי ברידג', משום שאדון תוקידידס הינו אחד השחקנים המעולים בארה"ב, ואת היד הבאה שיחק באליפות העולם במיאמי במסגרת גביע רוזנבלום לקבוצות. היד חולקה בשלבי רבע הגמר:

צפון:
♠A 10 6 5
♥Q J 8 7
♦A J 6 3
♣Q

מערב:
♠K 7 4 3 2
♥2
♦Q 9 8 4 2
♣J 5

מזרח:
♠J 8
♥K 10 5 3
♦K 7
♣A 9 6 4 2

דרום:
♠Q 9
♥A 9 6 4
♦10 5
♣K 10 8 7 3

מחלק: צפון
פגיעים: צפון דרום
ההכרזה:

צפון	מזרח	דרום	מערב
1 דיאמונד	– – –	1 הארט	– – –
3 הארט	– – – –	4 הארט	– – – –
– – –	– – – –		

מערב הוביל בנסיך קלאב, מזרח זכה בלקיחה וחזר בקלאב קטן וה־7 קלאב זכתה כשהכרוז משליך דיאמונד מהדומם. הכרוז המשיך במלך קלאב, מערב חתך והכרוז חתך מעליו. המלכה הארט מוסתה עם המלך והאלוף הארט, מערב השליך דיאמונד, המלכה ספייד, מיד הכרוז, שחוקה, מלך ממערב אלוף מהדומם, וספייד נוסף נלקח על ידי הנסיך במזרח, כשהמצב הינו כזה:

צפון:
♠10 5
♥J 8
♦A J 6
♣– – –

מערב:
♠7 2
♥– – – –
♦Q 9 8 4 2
♣– – – –

מזרח:
♠– – –
♥10 5 3
♦K 7
♣9 4

דרום:
♠– – – –
♥9 6 4
♦10 5
♣10 8

מזרח נכנס למחשבה עמוקה, אולם כנגד כרוז מוכשר, סיכוייו להכשיל את החוזה, שואפים לאפס. מזרח הוליט להמשיך במלך דיאמונד, האלוף זכה בלקיחה הכרוז המשיך בעשירית ספייד, מזרח חתך ותוקידידס חתך מעליו, שיחק את ה־10 קלאב, וקלאב נוסף נחתך בדומם. בשלב זה המשיך הכרוז בנסיך הארט, ובחמישית ספייד, ומזרח נקלע למצב לא נעים: אם יחתוך בעשירית הארט (הגבוהה), ישליך הכרוז את המפסיד בדיאמונד. לעומת זאת, אם מזרח ישליך דיאמונד, יחתוך הכרוז עם התשיעית הארט, והחוזה יבוצע.